

۱۱۰۳

مرور

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران ۴۸ صفحه شنبه ۲۶ فروردین ۱۴۰۲

هشدار برای واردات جدی است

تأمین برای آینده ناپایدار تولید و مصرف بنزین

عید سعید فطر مبارک

شنبه ۲۶ فروردین ۱۴۰۲

نشانی: تهران، خیابان طالقانی، رو به روی ساختمان مرکزی وزارت نفت
ساختمان شماره ۲۴ نفت-طبقه چهارم
تلفن: ۶۱۶۲۶۰۸۴
فکس: ۶۶۴۹۱۳۰۹
اداره کل روابط عمومی وزارت نفت
جمهوری اسلامی ایران

www.mashal.ir

MASHAL.MOP.IR

Email: mashal@mop.ir

از طریق اسکن بارکد «کیو آر» وارد سایت
مشعل شوید.

۳۸

باشگاه خبر

افزایش ۳۱ درصدی کار بدون
حادثه

۳۴

موزه نفت

ملی شدن صنعت نفت
از نگاه نفتی‌ها

۳۰

بین‌الملل

سایه‌تردید
در چشم‌انداز
تثبیت

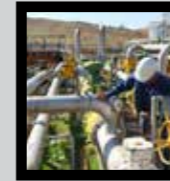
۲۶

بهداشت و درمان

صدای پای کرونا
این بار با
آنفلوآنزا

۸

نفت

روزهای خوش
تولید در دشت‌های
لیشر و گز

شرکت انتقال گاز ایران هم مسیر با برنامه‌های چشم‌انداز

وزیر نفت:

افزایش قیمت بنزین در دستور کار نیست

۶

رئیس‌جمهوری:

الگوی مصرف انرژی باید با مشارکت صاحب‌نظران تهیه و ارائه شود

۴

دقیق هوشمند فعال

۲۲

تأملی برآینده «ناتراز» تولید و مصرف بنزین

مشعل افزایش سرسام آور مصرف بنزین به دلیل موج سفرهای نوروزی طی دو سال پیاپی، بار دیگر نگرانی از باب واردات بنزین را مطرح می‌کند. طبق پیش‌بینی افزایش مصرفی که مسئولان ارائه داده‌اند، چنانچه شدت رشد مصرف بنزین کنترل نشود، تراز تولید و مصرف بنزین تبدیل به ناترازی شده و در این میان واردات بنزین امری محتوم و غیرقابل چشم‌پوشی خواهد بود. اینگونه که کارشناسان و صاحب‌نظران امر گفته‌اند در حال حاضر، مقدار کنونی تولید بنزین کفاف نیاز کشور را می‌دهد و مشکل کمبود، چندان حادث نیست اما اگر مصرف کنترل نشود و از طرفی به فوریت تدابیری برای افزایش تولید اندیشیده نشود قطعا در آینده‌ای نه چندان دور، چالش‌های کمبود بنزین سرباز کرده و نیازمندی به بازارهای دنیا را دو چندان خواهد کرد.

۱۴

نمایشی توانمندی شرکت‌های ایرانی در داخلی سازی تجهیزات

۱۸

بین‌الملل

برنامه کشورهای گروه ۷ برای تأیید سرمایه‌گذاری‌های تازه گازی

وزیران تغییرات اقلیمی کشورهای عضو گروه هفت در نظر دارند پیش‌نویس سرمایه‌گذاری‌های تازه در صنعت گاز را تأیید کنند. به گزارش خبرگزاری رویترز، بر اساس سندی که رویترز مشاهده کرده است، احتمال می‌رود وزیران تغییرات اقلیمی کشورهای عضو گروه هفت، سرمایه‌گذاری‌های تازه در زمینه تأمین گاز طبیعی را با وجود ارزیابی‌ها مبنی بر اینکه چنین سرمایه‌گذاری‌هایی اهداف مورد توافق جهانی تغییرات اقلیمی را خنثی می‌کنند، تأیید کنند. وزیران تغییرات اقلیمی و انرژی کشورهای عضو گروه هفت تا ۱۵ آوریل (۲۶ و ۲۷ فروردین‌ماه) برای گفت‌وگو درباره تلاش‌ها به منظور رسیدگی به مسائل تغییرات اقلیمی که اکنون زیر فشار بازارهای آشفته انرژی در سراسر جهان در پی تنش‌های بین روسیه و اوکراین قرار دارد، در سایپور ژاپن ملاقات خواهند کرد.

در پیش‌نویس بیانیه نشست وزارت‌تی اعضای گروه هفت آمده که وزیران تغییرات اقلیمی موافقت خواهند کرد، سرمایه‌گذاری‌ها در بخش بالادست گاز نیاز است، زیرا پیامدهای انرژی از تنش‌های مسکو و کی‌یف ناشی می‌شود. روسیه سال گذشته میلادی تحویل گاز به اروپا را کاهش داد که این شرایط سبب کاهش عرضه جهانی و افزایش قیمت‌ها در بازارهای جهانی شد. در پیش‌نویس بیانیه آمده است: در این شرایط ویژه، ما سرمایه‌گذاری در بخش‌های بالادستی صنعت گاز و گاز طبیعی مایع شده (ال‌ان‌جی) را همسو با اهداف و تعهدهای اقلیمی خود لازم می‌دانیم. این پیش‌نویس هنوز از سوی کشورهای عضو گروه هفت در حال بررسی است و امکان دارد پیش از تصویب آن تغییرهای قابل توجهی داشته باشد. تعهد به سرمایه‌گذاری در حوزه ال‌ان‌جی اگر در بیانیه نهایی حفظ شود، برای ژاپن میزبان نشست وزیران تغییرات اقلیمی گروه هفت که این حامل انرژی را «سوخت انتقالی» برای انرژی پاک‌تر می‌نامد، یک برد خواهد بود، اما چنین سرمایه‌گذاری‌هایی با ارزیابی‌های آژانس بین‌المللی انرژی به منظور تحقق هدف کاهش بیش از ۱.۵ درجه سانتی‌گرادی گرمایش جهانی در تضاد است. زیرا اعتقاد بر این است که در تأمین سوخت‌های فسیلی نمی‌توان سرمایه‌گذاری‌های تازه انجام داد.

قیمت نفت تثبیت شد

نگرانی‌ها درباره تضعیف رشد اقتصادی جهان و در پی آن احتمال کاهش تقاضا سوخت در مقابل چشم‌انداز کاهش عرضه نفت اوپک پلاس قیمت‌های جهانی نفت خام را ثابت نگه داشت. به گزارش خبرگزاری رویترز، ارزیابی سرمایه‌گذاران از چشم‌انداز کاهش عرضه نفت اوپک پلاس از ماه مه در مقابل نگرانی‌ها درباره تضعیف رشد جهانی که ممکن است تقاضای سوخت را کاهش دهد، سبب تثبیت قیمت‌های جهانی نفت خام در معاملات روز دوشنبه (۲۱ فروردین‌ماه) شد. قیمت نفت خام شاخص برنت دریای شمال تا ساعت ۶ و ۳۰ دقیقه به وقت گرینویچ با ۷ سنت کاهش به ۸۵ دلار و ۵ سنت به‌ازای هر بشکه رسید. نفت خام شاخص دبلوی تی آی آمریکا با ۳ سنت کاهش، ۸۰ دلار و ۶۷ سنت برای هر بشکه معامله شد. هر دو شاخص هفته گذشته برای سومین هفته پیاپی افزایش یافتند و پس از اعلام خبر کاهش بیشتر تولید از سوی ائتلاف تولیدکنندگان عضو سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و غیراوپک (اوپک پلاس) از ماه مه که سرمایه‌گذاران غافلگیر شدند، به سطوح ماه‌نوامبر بازگشتند. پس از اعلام خبر کاهش تولید اوپک پلاس، عربستان قیمت رسمی فروش نفت خام خود برای تحویل در ماه مه به مشتریان در آسیا و ایالات متحده آمریکا افزایش داد.

قدردانی استاندار خراسان جنوبی از شرکت گاز برای مهارت فشار

استاندار خراسان جنوبی با ارسال لوحی از فعالیت‌های شرکت گاز در دوران افت فشار گاز در زمستان ۱۴۰۱ قدردانی کرد. جواد قناعت در لوح سپاس به رحمان محمودی، مدیرعامل شرکت گاز استان خراسان جنوبی نوشت: بی‌شک دستیابی به اهداف بزرگ جز در سایه توکل به الطاف الهی و همدلی و مشارکت مجموعه همکاران و خدمتگزاران نظام مقدس جمهوری اسلامی میسر نمی‌شود.

بدین‌وسیله از جدیت و تلاش شبانه‌روزی جنابعالی برای تعامل فعالانه در ستاد مدیریت بحران استان و مدیریت مصرف انرژی به‌ویژه طی بحران یخبندان بهمن‌ماه سال ۱۴۰۱ که نشان از احساس مسئولیت و تعهدوالای شماس قدردانی می‌کنم. شرکت گاز استان خراسان جنوبی زمستان ۱۴۰۱ با تلاش شبانه‌روزی همکاران و همکاری مردم و همیاری مسئولان، به‌ویژه مجموعه استانداری، مانع از قطع گاز خانگی در این استان شد.

بورس انرژی میزبان عرضه ۶ هزار و ۸۶۰ تن فرآورده هیدروکربوری

بورس انرژی ایران میزبان عرضه ۶ هزار و ۸۶۰ تن فرآورده هیدروکربوری شد. به گزارش بورس انرژی، رینگ داخلی این بورس روز یکشنبه (۲۰ فروردین‌ماه) شاهد عرضه ۲ هزار تن کنستانت‌ه‌زغال سنگ سخت (بیتومینه) شرکت گسترش و نوسازی معادن خاورمیانه، هزار و ۸۶۰ تن حلال ۴۰۲ پالایش نفت بندرعباس، هزار و ۵۰۰ تن آیزوربسیکیل، ۵۰۰ تن نفتای سنگین تصفیه‌نشده، ۵۰۰ تن آیزوفید و ۳۲۵ تن حلال ۴۰۴ پالایش نفت شیراز و نیز ۱۷۵ تن برش ۶ کربنه.

رئیس‌جمهوری:

الگوی مصرف انرژی باید با مشارکت صاحب‌نظران تهیه و ارائه شود

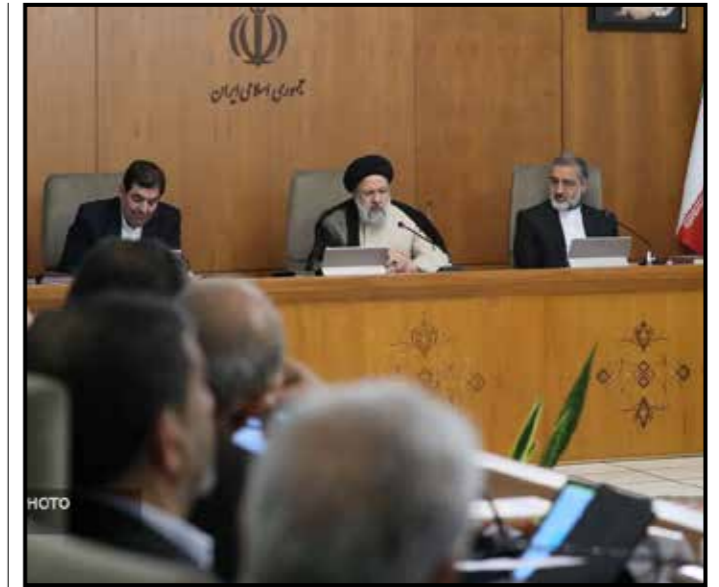
اجرائی شعار سال مبنی بر مهار تورم و رشد تولید خواند.

وی افزود: همه اعضای دولت و مدیران کشور مسئولیت دارند مطالبه رهبر معظم انقلاب را که مطالبه عمومی است با نگاهی نو و طرح‌ها و برنامه‌های مدون با جدیت پیگیری و اجرائی کنند.

رئیس‌جمهوری وزارت‌خانه‌ها و دستگاه‌های دولتی را مکلف کرد در کوتاه‌ترین زمان و حداکثر تا ۲۵ روز ضمن ارائه گزارش عملکرد، برنامه‌های مجموعه تحت مدیریت خود را برای تحقق منویات مقام معظم رهبری ارائه کنند.

رئیس‌جمهوری بر لزوم انجام اقدام‌های بیشتر در زمینه مدیریت مصرف انرژی در کنار افزایش تولید اشاره و تصریح کرد: به وزارت‌خانه‌های ذی‌ربط توصیه می‌شود الگوی مصرف متناسب با رشد تولید را با مشارکت صاحب‌نظران و دست‌اندرکاران بخش انرژی تهیه و ارائه کنند. وی با اشاره به تحقق ۹۷ درصدی درآمدهای پیش‌بینی‌شده دولت در بودجه ۱۴۰۱ از رئیس سازمان برنامه و بودجه خواست ابعاد مهم و مثبت اقدام‌های دولت در جلوگیری از کسری بودجه در سال ۱۴۰۱، همچنین ابعاد بودجه ۱۴۰۲ را برای افکار عمومی و رسانه‌ها تبیین کند تا مردم و نخبگان از تدابیر و اقدام‌های سازنده دولت در شرایط سخت اطلاع یابند.

رئیس‌جمهوری در پایان از خدمات و تلاش‌های بی‌وقفه بخش‌های مختلف در ایام تعطیلات نوروز قدردانی کرد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری، سیدابراهیم رئیسی در نشست هیئت دولت با اشاره به محورها و فرازهای راهگشای مقام معظم رهبری در جمع کارگزاران نظام، آن را چراغ راه برای همگان دانست و مسئولان کشور را خط مقدم این خطابه برای تحقق عملی و

رئیس‌جمهوری بر لزوم انجام اقدام‌های بیشتر در زمینه مدیریت مصرف انرژی تأکید کرد و گفت: به وزارت‌خانه‌های ذی‌ربط توصیه می‌شود الگوی مصرف متناسب با رشد تولید را با مشارکت صاحب‌نظران و دست‌اندرکاران بخش انرژی تهیه و ارائه کنند.

سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس خبرداد:

بررسی مسائل مرتبط با بهینه‌سازی مصرف انرژی

راه‌اندازی معاونت راهبردی مدیریت انرژی در دولت تأکید شد. سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس اعلام کرد: نمایندگان معتقدند علاوه بر وزارت نفت و نیرو، مجموعه‌های دیگر نیز باید تکالیف خود را در این زمینه انجام دهند، بنابراین امیدواریم تجربه قانون مانع‌زدایی از صنعت برق تکرار شده و بتوانیم از این ظرفیت آیین‌نامه داخلی برای اصلاح قوانین استفاده کنیم و آثار آن در آینده نزدیک در حوزه بهینه‌سازی مصرف انرژی دیده شود.

و فناوری رئیس‌جمهوری، شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت و مرکز پژوهش‌های مجلس موضوع بهینه‌سازی مصرف انرژی بررسی شد.

وی افزود: در این نشست نمایندگان نکات مدنظر خود را مطرح کردند و معتقد بودند ساختار کنونی انرژی کشور پاسخگوی بحث بهینه‌سازی انرژی نیست، از این‌رو باید اصلاح ساختار انجام شود، بنابراین لازم است یک ساختار قدرتمند فراوزار تخانه‌ای برای این مهم شکل بگیرد، به همین دلیل بر

سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی از بررسی مسائل مربوط به بهینه‌سازی مصرف انرژی در نشست روز یکشنبه (۲۰ فروردین‌ماه) این کمیسیون خبر داد.

مالک شریعتی‌نیاسر در تشریح نشست روز یکشنبه کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی به‌منظور بررسی مسائل مربوط به بهینه‌سازی مصرف انرژی و محیط زیست و صدور گواهی صرفه‌جویی انرژی اظهار کرد: در این نشست با دعوت از مسئولانی از وزارت نفت، سازمان برنامه و بودجه، معاونت علمی

وزیر نفت:

افزایش قیمت بنزین در دستور کار نیست

وزیر نفت گفت: دولت و وزارت نفت هیچ برنامه‌ای برای افزایش قیمت بنزین ندارند و مردم به شایعات در این زمینه توجه نکنند. به گزارش اوجی در حاشیه نشست هیأت دولت در جمع خبرنگاران با اشاره به انتشار شایعاتی درباره افزایش قیمت بنزین اظهار کرد: بارها اعلام شده است که هیچ‌گونه افزایش قیمت بنزینی در دستور کار دولت، وزارت نفت و مجلس نیست. وی درباره وضع قیمت نفت در بازارهای جهانی افزود: با تصمیم اعضای اوپک پلاس مصوب شد تا پایان سال ۲۰۲۳ تولید جهانی نفت ۲ میلیون بشکه کاهش یابد تا قیمت نفت متعادل شود. در چند هفته گذشته مذاکراتی میان اعضای اوپک پلاس در کمیته وزارتی نظارت بر توافق اوپک پلاس (JMMC) انجام شد و همه بر این نظر بودند که برای جلوگیری از افت قیمت، یک میلیون و ۶۵۰ هزار بشکه نفت دیگر هم در سال ۲۰۲۳ کاهش تولید داشته باشیم که این موضوع در نشست وزارتی اوپک پلاس نهایی خواهد شد.

وزیر نفت با یادآوری اینکه ایران، یکی از اعضای فعال در اوپک پلاس است، تصریح کرد: با تصویب همین مقدار کاهش از سوی اوپک پلاس، قیمت نفت در بازارهای جهانی ۸ تا ۱۰ درصد افزایش یابد. اوچی ادامه داد: آمریکایی‌ها فشار زیادی آوردند که اوپک پلاس افزایش تولید داشته باشد؛ اما همه اعضا نظرشان بر این نبود و جمهوری اسلامی ایران نیز اصرار داشت که این اتفاق بیفتد، از این رو در کمیته

وزارتی نظارت بر توافق اوپک پلاس، این اتفاق رقم خورد. وی گفت: در موضوع کاهش تولید نفت در اوپک پلاس، اجماع مطلوبی میان اعضای اوپک پلاس از جمله ایران، عربستان، کویت عراق و روسیه برقرار است.

ثبت رکورد جدید در فروش نفت
وزیر نفت همچنین با اشاره به ثبت رکورد تازه در فروش نفت گفت: در سال گذشته، ۲۰۳ میلیون بشکه نفت بیشتر از سال ۹۹ و ۹۰ میلیون بشکه هم بیشتر از سال ۱۴۰۰ نفت فروختیم و به بیش از ۹۲ درصد تکالیف خود در بودجه عمل کردیم. اوچی با اشاره به تلاش این وزارتخانه برای جلوگیری از خام‌فروشی اظهار کرد: پارسال یک پالایشگاه گازی و یک پتروپالایشگاه (فاز ۲ پالایشگاه آبادان)

به بهره‌برداری رسید و امسال هم افتتاح پروژه‌ها ادامه خواهد داشت. وی همچنین با اشاره به رقم تسویه بدهی‌های گازی عراق به ایران گفت: همه پول‌های فروش گاز در بانک TBI دریافت می‌شود؛ البته شروطنی دارند که این پول‌های دریافتی برای خرید دارو و کالاهای اساسی اختصاص داده شود که به طرف عراقی گفتیم این محدودیت برداشته شود و امیدواریم با ریزنی‌ها این اتفاق بیفتد.

بهره‌برداری از نخستین مجتمع جمع‌آوری گازهای همراه در دولت سیزدهم

وزیر نفت در بخشی دیگر، از بهره‌برداری نخستین مجتمع جمع‌آوری گازهای همراه نفت در دولت سیزدهم واقع در منطقه هویزه طی چند هفته آینده خبر داد و افزود: با بهره‌برداری از این طرح روزانه ۲۵۰ میلیون فوت مکعب گازهای مشعل از میدان‌های غرب کارون، آزادگان شمالی و جنوبی، یادآوران و یاران جمع‌آوری و به ارزش افزوده تبدیل می‌شود.

اوچی تصریح کرد: سرمایه‌گذاری این پروژه یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلار بوده و اشتغالزایی پنج هزار نفری را به همراه داشته است. وی با اشاره به سوخت‌رسانی در نوروز امسال اظهار کرد: در ایام نوروز هیچ یک از چهار هزار و ۴۰۰ جایگاه بنزین کشور، کمبود نداشت. امروز هم رئیس جمهوری در نشست هیأت دولت از همه دستگاه‌ها تشکر کرد.

جایگاه برتر وزارت نفت در اجرای قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات

اداره کل روابط عمومی وزارت نفت، گزارش اجرای قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات در وزارت نفت و شرکت‌های تابع در سال ۱۴۰۱ را منتشر کرد. در گزارش اداره کل روابط عمومی، عملکرد وزارت نفت و شرکت‌های تابعه در سال ۱۴۰۱ با ارائه آمارهای کمی و مدل‌های تصویری نشان داده شده و جایگاه صنعت نفت در اجرایی کردن قانون «انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات» بر اساس مستندها و گزارش‌های سامانه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات iranfoia.ir به مخاطبان ارائه شده است.

در این گزارش همچنین آمده است: ستاد وزارت نفت با ۱۵۰ درخواست در سال ۱۴۰۱ در میان ۲۰۶۶ سازمان عضو سامانه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات، در میان ۱۰ سازمان پر درخواست قرار دارد. این وزارتخانه همچنین به همراه ۶۷ شرکت اصلی و فرعی تابع خود با ۷۵۱ درخواست در سال گذشته به ۱۰۰ درصد درخواست اطلاعات در مهلت زمان قانونی پاسخ‌گویی (۱۰ روز) پاسخ داده است. در این میان، ستاد وزارت نفت با میانگین ۲ روز زمان پاسخ‌گویی در میان دستگاه‌های عضو سامانه، همچنین ۱۹ وزارتخانه، در جایگاه نخست قرار دارد. میانگین پاسخ‌گویی مجموعه صنعت نفت به شهروندان نیز در این سال هفت روز کاری بوده است.

ستاد وزارت نفت همچنین در سال ۱۴۰۱، تنها هفت مورد شکایت داشته که به همه آنها پاسخ داده است. آمار شکایت‌ها نشان می‌دهد که ۹۵ درصد شهروندان از پاسخ‌های دریافتی رضایت داشته‌اند و همین موضوع ستاد وزارت نفت را

سند در سال ۱۴۰۱ منتشر شده است. از این منظر نیز ستاد وزارت نفت در میان ۵۶۰ دستگاه فعال در زمینه انتشار اسناد در سامانه انتشار در رتبه دوم قرار دارد.

همچنین در میان ۱۹ وزارتخانه دولت سیزدهم ستاد وزارت نفت در سال ۱۴۰۱ در جایگاه نخست قرار گرفته است. ستاد وزارت نفت، همسو با اجرای قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات با اعلام کمیسیون مربوطه از تاریخ ۱۳۹۶/۷/۲۴ به سامانه ملی انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات پیوسته است.

در میان ۳۸۰ دستگاه فعال که در سامانه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات مشخص شده‌اند، در رده اول دستگاه‌های برتر در زمینه رضایت شهروندی قرار داده است. یکی دیگر از تکالیف قانون انتشار اطلاعات، تکلیف به انتشار (ماده ۱۰) است. بر همین اساس ستاد وزارت نفت در سامانه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات از ابتدای فعالیت سامانه تا پایان سال ۱۴۰۱، ۹۸۶۳ سند با موضوعات مختلف شامل بخشنامه‌ها، قرار دادها، دستورعمل‌ها، گزارش‌های رسمی و... برای دسترسی عموم منتشر کرد که حدود ۲۲۷۹

همایش بین‌المللی صنعت پتروشیمی، فرصتی برای داخلی‌سازی فناوری‌هاست

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی گفت: برگزاری همایش بین‌المللی صنعت پتروشیمی (IPF) فرصتی مناسب است تا انتقال تجربه و دانش روزآمد جهان میان فعالان صنعت انجام شود و صنعت را به سوی اهداف خود رهنمون کند. مرتضی شاهمیرزایی در سومین نشست کارگروه اجرایی چهاردهمین همایش بین‌المللی صنعت پتروشیمی با تأکید بر ضرورت توسعه متوازن صنعت پتروشیمی اظهار کرد: برگزاری همایش بین‌المللی صنعت پتروشیمی فرصتی مناسب برای انتقال تجربه و دانش روزآمد جهان میان فعالان این صنعت است و در این مسیر باید از ظرفیت‌های این رویداد علمی به بهترین شکل بهره‌مند شد. وی افزود: با همکاری سازندگان توانمند داخلی، بسیاری از کالاهای تجهیزات مورد استفاده در صنعت پتروشیمی ایران بومی‌سازی شده و در زمینه دانش فنی و ساخت کاتالیست‌ها نیز با تکیه بر دانشمندان و پژوهشگران متخصص و کارآمد در مسیر پتروشیمی، از همه فعالان این صنعت حمایت می‌کند و آماده هرگونه همکاری است.

خودکفایی قرار داریم. مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی تصریح کرد: باید رشد کیفی بیشتری را در صنعت پتروشیمی محقق کنیم و تولید محصولات راهبردی در صنعت پتروشیمی ایران را با هدف تأمین نیاز صنایع میان‌دستی و پایین‌دستی رقم‌بزنیم. شاهمیرزایی بایان اینکه برگزاری همایش بین‌المللی صنعت پتروشیمی، می‌تواند این بخش را به سوی اهداف خود رهنمون کند، گفت: در صورت استفاده از ظرفیت‌های موجود، می‌توان بخشی از عقب‌ماندگی‌ها در صنعت پتروشیمی را برطرف کرد و حضور صاحب‌نظران و متخصصان در همایش امسال در این زمینه، نقش آفرین خواهد بود. مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی اظهار کرد: شرکت ملی صنایع پتروشیمی به عنوان یک شرکت مادر تخصصی و توسعه‌ای با آسیب‌شناسی و بررسی برخی از چالش‌های موجود در صنعت پتروشیمی، از همه فعالان این صنعت حمایت می‌کند و آماده هرگونه همکاری است.

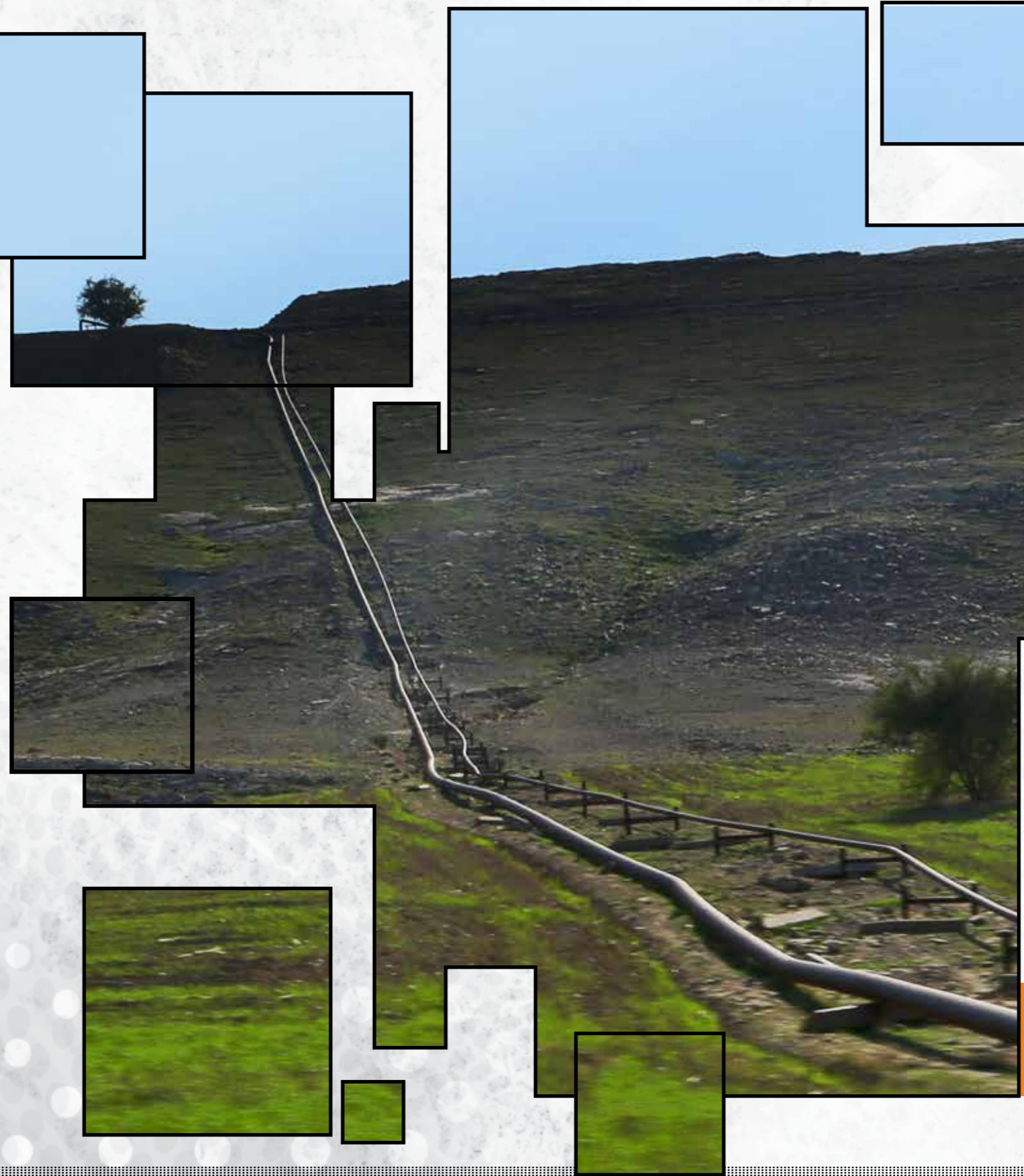
تولید بیش از ۵۵۳ تن ماده بودار کننده در پارس جنوبی

بیش از یک هزار و ۶۸۳ تن محصول حیاتی و مهم تولید کرده است. وی ادامه داد: این ماده تولید شده به دلیل مصرف در خطوط گازرسانی، از مواد راهبردی صنعتی است که اکنون با اقدام‌های شاخص و بهره‌رور تولید این محصول، از انحصار کشورهای دیگر خارج و به دست توانمند جوانان شایسته این کشور بومی‌سازی شده و تولید روزانه این واحد حدود ۱۸ تن است که با توجه به نیاز روزافزون داخلی و برنامه‌های آینده تأمین مصارف گازرسانی و صادرات این محصول مهم، پروژه‌های متعددی در حال اجراست. مدیر پالایشگاه اول مجتمع گاز پارس جنوبی با بیان اینکه برخی از این پروژه‌ها از طریق پالایشگاه یکم و بعضی از سوی معاونت پژوهش شرکت ملی گاز ایران در حال پیگیری است، به مهم‌ترین آنها اشاره کرد و افزود: احداث خط لوله دریافت خوراک واحد بودار کننده از پالایشگاه سوم و افزایش تولید تا حدود ۸۵۰ تن در سال در پالایشگاه یکم، تغییر نوع سینی‌های برج استخراج مرکاپتان و تغییر طراحی و ساخت مبدل حرارتی در این پالایشگاه برای افزایش تولید،

احداث واحد تغلیظ میعانات گازی پالایشگاه سوم به عنوان خوراک واحد تولید ماده بودار کننده از سوی معاونت پژوهش و فناوری شرکت ملی گاز با همکاری پژوهشگاه صنعت نفت و افزایش ظرفیت تولید ماده بودار کننده تا حدود ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ تن در سال که در صورت اجرای این پروژه افزون بر تأمین کامل نیاز داخل، امکان صادرات این محصول به دیگر کشورها نیز وجود دارد، از جمله این موارد است. حمزوی تصریح کرد: افزون بر قطع واردات سالانه ۶۰۰ تن نیاز به این محصول حیاتی و مهم، یکی از نتایج بسیار مهم در تولید آن، جلوگیری از خروج مبالغ قابل توجهی ارز از کشور است. وی یادآور شد: با تولید این محصول بسیار مهم در پالایشگاه اول مجتمع گاز پارس جنوبی برای نخستین بار در کشور به‌طور کامل از واردات این ماده بی‌نیاز شده و امید داریم با اقدام‌های شایسته بتوانیم تولید این محصول را در سال نو افزایش دهیم.

با تلاش و تکیه بر دانش نوآورانه متخصصان و کارکنان پالایشگاه اول مجتمع گاز پارس جنوبی در سال ۱۴۰۱، بیش از ۵۵۳ تن محصول راهبردی ماده حسین حمزوی، مدیر پالایشگاه اول مجتمع گاز پارس جنوبی در این باره گفت: واحد تولید محصول بودار کننده گاز طبیعی در پالایشگاه یکم مجتمع گاز پارس جنوبی تنها نمونه موجود در سطح خاورمیانه و از معدود واحدهای تولید ماده بودار کننده در جهان به شمار می‌آید که با توان و دانش نوآورانه و روزآمد جوانان ایرانی، در سال ۱۳۹۷ اجرایی شد و آغاز به تولید کرد، به طوری که تاکنون

در محدوده ۱۵ کیلومتری جنوب غربی شهرستان گچساران به سمت بهبهان، تاسیسات عظیم نفتی به چشم می آید که سر در آن، روی تابلوی سفید رنگ عنوان «واحد بهره‌برداری شماره ۳ گچساران» حک شده است. مجموعه‌ای مهم که تازه چند ماهی است پرونده کاهش تکلیفی نفت خام در آن بسته شده و دوباره به روزهای خوش تولید حداکثری رسیده است. این تاسیسات در جغرافیایی متفاوت از دیگر مناطق نفتی قرار دارد و در یک نگاه کلی می توان قابی کامل از تاسیسات صنعت نفت را پیوسته و در کنار هم شاهد بود: واحدهای بهره‌برداری، نمکزدایی، ایستگاههای تقویت فشار قوی و ضعیف و پالایشگاهان جی ال ۱۲۰۰ که در طبیعتی زیبا در دل دشت‌های «گز» و «لیشتر»، در دل کوه‌های «سرخ» و «گچ عوض» خودنمایی می کنند. یک سوی تاسیسات می توان زمین‌های کشت کشاورزان و دیگر سو چادرهای پر تعداد عشایر را نظاره گر بود. کوه‌ها و دشت‌ها با بافتی متفاوت، در دل خود چاه‌های متعدد نفتی را در بر دارند و در این فضای عظیم، حصارهای آهنی مکعب شکل و طی فواصل مختلف نمادی از مخازن ذخایر طلای سیاه به حساب می آیند. جغرافیایی منحصر به فرد که حتی بای سینماگران را هم برای ساخت فیلم به آن باز کرده است.

مجموعه این تاسیسات در اختیار شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران است که به عنوان زیرمجموعه‌ای از شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب، در زمینه بهره‌برداری، فرآورش و انتقال نفت خام، گاز طبیعی و تولید میعانات گازی فعالیت می کند؛ شرکتی که بهره‌برداری از ۱۸ میدان نفتی را عهده‌دار است. شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران، تولید حدود ۲۰ تا ۲۵ درصد نفت و مایعات گازی مناطق نفتخیز جنوب را به عهده دارد و به واسطه تلمبه خانه و مسیر خطوط لوله انتقال نفت، همچنین محصولات هیدروکربوری مناطق نفت خیز جنوب در حوزه عملیاتی این شرکت، از نظر جغرافیایی و پدافند غیرعامل، دارای اهمیت و توجهی خاص است. در ورودی واحد بهره‌برداری گچساران ۲، رنگ و لعاب آبی فیروزه‌ای با گلدان‌های شمعدانی از قدمت و سابقه آن که به سال ۱۳۱۱ هجری شمسی بازمی گردد، نکاسته است. خیر خوشی که در این تاسیسات شنیده می شود؛ اینکه این واحد بهره‌برداری در حال حاضر با حداکثر ظرفیت در حال تولید است و در زمان بازدید، تولید آن حدود ۹۰ هزار بشکه اعلام می شود، تولیدی که از حدود چند ماه پیش محقق شده است.

از تولید تا صادرات

در واحد بهره‌برداری گچساران ۳ روزانه ۹۰ هزار بشکه نفت از حدود ۹۰ حلقه چاه جمع آوری و پس از تفکیک گاز، به منظور صادرات به سمت تلمبه خانه گوره پمپاژ و گاز حاصل از مراحل تفکیک به میزان ۶۲ میلیون فوت مکعب در روز، تحویل ایستگاه تقویت فشار ضعیف شماره ۳ گچساران می شود. محمد نوروزی، رئیس واحد بهره‌برداری گچساران ۳ در گفت‌وگو با هفته‌نامه «مشعل» با بیان این که میزان تولید در زمان کاهش تکلیفی ۳۶ هزار بشکه در روز بوده است، درباره روند تولید توضیح می دهد: چاه‌های تولیدی پس از استخراج نفت در تفکیک‌گرهای سرچاهی بخشی از گازهای خود را از دست می دهند و پس از آن، نفت به سمت واحد بهره‌برداری می آید و طی چند مرحله پس از جداسازی گازهای موجود، برای جداسازی آب و رسوبات و گرفتگی شوری روانه واحد نمکزدایی می شود و پس از شیرین سازی، با درجه خلوص بالا، به مقاصد صادراتی در تلمبه خانه گوره و پایانه صادراتی خارگ ارسال می شود. نفت تولیدی در این واحد سنگین با میزان مجاز ۸۰ ppm است. گاز جمع آوری شده هم به ایستگاه تقویت فشار ضعیف، بعد به ایستگاه تقویت فشار قوی و پس از آن به کارخانه‌ان اجی ال ۱۲۰۰ می رود؛ محصولات خروجی از این کارخانه نیز به سمت پتروشیمی‌ها هدایت می شوند.

گزارش «مشعل» از روند احیای مخازن نفتی در

واحد بهره‌برداری شماره ۳ گچساران

روزهای خوش تولید در دشت‌های لیشتر و گز

مشعل | «کوتاه نمی آیم.» این بخشی از صدای کارکنان صنعت نفت در نقطه‌ای دور افتاده در یکی از کارخانه‌های شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران است که رنج تحریم و کاهش تولید تکلیفی نفت، خاموشی چاه‌ها و روزهای بی‌رونق صادرات را بیش از دیگران لمس کرده‌اند و این روزها از احیای دوباره تولید در چاه‌های نفت خرسند به نظر می‌رسند.

این موارد باید توسط مهندسی مخازن بررسی شود که اگر امکان دستیابی به توان گذشته تولید وجود دارد، راه‌های کاربردی برای آن ارائه شود تا بتوانیم دوباره به روزهای اوج برسیم. وقتی از رئیس بهره‌برداری گچساران ۳ درباره هزینه‌های تحریم و تاثیر آن بر مخازن کشور متاثر از کاهش تکلیفی می‌پرسم، آن را بی تاثیر ندانسته و از دو منظر این موضوع را بررسی می‌کند و می‌گوید: یکی اینکه تحریم از نظر روحی روانی تاثیر مستقیم نداشته و ما (کارکنان صنعت نفت) را فلج نکرده است. مستند آن هم این است که بعد از کاهش تکلیفی وقتی تصمیم گرفتیم به تولید قبل بازگردیم، باز گشتیم. اما در این میان هزینه‌هایی پرداخت شده که یکی از مهم‌ترین آنها ناامیدی ناشی از تحریم‌ها بوده است. اگر روند فعالیت در تاسیسات رو به پیشرفت باشد، ما تمامی کارکنان امیدوار خواهیم بود.

نوروزی تاثیر دیگر تحریم را که در توضیحات خود به آن اشاره می‌کند، مربوط به تامین تجهیزات و قطعات می‌داند و می‌گوید: وقتی در بخش‌های مورد نیاز برای تامین قطعات مختلف درخواست می‌دهیم، مدام می‌شنویم این قطعات وجود ندارد، اما ما کوتاه نمی‌آییم. چون باید به هر قیمتی مشکلات را حل کنیم تا سیستم پایدار باشند؛ هر چند ممکن است این روند به کندی طی شود؛ بنابراین، تحریم ما را فلج نکرده است، چون با تلاش شبانه روزی کارکنان، تولید به میزان قبل بازگشت، اما روند کندی بود و از زمانی که اعلام به بازگشت توان تولید گذشته داده شد، مقداری زمان برد و در یک لحظه امکانپذیر نبود. اینها را براساس آمار به شما می‌گویم. در نتیجه کاهش تکلیفی هزینه دارد، که باز می‌شود، چند روز زمان می‌برد تا به حالت قبل باز گردد. چون کل سیستم چاه‌های ما تزریقی است و زنده سازی با گاز تزریقی انجام می‌شود. اما سوال این است که آیا می‌توانیم به تولید روزانه گذشته برسیم؟ برای تحقق این امر باید از هم‌اکنون اقدام‌های ترمیمی انجام دهیم.

با وجود توضیحات رئیس بهره‌برداری گچساران ۳ تحریم در ابعاد دیگری هزینه‌های مختلفی برای صنعت نفت داشته است که نمی‌توان از آن غافل بود.

تنها در یک نمونه طبق اعلام جواد اوجی، وزیر نفت، تحریم‌ها علیه جمهوری اسلامی ایران سبب شد از آوریل ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۱، ایران از تولید یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون بشکه نفت خود (براساس آمار منابع ثانویه) محروم شود که منجر به وارد آمدن بیش از ۱۰۰ میلیارد دلار خسارت در زمانی شد که نیازمند تامین ضروریات کشور از جمله برای مقابله با شیوع ویروس کرونا بود. با این حال، این بخش از توضیحات وزیر نفت که می‌گوید: «اگر چه نمی‌توان منکر سختی‌های ایجاد شده ناشی از تحریم‌ها بر صنعت نفت شد، اما هنر مدیریت در این حوزه، وضع قوانین درست در همین شرایط سخت است.» مستندی بر همین نکته مورد تاکید از سوی نوروزی است که کوتاه نمی‌آییم.

به هر رو آنچه در ماه‌ها و سال‌های اخیر از رونق قابل توجه تولید و فروش نفت خام و مهم‌تر از آن بازگشت منابع ارزی حاصل از آن به کشور در گزارش مسئولان می‌شنویم، حاصل تلاش شبانه‌روزی کارکنان صنعت نفت از جمله در واحد بهره‌برداری گچساران ۳ است.

براساس اعلام وزیر نفت، مقدار این وصول ارزی حداقل ۲ تا ۲.۵ برابر وصول مطالبات ارزی سال‌های پیش است. این موفقیت در شرایط سخت تحریمی حاکم بر صنعت نفت که حتی نسبت به تحریم‌های سال ۹۷ دوران رئیس‌جمهوری ترامپ سخت‌تر بوده، رقم خورده است.

همچنین براساس آخرین آمار ارائه شده از سوی ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری، پار سال بخش نفت و گاز ۹ درصد رشد را تجربه کرده است. در پس این آمار و ارقام باید رد تلاش تمامی کارکنان صنعت نفت را نظاره‌گر بود.

چاه ۳۵ بوده که در مقطعی قرار بوده است به عنوان نماد تولید در شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب انتخاب شود و پس از آن گزینه‌های دیگری انتخاب می‌شود. از این چاه پر قدرت که روزگاری ۱۰۰ هزار بشکه در روز تولید داشته و گویا در رکوردهای جهانی «گینس» هم ثبت شده است، حالا ردی جز فرسودگی به چشم نمی‌آید و رو به خاموشی و تعطیلی رفته و به مرور زمان با برداشت‌های صورت گرفته کاهش یافته و در حال حاضر از حالت تولیدی خارج شده و تمامی خطوط چربانی آن منقطع و رها شده است. در بازدید از آن تنها عکس یادگاری برایمان ثبت می‌شود که تمامی خطوط چربانی آن جدا شده و کاملاً بدون استفاده باقی مانده است. نوروزی می‌گوید: اگر برنامه‌ای برای تولیدی کردن آن باشد، در اختیار مدیریت مهندسی مخازن است. رئیس واحد بهره‌برداری گچساران ۳ می‌گوید: به مرور زمان، برحسب تولید و برداشت‌های انجام شده، توان تولید برخی از چاه‌های نفتی کاهش یافته است که این موضوع به برداشت‌های بدون برنامه‌ریزی برمی‌گردد. مخزن در صورتی که توان بسیار بالایی داشته باشد، یک واحد آن از امکان تولید ۶۰۰ هزار بشکه در روز برخوردار است، اما اکنون به شرایطی رسیده که حدود ۱۰۰ هزار بشکه یعنی یک ششم نسبت به ابتدای عمر خود توان تولید دارد و

این واحد بهره‌برداری در حال حاضر با حداکثر ظرفیت در حال تولید است و در زمان بازدید، تولید آن حدود ۹۰ هزار بشکه اعلام می‌شود، تولیدی که از حدود چند ماه پیش محقق شده است

آنچه در این مجموعه نفتی جای گرفته در دل دو دشت «گز» و «لیشتر» بیش از تاسیسات به چشم می‌آید، گازسوزی در فلر هاست. نوروزی می‌گوید: بخشی از گازسوزی‌ها به خاطر فرایند کار و براساس پروژه‌های قرار است این گازها جمع‌آوری و به سمت پالایشگاه بیدبلند روانه شود. مهرداد کاهکش، مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران پیش از این به «مشعل» گفته بود: با افزایش تولید نفت در این شرکت و افزایش تولید گاز همراه، بسیار امیدوار هستیم با راه‌اندازی تاسیسات جمع‌آوری و انتقال گاز در ماه‌های آینده، بتوانیم گازسوزی را به حداقل ممکن برسانیم و پیش‌بینی می‌شود حدود ۳۰۰ میلیون فوت مکعب گاز همراه در شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران جمع‌آوری شود. در محوطه تاسیسات بهره‌برداری، تعمیرات اساسی مخازن و برخی اصلاحیه‌ها در حال انجام است و مراحل نهایی را طی می‌کنند. به گفته رئیس واحد بهره‌برداری گچساران ۱۳ این عملیات با تداوم تولید همراه است. او این تعمیرات را در نگهداشت ادوات و تجهیزات و همچنین کنترل شرایط پیهینه فرایندی موثر دانسته و می‌گوید با این حال ممکن است در توان تولیدی هم اثر غیرمستقیم داشته باشد.

پیامدهای کاهش تکلیفی بر مخازن

طبق اعلام رئیس واحد بهره‌برداری گچساران ۱۳ این مجموعه که اکنون با حداکثر ظرفیت در حال تولید است، در ابتدای راه‌اندازی واحد ۶۰۰ هزار بشکه در روز بوده است. همین میزان اختلاف تولید از ابتدا تا امروز موضوع بحث بیشتر با او می‌شود که می‌گوید: واحد بهره‌برداری گچساران ۱۳ از نخستین واحدهای گچساران با توان تولیدی بالا بوده که به مرور زمان برحسب تولید در سال‌های ۶۰ به بعد توان تولید آن کاهش یافته است. از جمله چاه‌های پر قدرت واحد بهره‌برداری گچساران ۳،

کارکنان، تمام قد پای کار

کارکنان، تمام قد پای کار در واحد بهره‌برداری گچساران ۳ به شکل روزانه و دو نوبت صبح و شب ۲۴ ساعته جریان دارد. از مجموع ۲۰ نفری کارکنان واحد بهره‌برداری گچساران در هر نوبت کار پنج نفر مشغول به کار هستند که به شکل رسمی، بیمه‌کاری، قرارداد موقت و... فعالیت دارند. در این مجموعه چهار نوبت کار وجود دارد که در هر نوبت کار پنج نفر مشغول فعالیت هستند. هر نوبت کار شامل اپراتور ارشد، اپراتور واحد، یونیت کار، دو نفر گشت چاه است. به گفته رئیس واحد بهره‌برداری گچساران ۳، تعداد نفرات موجود در این واحد با توجه به گستردگی کار و همچنین پرسودگی ادوات و تجهیزات که نیازمند نظارت بیشتر است، پاسخگوی کار نیست که به نظر می‌آید وزارت نفت با برگزاری آزمون استخدامی در حال حل این مشکل است.

وقتی از کارکنان این واحد درباره سختی کار سوال می‌کنم موارد متعددی از شرایط اقلیمی این منطقه و گرم‌و‌گردها و گردوغبار تا کمبود امکانات رفاهی، کمبود غذای خوری و کیفیت غذا را عنوان می‌کنند. در میان صحبت کارکنان موضوعات مسکن، حمل و نقل و امکانات سرمایه‌ی و گرمایشی هم عنوان می‌شود که تمامی این موارد را با تغییر نگاه کلان نسبت به نیروهای عملیاتی قابل حل می‌دانند. یکی دیگر از مواردی که در گفت و گو با کارکنان این واحد به آن اشاره می‌شود، موضوع بهداشت و درمان به ویژه بیمارستان نفت گچساران است که کارکنان از نوع خدمات تخصصی، پزشکی و دیگر امکانات آن گلهمند هستند. یکی از کارکنان می‌گوید: در دوره شیوع ویروس کرونا، یک پزشک متخصص مناسب نداشتیم و مجموع این موارد هزینه‌های زیادی را به کارکنان تحمیل می‌کند که باید خارج از سازمان برای نیازهای درمانی خود متحمل شوند و عمدتاً هم این هزینه‌ها غیر قابل برگشت است.

یکی دیگر از کارکنان با اشاره به اقدام‌های انجام شده در زمینه منابع انسانی، این موارد را کافی نمی‌داند. یکی دیگر از کارکنان هم موضوع پروازها را مورد اشاره قرار داده و می‌گوید: در حالی شهر برای ما فرودگاه دارد، اما سوبسیدی ویژه برای استفاده کارکنان وجود ندارد. آنچه از سوی کارکنان واحد بهره‌برداری گچساران مورد تاکید قرار می‌گیرد، اینکه برخی امکانات حق مسلم نیروی سازمان است. مواردی مثل تعدیل مالیات، سقف حقوق، سقف بازنشستگی و اضافه کار را که نیروهای عملیاتی حق مسلم خود می‌دانند، اما حالا تبدیل به مطالبه شده است.

یکی از آنها می‌گوید: زمانی که من در اینجا در حال فعالیت باشم و خانواده‌ام در امنیت اقتصادی نباشد، ذهن من درگیر آنهاست. توقع داریم از نظر معیشتی و اقتصادی خانواده‌ها تامین باشند. نوروزی، رئیس واحد بهره‌برداری گچساران ۳ هم درباره مطالبات کارکنان می‌گوید: وقتی از نیروهای عملیاتی، فعالیت و زمان بیشتر برای ارتقای تولید طلب می‌کنیم، باید خدمات مناسب رفاهی، معیشتی، مسکن، خدماتی و... هم ارائه دهیم. اگر چه کارکنان در عمل به وظایف خود، کوتاهی نمی‌کنند، اما تحقق این موارد باعث افزایش انگیزه کارکنان می‌شود. به عنوان نمونه یکی از پرسش‌های کارکنان از بنده به عنوان رئیس این واحد بهره‌برداری این است که چرا اعتبار نفت کارت برای نیروهای عملیاتی و ستادی متفاوت است.

همزیستی نفت با عشایر و کشاورزان

صحبت در تاسیسات که به پایان می‌رسد، در گشت و گذار از محوطه این تاسیسات عظیم و چاه‌های نفتی، در فواصل مختلف در میان دشت و کوه‌های محصور در خطوط لوله جریانی و

صادراتی در حالی عشایر و روستائین‌های زیادی به چشم می‌آیند که گفته می‌شود گاهی باعث تلاقی کار دو طرف شده است. شرکت گچساران حدود ۷۸۰۰ کیلومتر خط لوله جریانی و صادراتی دارد که خطوط لوله صادراتی با توجه به قدمت و طول عمر زیاد نیازمند بازسازی هستند و طرح‌هایی هم در دست بازسازی است که امیدواریم آنها هم سریع تر به نتیجه برسد. یکی از تاسیسات گوره است که اکنون مراحل بازسازی و نوسازی را طی می‌کند. سایر بخش‌ها نیز طبق برنامه زمانبندی شده‌اند در دستور کار قرار دارند. نوروزی در این باره توضیح می‌دهد: صنعت نفت در این محدوده جغرافیایی زمین، خطوط لوله، چاه‌ها و تاسیسات زیادی دارد، اما همین به اختلاف میان عشایر نشین‌ها، کشاورزان یا نفت شده است. او می‌گوید: آنها هم حق خودشان می‌دانند چون زمین آنهاست و ما آن را از آنها گرفتیم به خاطر همین هم معارض زیاد داریم و این موارد باعث درگیری‌های ذهنی و کاری فراوان با آنها شده است که گاهی مانع کار می‌شوند. مثلاً اگر یک خط لوله را بخواهیم تعمیر کنیم و یا تردد داشته باشیم، مانع ایجاد می‌کنند. او درباره راه حل این مشکل می‌گوید: بخشی از شفاف‌سازی‌ها مربوط به سال ۱۳۴۲ بوده و الان باید بروند از امور حقوقی وزارت نفت استعلام بگیرند. برای هر نوع ساخت و ساز، کشت کشاورزی سالیانه و فصلی باید حریم‌های تملیکی ما را مدنظر قرار دهند که گاه رعایت نمی‌شود؛ به دلیل بی‌اطلاعی، شاهد آن هستیم که چادر عشایر کنار خط لوله تقویت فشار و یا گودال سوخت برپا می‌شود یا کشت و زراعت آنها در حریم خط لوله انجام می‌شود. نتیجه رعایت نشدن حریم‌ها این می‌شود که هم جان آنها به خطر می‌افتد و هم ما با مشکلات زیادی مواجه می‌شویم. به جای اینکه مشغول فعالیت‌های عملیاتی باشیم، درگیر مسایل جانبی از این موارد می‌شویم. فکر و ذهن ما مشغول اینها می‌شود.

شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران علاوه بر آنکه حفظ و صیانت از ۲۳ میدان نفت و گاز (۱۶ میدان در حال تولید و ۷ میدان برنامه نشده) را عهده دار است، برنامه ریزی و تولید از ۸۱۳ حلقه چاه نفت و گاز که متناسب با توسعه میادین در حال افزایش نیز هستند، تولید و تزریق گاز گنبدی پازنان، جمع‌آوری گازهای همراه نفت، تراکم و تزریق گاز در میادین نفتی گچساران و بی‌بی حکیمه و نرگسی از طریق ۱۲ ایستگاه تقویت فشار و تزریق گاز، راهبری و فرآورش گاز در ۳ مجتمع گاز و گاز مایع (NGL-۹۰۰، ۱۲۰۰، ۱۳۰۰) را در مأموریت خود دارد. افزون بر آن فرآورش نفت در ۱۰ واحد بهره‌برداری و ۷ واحد نمک‌دایی، یک سیستم شبکه تولید و تزریق گاز، سیستم گاز آغار دالان، ۶ واحد آبرسانی، ۱۰۶ مجموعه تفکیک سر چاهی (تعداد ۳۲ مجموعه دارای تلمبه‌های تقویت فشار است)، ۱۵۰ چندراه‌گازی، راهبری بیش از ۷۰۰۰ کیلومتر خطوط لوله با قطر ۲ تا ۵۲ اینچ و کنترل کیفی و کمی نفت، گاز، نفتا، گاز مایع در محدوده جغرافیایی ۴ استان پهناور خوزستان، بوشهر، فارس و کهگیلویه و بویراحمد با مساحت عملیاتی ۱۵۰×۲۵ کیلومتر مربع را عهده‌دار است. شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران تقریباً با ۸۰ درصد ظرفیت خود در حال تولید نفت است. بخشی از این چاه‌ها که به واسطه تحریم‌های ظالمانه بسته شده بودند، در حال راه‌اندازی هستند و با تلاش شبانه‌روزی کارشناسان این شرکت در آینده نزدیک، شاهد راه‌اندازی تمامی واحدهای فرآورش نفت و همچنین تاسیسات جمع‌آوری و تقویت فشار گاز و فرآورش گاز و گاز مایع خواهیم بود. فعالیت این شرکت افزون بر تولید نفت و گاز مایع که به صادرات و مصرف پالایشگاه و پتروشیمی‌های داخلی اختصاص داده می‌شود، سهمی در تولید گاز مصرفی کشور دارد؛ به طوری که گاز تولیدی این شرکت به پالایشگاه بیدبلند خلیج فارس ارسال و پس از انجام فرایندهای مورد نیاز و عملیات فرآورش گاز متان آن مطابق شرایط استاندارد به خطوط لوله گاز مصرفی کشور تزریق می‌شود.

هشدار برای واردات جدی است

تاملی بر آینده ناتراز تولید و مصرف بنزین

مشعل افزایش سرسام آور مصرف بنزین به دلیل موج سفرهای نوروزی طی دو سال پیاپی، بار دیگر نگرانی از باب واردات بنزین را مطرح می‌کند. طبق پیش بینی افزایش مصرفی که مسئولان ارائه داده اند، چنانچه شدت رشد مصرف بنزین کنترل نشود، تراز تولید و مصرف بنزین تبدیل به ناترازی شده و در این میان واردات بنزین امری محتوم و غیر قابل چشم پوشی خواهد بود. اینگونه که کارشناسان و صاحب نظران امر گفته اند در حال حاضر، مقدار کنونی تولید بنزین کفاف نیاز کشور را می‌دهد و مشکل کمبود، چندان حادث نیست اما اگر مصرف کنترل نشود و از طرفی به فوریت تدابیری برای افزایش تولید اندیشیده نشود قطعاً در آینده ای نه چندان دور، چالش های کمبود بنزین سر باز کرده و نیازمندی به بازارهای دنیا را دو چندان خواهد کرد.

بر اساس آمارهای شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران، از روز یکم تا سیزدهم فروردین ماه سال جاری (۱۴۰۲) به صورت میانگین ۱۱۳ میلیون و ۹۰۰ هزار لیتر بنزین توزیع شده است؛ به طوری که میانگین روزانه مصرف بنزین کشور در ایام نوروز ۱۴۰۲ (یکم تا سیزدهم فروردین ماه) در مقایسه با مدت مشابه ۱۴۰۱ با ۱۰۷.۷ میلیون لیتر بنزین، از رشد ۵.۶ درصدی مصرف بنزین کشور در ایام نوروز امسال حکایت دارد. همچنین میانگین مصرف ۱۰ روزه منتهی به پایان سال ۱۴۰۱ رقمی معادل ۱۲۱ میلیون و ۸۰۰ هزار لیتر به ثبت رسیده است که این عدد نیز در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۰، بیش از ۱۴ درصد افزایش را نشان می‌دهد. در ۲۹ اسفندماه سال گذشته، ۱۴۴ میلیون و ۳۰۰ هزار لیتر بنزین در کشور به مصرف رسیده است که این عدد در مقایسه با مدت مشابه در سال ۱۴۰۰، ۲۷.۷ درصد رشد داشته است. این آمار در حالی از سوی شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران اعلام می‌شود که همه ساله با نزدیک شدن به ایام تعطیلات نوروزی و افزایش تردهای داخل شهری، مصرف روزانه بنزین در کشور به اوج می‌رسد؛ بنابراین روند فزاینده مصرف در تعطیلات نوروزی چندان دور از ذهن نبوده و آمارهای دریافتی نیز گویای این واقعیت تلخ است.

ثبت پربارترین مصرف در فروردین ۱۴۰۱
تاریخ پربارترین مصرف بنزین در فروردین ماه ۱۴۰۱ همزمان با کاهش محدودیت های کرونایی و به دنبال آن افزایش تردهای درون و برون شهری رقم خورد و نگرانی ناترازی مصرف و تولید بنزین را بیش از گذشته نشان داد. هر چند پیش بینی ها مبنی بر افزایش مصرف مطرح بود، اما یک باره رشد ۳۰ درصدی مصرف بنزین آن هم تنها در بازه زمانی ۱۳ روزه تعطیلات نوروزی غیر قابل تصور بود. طبق اطلاعات دریافتی از شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران، میانگین میزان مصرف روزانه بنزین کشور در بازه زمانی ۱۸ روزه تعطیلات نوروزی (۲۵ اسفند ۱۴۰۰ تا سیزدهم فروردین ۱۴۰۱) ۱۱۰ میلیون و ۲۰۰ هزار لیتر بوده که این عدد در مقایسه با مدت مشابه سال قبل آن (۲۵ اسفند ۱۳۹۹ تا سیزدهم فروردین ۱۴۰۰) با ۸۸ میلیون و ۶۰۰ هزار لیتر، ۲۷ درصد افزایش یافته است. اوج مصرف روزانه بنزین و رکوردی تازه در ۲۸ اسفندماه ۱۴۰۰ حدود ۱۳۱ میلیون لیتر بوده است و در ۱۲ فروردین ماه ۱۴۰۱ رقم قابل توجه دیگری از سوی مصرف بنزین یعنی ۱۲۱ میلیون و ۳۰۰ هزار لیتر رقم خورده است. افزایش مصرف روزانه ۲۵ میلیون لیتر بنزین، هشدار به تولید و مصرف این محصول راهبردی در کشور است. اهمیت آمار اعلام شده برای میانگین مصرف بنزین در حالی است که می‌تواند ملاک و معیاری برای ترسیم

تاریخ	میزان مصرف (میلیون لیتر)
۱ فروردین ۱۴۰۲	۹۹.۳
۲ فروردین ۱۴۰۲	۱۲۲.۷
۳ فروردین ۱۴۰۲	۱۲۰.۴
۴ فروردین ۱۴۰۲	۱۱۰.۱
۵ فروردین ۱۴۰۲	۱۲۰.۹
۶ فروردین ۱۴۰۲	۱۱۵.۱
۷ فروردین ۱۴۰۲	۱۲۲
۸ فروردین ۱۴۰۲	۱۰۳
۹ فروردین ۱۴۰۲	۱۱۲.۶
۱۰ فروردین ۱۴۰۲	۱۲۱
۱۱ فروردین ۱۴۰۲	۱۱۰.۱
۱۲ فروردین ۱۴۰۲	۱۲۷.۹
میانگین ایام ۱۳ روزه تعطیلات نوروز ۱۴۰۲	۱۱۳.۹
میزان رشد در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته (نوروز ۱۴۰۱)	۵.۶

چشم انداز سال پیش رو باشد. البته تداوم فزاینده مصرف سوخت افق روشنی را به همراه نخواهد داشت؛ به گونه ای که جلیل سالاری، مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران هشدار داده که باید فکری به حال مدیریت مصرف سوخت کرد تا تولید در زنجیره ارزش مورد توجه قرار گیرد. نباید منابع و سرمایه ملی را با مصرف ناصحیح از بین ببریم. او همچنین نسبت به افزایش تصاعدی مصرف بنزین هشدار داده و اذعان می‌کند که میزان مصرف سوخت در کشور با استانداردهای جهانی فاصله دارد.

باید پذیرفت که تدوین قوانین، دستورالعمل‌ها و برنامه‌ریزی صحیح برای بهینه‌سازی مصرف انرژی، مادامی‌که با قابلیت اجرا همراه نباشد، نمی‌تواند یک مزیت تلقی شود

بهینه‌سازی نمی‌شود و مصرف بنزین خودروهای داخلی به‌طور میانگین دو برابر استاندارد است، نمی‌توان تنها با ساخت پتروپالایشگاه و افزایش تولید به تقاضا پاسخ داد. او عنوان می‌کند که طبق مصوبه شورای اقتصاد، تبدیل رایگان خودروها به دوگانه‌سوز ادامه دارد و تاکنون ۲۵۰ هزار خودرو نیز سی‌ان‌جی‌سوز شده‌اند. همچنین به موازات آن، مجوز احداث ۴۰۰ جایگاه سی‌ان‌جی نیز دریافت شده است که ۴۰ جایگاه آن در استان سیستان و بلوچستان احداث خواهد شد. مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران ادامه می‌دهد: در کشور روند تولید خودرو افزایشی است، بدون اینکه توجهی بر موضوع بهینه‌سازی مصرف سوخت در خودروها شود. ما باید یک تعادلی بین ورودی و خروجی خودرو داشته باشیم؛ یعنی باید خودروهای بی‌کیفیت را اسقاط کنیم تا این تعادل ایجاد شود. سالاری می‌افزاید: مادامی‌که مصرف بنزین خودروهای داخلی به‌طور میانگین دو برابر متوسط جهانی است، نمی‌توان با ساخت پتروپالایشگاه و افزایش تولید بنزین به تقاضا پاسخ داد.

بی‌شک تمامی راهکارهای عنوان شده مادامی‌که می‌تواند اثربخشی لازم را به همراه داشته باشند که ضمانت اجرایی برای آن وجود داشته باشد. مسلماً شیب تند مصرف بنزین یک اتفاق غیرقابل پیش‌بینی نیست و مسئولان در قالب ارائه دورنمای انرژی کشور هشدار بحران کمبود بنزین را عنوان می‌کنند. به نظر می‌رسد، وقت آن فرا رسیده است که توجه جدی به اقدام‌های بهینه‌سازی، توسعه حمل‌ونقل عمومی (به‌ویژه ریلی) و فعال‌سازی بازار بهینه‌سازی انرژی در دستور کار باشد. امید می‌رود موضوع منفی شدن تراز تولید و مصرف بنزین بتواند جرقه اولیه این موضوع را در سطح سیاستگذاری کشور به وجود آورد.

مصرف بنزین و به‌تبع آن پیشی گرفتن از تولید، نشأت گرفته از عملکرد نادرست در مسیر اصلاح الگوی مصرف و اجرای طرح‌های بهینه‌سازی است که هم‌اکنون بنزین این فرآورده مهم و راهبردی را با چالش‌های عدیده‌ای روبه‌رو کرده است. اگرچه طرح‌هایی که برای بهینه‌سازی مصرف انرژی ارائه شده، به واقع در صورت اجرا می‌توانند افزون بر مزیت‌های اقتصادی و اشتغالزایی، صرفه‌جویی در مصرف انرژی را هم رقم بزنند، اما باید پذیرفت که تدوین قوانین، دستورالعمل‌ها و برنامه‌ریزی صحیح برای بهینه‌سازی مصرف انرژی، مادامی‌که با قابلیت اجرا همراه نباشد، نمی‌تواند یک مزیت تلقی شود. وزارت نفت تلاش کرده است سازوکارهایی را برای تغییر در مصرف عملیاتی کند؛ به نحوی که در چرخه حمل و نقل سوخت بر شبکه خطوط، تمرکز شده تا جابه‌جایی جاده‌ای کاهش یابد و از طرفی هم تبعات زیست‌محیطی آن به حداقل ممکن برسد؛ البته نباید از این نکته غافل ماند که تمامی راهکارهای موجود در امر بهینه‌سازی مصرف انرژی در صورت جدیت در اجرا و پیگیری مستمر، می‌تواند نتیجه‌بخش باشد و میزان مصرف سوخت را به میزان قابل توجه کاهش دهد.

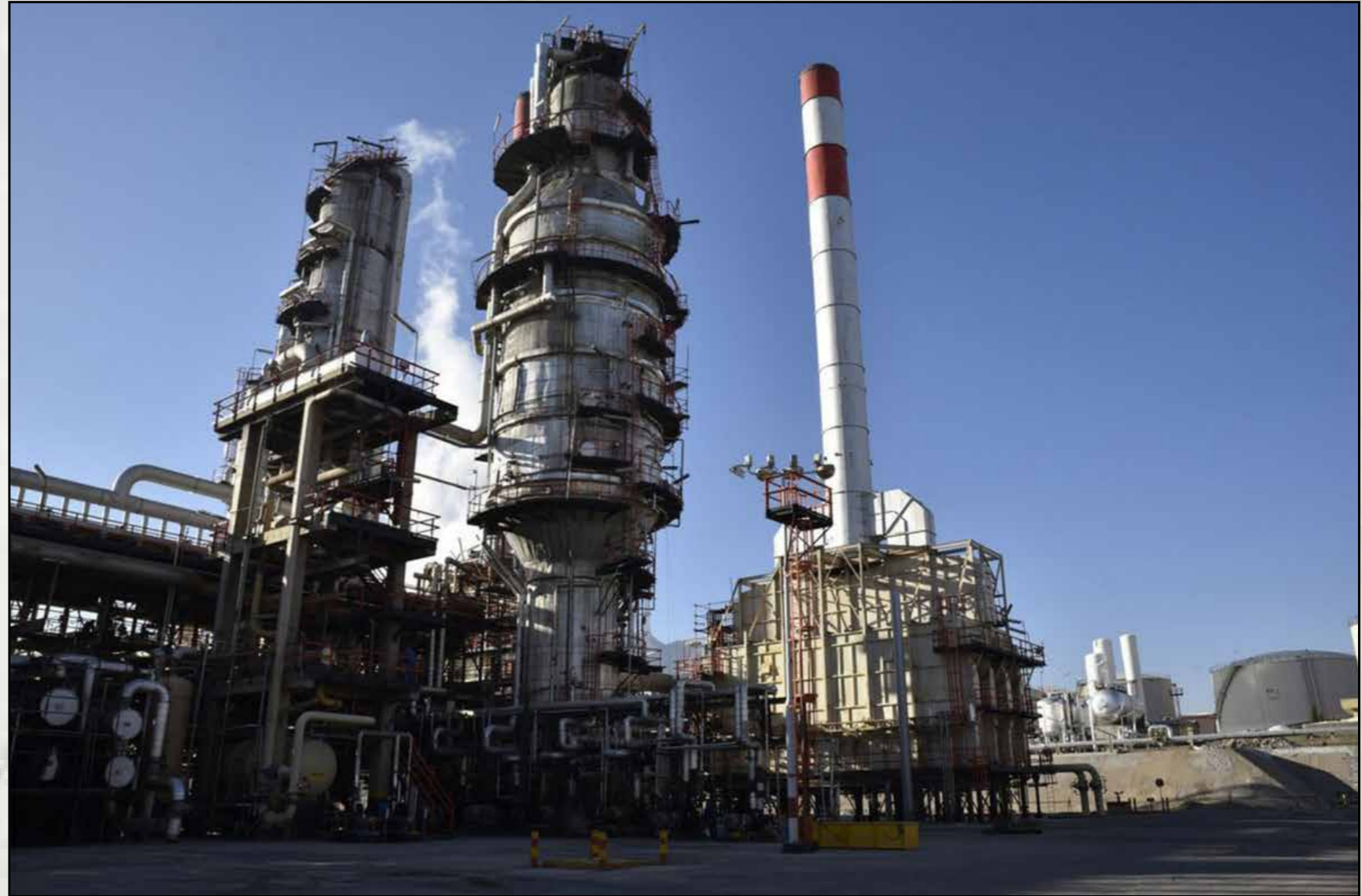
جایگزینی سی‌ان‌جی در چرخه حمل و نقل

توسعه صنعت سی‌ان‌جی و ورود آن به چرخه سوخت کشور می‌تواند کارکردی به‌مثابه مصرف بنزین را به همراه داشته باشد. از مهم‌ترین راهبردهای کنترل مصرف بنزین افزون بر بهبود کارایی خودروها، توسعه ناوگان حمل و نقل عمومی و اصلاح قیمت بنزین، توسعه سوخت‌های جایگزین از جمله سی‌ان‌جی و ال‌پی‌جی است. جایگزینی سوخت سی‌ان‌جی در چرخه حمل و نقل کشور، سوختی پاک و ارزان را در دسترس عموم مردم قرار خواهد داد و متعاقب آن با کاهش مصرف بنزین می‌توان بازارهای هدف صادراتی را نیز نشانه گرفت. بر این اساس از ابتدای سال ۱۴۰۰، بیش از ۸۴ هزار خودروی بنزینی به دوگانه‌سوز تبدیل شده‌اند. البته نکته حائز اهمیت این است که برخی صاحب‌نظران معتقدند قیمت‌های جهانی گاز طبیعی با افزایش چشمگیری روبه‌روست و تأیید این سوخت به عنوان یک سوخت پاک مورد توجه اتحادیه اروپاست. به همین منظور لازم است تا حد ممکن ظرفیت‌های گاز کشور را به سوی صادرات و استفاده از منافع اقتصادی و سیاسی آن برای کشور سوق داد. می‌توان با هزینه بسیار کمتر نسبت به توسعه بیشتر صنعت سی‌ان‌جی تمرکز سیاست‌ها، حمایت‌ها و اقدام‌ها را به سوی موضوع‌های بهینه‌سازی مصرف سوخت (اقدام‌های فناوری‌محور، استانداردسازی تولید و مصرف، به کارگیری ظرفیت بازار بهینه‌سازی و...) متنوع‌سازی سبد سوخت بخش حمل‌ونقل (توسعه استفاده از خودروهای هیبریدی، برقی و...) و اصلاح نظام پالایش سوخت در کشور سوق داد.

نوسازی ناوگان خودرویی

از رده خارج کردن خودروهای فرسوده، یکی دیگر از اهرم‌های موثر کنترل مصرف سوخت است که در صورت اجرای قانون نوسازی ناوگان خودرویی می‌توان نسبت به کاهش ۴ تا ۵ میلیون لیتر مصرف بنزین امیدوار بود. به‌تازگی مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران اعلام کرده که مصرف بنزین خودروهای داخلی ۲ برابر استاندارد جهانی است؛ از این‌رو الزام خودروسازان به تغییر روند تولید باید هرچه سریع‌تر شتاب گرفته و محقق شود.

جلیل ساری اذعان می‌کند: در شرایطی که توجهی به

زمان است و در این میان احداث پالایشگاه‌ها که بتواند به نوعی کسری سوخت مورد نیاز کشور را پوشش دهد، نه تنها زمان‌بر است، بلکه منابع و تأمین مالی آن یکی از موضوع‌های اصلی است که اجرای این دست‌از طرح‌ها و پروژه‌ها را با ریسک بالایی همراه می‌سازد.

از سوی دیگر بسیاری از کارشناسان بر این باورند که با کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی و افول بازارهای صادراتی تولیدات پالایشگاه‌ها و پتروپالایشگاه‌های جدید، در آینده این واحدها احتمالاً با مازاد تولید، کاهش درآمد و نهایتاً خارج شدن از چرخه تولید اقتصادی مواجه خواهند شد و سرمایه‌گذاری‌های انجام شده به هدر خواهد رفت.

مسئله مورد توجه قرار گرفت. دولت سیزدهم دو برنامه ارتقای کمی و کیفی پالایشگاه‌های کنونی، همچنین ایجاد ظرفیت پالایشی جدید با ساخت پتروپالایشگاه‌ها را در برنامه دارد، اما اینکه تا چه اندازه می‌توان نسبت به اثربخشی احداث پالایشگاه و یا پتروپالایشگاه‌ها به منظور ایجاد تراز تولید و مصرف بنزین در کشور اطمینان خاطر داشت، موضوعی است که با ابهام‌های جدی روبه‌رو است.

شاید در کوتاه‌مدت به دلیل لزوم توجه به امنیت انرژی کشور در شرایط کنونی (برقراری تحریم‌ها، ناآرامی‌های منطقه‌ای و...)، ساخت و راه‌اندازی پالایشگاه و پتروپالایشگاه جدید بتواند مورد توجه قرار گیرد، اما هر طرحی برای اجرا تا بهره‌برداری نیامند

به باور اغلب کارشناسان حوزه انرژی در نخستین گام، اصلاح الگوی مصرف، توسعه حمل‌ونقل عمومی، استانداردسازی تولید خودرو و سوخت و حرکت به سمت سوخت‌های جایگزین می‌تواند در دستور کار باشد. در بلندمدت، با توجه به سرعت گرفتن روند گذار جهانی انرژی، برای رهایی از وابستگی به سوخت‌های فسیلی به‌ویژه بنزین، باید به تدوین یک راهبرد ملی برای پیوستن به این گذار اقدام و زیرساخت‌های لازم برای آن را ایجاد کرد.

اثربخشی احداث پالایشگاه

افزایش ظرفیت و توسعه پالایشگاهی از جمله موضوع‌های مغفول مانده در سال‌های اخیر است که با روی کار آمدن دولت جدید این

مدیر عامل پالایشگاه بندرعباس در گفت‌وگو با «مشعل» تشریح کرد:

نمایش توانمندی شرکت‌های ایرانی در طراحی و ساخت تجهیزات

سمیه راهیما | شرکت پالایش نفت بندرعباس، یکی از آخرین پالایشگاه‌های تاسیس شده قبل از انقلاب اسلامی است که از آن زمان تاکنون، گام‌های موثری در مسیر رشد و توسعه محصولات خود برداشته است. این پالایشگاه در ابتدا برای ظرفیت ۲۳۲ هزار بشکه در روز طراحی شده بود و امروزه با افزایش ظرفیت، به تولید روزانه ۳۵۰ هزار بشکه رسیده است. از این رومی توان گفت که این شرکت پالایشی همسویا شعار امسال (مهار تورم، رشد تولید) همگام بوده و توانسته است با وجود تحریم‌های بین‌المللی در راه توسعه و پیشرفت گام بردارد. برای جویا شدن از روند توسعه پالایشگاه بندرعباس با هاشم نامور، مدیر عامل این پالایشگاه به گفت‌وگویی داشته ایم که در ادامه می‌خوانید.

«لطفا بفرمایید پالایشگاه بندرعباس از ابتدای فعالیت خود تاکنون، چه گام‌هایی در مسیر رشد و شکوفایی برداشته است؟»

پالایشگاه بندرعباس، آخرین پالایشگاهی است که قبل از انقلاب اسلامی ساخته شد. در ابتدای فعالیت، ظرفیت پالایشی آن ۲۳۲ هزار بشکه در روز بود که با گذشت زمان و نیاز کشور، این میزان به ۳۵۰ هزار بشکه در روز افزایش یافت. این پالایشگاه با هدف صادرات فرآورده‌های نفتی تاسیس شد. آن زمان موضوع کمیت محصولات مطرح بود و استانداردها و آلودگی‌های زیست‌محیطی نیز شکل کنونی را نداشت. محصولات تولیدی پالایشگاه‌ها عمدتاً نفت کوره بود که با گذشت زمان و نیاز کشور، افزایش ظرفیت و بهینه‌سازی انجام شد؛ البته باید گفت که پیچیده‌تر از احداث و راه‌اندازی، نگهداری، بهره‌برداری و تعمیرات اساسی یک پالایشگاه است. به مرور زمان، افزون بر نیاز مبرم به کمیت‌ها و افزایش ظرفیت، کیفیت فرآورده‌های نفتی نیز مطرح و با تغییر ساختار، اواخر سال ۱۳۷۷ پالایشگاه بندرعباس به یک شرکت پالایش نفت تبدیل شد که دولتی و سهمی خاص بود.

«چه زمانی پالایشگاه به بخش خصوصی واگذار شد؟ با تغییر ساختار و تمرین شرکت داری و بنگاه داری به صورت سهمی خاص دولتی، پالایشگاه بندرعباس ادامه حیات داد و به مرور، ساختار آن تغییر کرد و اصل ۴۴ قانون اساسی کشور اجرایی شد. شرکت‌ها به بخش غیر دولتی واگذار شدند و اداره شرکت‌ها از قانون‌گریزی به قانون تجارت تغییر یافت. مسائل فنی و کیفی شرکت‌ها نیز مطرح شد و سودآوری مورد توجه قرار گرفت. آن زمان افزایش کمی و کیفی تولید و حفظ شرایط موجود، مستلزم فکر و اندیشه بود تا از این طریق سودآوری افزایش یابد.»

«پالایشگاه از چه زمانی وارد مدار افزایش تولید شد و چه مراحل را برای تحقق این امر طی کرد؟ موضوع افزایش ظرفیت، سال ۱۳۸۷ عملیاتی شد و با همکاری شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت ایران، نظارت بر اجرا و راه‌اندازی پروژه‌ها صورت گرفت و آرام آرام تولید افزایش یافت. در فاصله سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۱ واحد تقطیر، دوباره افزایش ظرفیت یافت و اواخر سال ۱۳۹۹ نیز افزایش ظرفیت ۳۰ هزار بشکه‌ای داشتیم و اکنون این ظرفیت به ۳۵۰ هزار بشکه در روز رسیده و به تولید مستمر و روزانه دسترسی پیدا کرده‌ایم.»

«در زمینه بهبود کیفیت محصولات چه گام‌هایی برداشته شده است؟»

با ایجاد واحدهای جدید، بهبود کیفیت محصولات را شاهد بودیم. ساخت دریاچه‌های بخار، مخازن ذخیره سازی و انجام شد و با بهبود عملکرد، ضریب سودآوری افزایش یافت که این روند تا به امروز ادامه دارد. سعی شد تولید نفت کوره با ارزش افزوده کم به محصولات با ارزش افزوده بیشتر تبدیل شود که برای تحقق آن، با شرکت‌های خارجی مذاکراتی صورت گرفت. آن زمان چند شرکت ژاپنی اعلام آمادگی کردند و طرح از نظر فنی و اقتصادی بررسی شد تا نفت کوره به محصولات با ارزش ماندند بنزین و گازوییل تبدیل شود. یکی از روش‌ها برای کاهش و ارتقای نفت کوره تولیدی در پالایشگاه‌ها،

استفاده از فناوری OIL - H بود. گروهی از مهندسان پالایشگاه برای دستیابی به این فناوری به خارج از کشور اعزام شدند که پس از آن، الکوی پالایشی تغییر کرد و به سمت تولید کک اسفنجی رفتیم. این محصول که مورد نیاز صنایع آلومینیوم است، در گذشته وارد می‌شد. از این رو برای رفع این مشکل، جلسات متعددی برگزار و از توانمندی پژوهشگاه صنعت نفت برای تولید کک اسفنجی و طرح ارتقای کیفیت نفت کوره استفاده شد.

«تولید کک اسفنجی چه فرایندی را شامل می‌شود و اکنون در مرحله‌ای قرار دارد؟»

این طرح، پیشران اقتصادی است و با بر آورد هزینه ۲،۲ هزار میلیارد یورو در دست انجام است. مهندسی بنیادی طرح آن و فرایند انتخاب پیمانکار انجام و عملیات اجرایی آن برای اسفند سال ۱۴۰۱ کلید خورد. برای عملیات اجرایی طرح هم تا مرحله تکمیل ۴۲ زمان در نظر گرفته شده است. در این طرح ۱۴ واحد فرایندی جدید احداث شده که ۹ واحد آن تحت لیسانس پژوهشگاه صنعت نفت است و یکی از بزرگترین طرح‌های ارتقای کیفیت محصولات سنگین پالایشگاه به شمار می‌رود. با این روش، نفت کوره از یکی از فرآورده‌های سنگین با ارزش افزوده کم، به یک فرآورده سبک با ارزش افزوده بیشتر تبدیل خواهد شد. برای راه‌اندازی این طرح، به واحدهای جانبی همچون ۳۰۰ مگاوات برق و ۶۵ مخزن و پویلرها و دیگرهای بخار نیاز داریم. با اجرای این طرح، اشتغالزایی بسیار خوبی انجام می‌شود. به طوری که در حین انجام عملیات اجرایی، نزدیک به هشت هزار نفر به صورت مستقیم مشغول به کار می‌شوند و پس از اجرا و راه‌اندازی نیز برای نزدیک به سه هزار نفر به صورت مستمر شغل ایجاد خواهد شد. با تولید این محصول از واردات سالانه ۳۰۰ هزار تنی کک اسفنجی جلوگیری می‌شود.

«علاوه بر تولید کک اسفنجی، چه محصولات دیگری برای ارتقای کیفیت محصولات در دست اجراست؟»

به منظور کاهش آلایندگی‌ها تولید روغن‌های پایه نفتی گروه ۲ و ۳ را در دست اجرا داریم. با اجرای این طرح از واردات سالانه ۲۸۰ هزار تنی این روغن‌ها جلوگیری می‌شود. با بررسی‌های صورت گرفته، مشخص شده که این پالایشگاه، توان تولید ۵۰۰ هزار تن انواع روغن را در سال دارد. برای عملیاتی شدن این طرح، مناقصه برگزار خواهد شد و با اجرایی شدن آن، حدود ۱،۳ میلیارد دلار صرفه‌جویی ارزی می‌شود و می‌توان مازاد عرضه را صادر کرد. اکنون کیفیت تمامی فرآورده‌های پالایشگاه ارتقا یافته و مطابق با استانداردهای روز دنیا است.

به منظور کاهش آلاینده‌ها تولید روغن‌های پایه نفتی گروه

2 و 3 رادر دست اجرا داریم. با اجرای این طرح از واردات 280 سالانه

ساخت قطعات اصلی رابه‌مانمی دادند،به‌سمت‌ساخت‌داخل آنها رفتیم. قطعاتی که در پالایشگاه استفاده می‌کنیم، نقشه ساخت آنها در کتاب‌های راهنمانیست‌وبرای‌دستیابی‌به‌آنها‌نخست‌آنالیزهای‌لازم‌و‌تصویر‌برداری‌های‌سه‌بعدی‌را‌انجام‌دادیم. نقشه‌ساخت‌را‌آماده‌کردیم‌و‌قطعه‌را‌برای‌ساخت‌به‌سازنده‌داخلی‌دادیم.

تاکنون توانسته‌ایم ۲۵ هزار قلم جنس رادر پالایشگاه بندرعباس ساخت داخل کنیم‌و‌اشتغال‌زایی‌را‌گسترش‌دهیم.ضمن‌اینکه‌فناوری‌رابه‌داخل‌کشور‌وارد‌و‌از‌خروج‌مقادیر‌زیادی‌ارز از‌کشور‌جلوگیری‌کردیم. در طرح ارتقای کیفیت نیز تلاش داریم تا حداکثر استفاده‌را‌از‌توان‌و‌ساخت‌داخل‌داشته‌باشیم‌و‌در‌بخش‌تامین‌تجهیزات،‌دستگاه‌ها‌و‌ادوات‌نیز‌سعی‌داریم‌۷۰ الی ۸۰ درصد از توان ساخت داخل استفاده کنیم

«برای‌ماندگاری‌نیروهای‌متخصص‌چه‌گام‌هایی‌برداشته‌شده‌است؟» نیروی انسانی، مهم‌ترین سرمایه‌است‌و‌تاسیسات‌حتی‌اگر‌از‌آخرین‌فناوری‌های‌روز‌دنیا‌بهره‌گرفته‌باشد،‌باز‌هم‌نیروی‌انسانی‌آن‌را‌هدایت‌و‌راهبری‌و‌از‌بروز‌خطا‌و‌حادثه‌پیشگیری‌می‌کنند.پس‌می‌توان‌گفت‌که‌رابطه‌فرصت‌تبدیل‌کنیم‌و‌از‌دانش‌فنی‌داخلی‌بهره‌بگیریم. در ساخت قطعات نیز وقتی شرکت‌های سازنده خارجی دانش فنی

پژوهشگاه صنعت نفت برای نظارت بر اجرای پروژه‌های کک اسفنجی و روغن پایه‌های ۲ و ۳ تعیین شد. بعد از فراهم شدن واحدهای فرایندی و بوتیلیتی، با فراخوان عمومی که داده شد، شرکت‌های پیمانکار برای اجرا مشخص شدند. در بخش فرایندی پیمانکار اجرایی به صورت EPC فعالیت می‌کند که متشکل از چهار شرکت داخلی هستند.

با توجه به اینکه هم پروژه جدید سرویس‌های جانبی و هم سیستم موجود، حجم کار بوتیلیتی زیاد بود، مناقصه برگزار شد و کنسرسیومی شکل گرفت تا بتوانند ۷۵ درصد مبلغ مورد نیاز قرار داد را خودشان تامین کنند. از اسفند سال گذشته عملیات اجرایی را هم در بخش بوتیلیتی و هم فرایندی در سایت شروع کردیم. پیمانکاران پروژه‌ها نیز تجهیز کارگاه را شروع کرده‌اند.

این طرح به دلیل وسعت و بزرگی که دارد، به سه مرحله احداث واحدهای فرایندی، احداث واحدهای جانبی و احداث مجتمع روغن سازی تفکیک شده است. با این روش پالایشگاه بندرعباس، به یک مجتمع بسیار پیچیده تبدیل می‌شود. تمامی این موارد، حاصل زحمات کارکنان و تجاربی است که سینه‌به‌سینه منتقل شده است. حدود ۲۷۰۰ تا ۲۸۰۰ نیرو برای راهبری پروژه‌های جدید مانند روغن سازی، سرویس‌های جانبی و واحدهای فرایندی برآورد می‌شود. نمودار سازمانی آنها آماده و جلسات با ادارات مختلف برگزار شده است. اواسط امسال نیروهای جدید، جذب می‌شوند و آموزش‌های لازم برای ورود به عرصه فعالیت به آنها ارائه خواهد شد.

«برای‌اجرایی‌شدن‌دو‌پروژه‌تولید‌کک‌اسفنجی‌و‌روغن‌پایه‌های‌نفتی‌گروه‌۲‌و‌۳‌چه‌سرویس‌های‌جانبی‌باید‌ایجاد‌شود؟»

بعد از تأیید ایجاد واحدهای فرایندی، سرویس‌های جانبی مورد توجه قرار می‌گیرد. پژوهشگاه صنعت نفت قادر به انجام این کار نبود، از این رو از مهندسان مشاور پالایشگاه کمک گرفتیم و مقرر شد پروژه ساخت سرویس‌های جانبی را خودمان انجام دهیم، نفرات و پروژه‌های سرویس‌های جانبی شامل آب، برق، گاز و... را شناسایی کردیم و چارت سازمانی آن مشخص و تیمی به عنوان ناظر از

سازمان است.

اگر نیروی انسانی، دغدغه خاطر داشته باشد و با فکر آسوده سر کار حاضر نشود، احتمال خطا افزایش می‌یابد و با بروز خطا ممکن است حادثه بزرگی رخ دهد. بنابراین کارکنان باید از نظر روحی، جسمی و روانی در شرایطی قرار گیرند که کمترین دغدغه فکری را داشته باشند.

به منظور تحقق این امر، برای کارکنان ورزش‌های همگانی در نظر گرفتیم. در زمینه استخدام هم کمک کرده‌ایم تا بیشتر نیروها که تحت پوشش نیروهای پیمانکاری و شرکتی بودند، با پالایشگاه قرار داد مستقیم داشته باشند. با این رویکرد، شرکت‌های تامین نیروی انسانی و واسطه را حذف کردیم و اکنون جزئی از خانواده پالایشگاه بندرعباس شده‌اند. از نظر مالی نیز وضعیت آنها خیلی بهتر شده و دغدغه‌های فکری شان کمتر شده است؛ اگر چه بازار در نوسان است؛ اما با مجموع اقدامات انجام شده، توانسته‌ایم رضایتمندی نسبی برای کارکنان ایجاد کنیم. همچنین تلاش شده است که تعلق خاطر سازمانی در بین کارکنان افزایش یابد. بنابراین برای نیروی انسانی که سرمایه ارزشمندی در یک سازمان به شمار می‌رود، باید وقت و انرژی گذاشت و برای بهبود کارشان برنامه‌ریزی کرد. دغدغه‌های فکری آنها را تا حد مقدور بر طرف کرد تا در کمال آرامش بتوانند مویجات آسایش هموطنانمان را فراهم کنند.

در محصولات تولیدی این پالایشگاه، ۱۸ درصد از تولید داخل بهره گرفته شده و اگر ما آرامش خاطر نیروی انسانی را به وجود آوریم، باعث می‌شود که حادثه‌ای رخ ندهد و از بروز رویدادهای ناخواسته جلوگیری شده و سوخت مورد نیاز کشور نیز به موقع عرضه شود.

«چند درصد از نیروهای پالایشگاه بومی هستند؟»

افزون بر ۹۰ درصد نیروهای پالایشگاه، بومیان منطقه هستند. ۱۰ درصد دیگر نیز نزدیک به ۲۰ سال است که در بندرعباس سکونت دارند و اکنون نیروی بومی به شمار می‌روند.

«آموزش چقدر در بهبود عملکرد کارکنان موثر خواهد بود؟»

آموزش‌های‌حین‌کار‌را‌برای‌نیروهای‌خود‌برنامه‌ریزی‌کرده‌ایم‌که‌شامل‌عمومی،‌سرپرستی،‌مدیریتی،‌فنی‌و‌تخصصی،‌ایمنی‌و‌بهداشت‌و‌آتش‌نشانی‌و‌محیط‌زیست‌می‌شود. به این طریق از دانش روز عقب نخواهیم ماند و واحدهای جدید را ایجاد خواهیم کرد. برای آگاه بودن کارکنان از فناوری‌های روز دنیا آموزش‌های لازم را برای آنها در نظر گرفته‌ایم.

«استفاده از تجربه افراد بازنشسته برای پیشبرد اهداف و اجرای طرح‌ها و پروژه‌ها بسیار موثر است. در این زمینه چه گام‌هایی از سوی پالایشگاه در زمینه بهره‌مندی از توان این افراد برداشته شده است؟» اشتباهات رایج در کار بر اثر کمبود تجربه رخ می‌دهد که به منظور جلوگیری از آن می‌توان از تجربه بازنشستگان و افراد ماهر در کشور به نحو احسن بهره‌مند شد. از بازنشستگان خواسته‌ایم تا تجربه‌های دوران کاری خود را به صورت مکتوب به ما منتقل کنند تا آنها را برای نسل‌های بعد به یادگار بگذاریم. ضمن آنکه از نیروهای با تجربه و بازنشسته نیز برای تدریس در کلاس‌های آموزشی استفاده می‌کنیم.

«در کنار مباحث فنی، توجه به مسائل زیست محیطی هم بسیار مهم است. در این زمینه از سوی پالایشگاه چه گام‌هایی برداشته شده است؟»

درست است که تولیدکننده انرژی به شمار می‌رویم؛ اما بزرگ‌ترین مصرف‌کننده هم هستیم. برای کنترل این روند، اقدامات موثری در زمینه مباحث زیست محیطی از سوی پالایشگاه بندرعباس انجام شده که یکی از آنها صرفه جویی در مصرف انرژی است. طی ۱۰ سال

اخیر، افزون بر ۱۶۰ میلیون دلار صرفه جویی در مصرف انرژی داشته‌ایم و بهینه‌سازی در مصرف بنزین نیز صورت گرفته است. هرچقدر مصرف سوخت را کمتر کنیم، گازهای حاصل از احتراق گازها و انتشار آلاینده‌ها کمتر می‌شود. پس هرچه مصرف سوخت بهینه‌سازی شود، در انتشار آلاینده نیز صرفه جویی خواهد شد. ضمن آنکه بر اساس قوانین زیست محیطی رفتار کرده‌ایم، کیفیت فرآورده‌هایمان را افزایش داده‌ایم و گوگرد را از بنزین و گازوییل کم کرده‌ایم. در پالایشگاه، بیش از ۴۰ درصد فضای سبز ایجاد کرده‌ایم و پروژه‌های زیست محیطی بسیاری را هم رادر دست اجرا داریم.

«با توجه به اینکه پالایشگاه بر اساس ماهیت کاری خود وارد اکوسیستم شهرهای مختلف می‌شود، برای کم کردن اثرات سوء شرکت‌های نفتی، خدماتی در قالب مسؤولیت اجتماعی به بومیان منطقه داده می‌شود. در این زمینه توضیح دهید؟»

هر شرکتی بر اساس فعالیت و تعهد سازمانی خود کار می‌کند که پالایشگاه بندرعباس از این قاعده مستثنا نیست. در این پالایشگاه، واحد مسؤولیت اجتماعی ایجاد کرده‌ایم که اقدامات بسیار خوب و گسترده‌ای در تمام بخش‌ها مانند جاده‌سازی، ساخت مدرسه، آزمایشگاه مهندسی شیمی و مکاتیک در دانشگاه‌ها انجام شده است. همچنین خوابگاه دانشجویان از سوی این واحد تعمیر شده و مجتمع فرهنگی ورزشی نیز در استان‌های اطراف پالایشگاه و کنار شهرک مروارید احداث شده است. در بخش بیمارستان سوانح سوختگی نیز کمک کرده و تجهیزات آن را خریداری کرده‌ایم. ضمن اینکه ساخت بیمارستان کودکان سرطانی را در دست اجرا داریم. مسؤولیت اجتماعی به دو بخش درون سازمانی و بیرون سازمانی تقسیم می‌شود. در بخش اول، برخی کارها برای کارکنان انجام می‌دهیم و در بخش بیرون سازمانی نیز برای جامعه هدف برنامه‌ریزی می‌کنیم. در زمینه ورزشی نیز زیرساخت‌های آن رادرست کرده‌ایم و به‌طور کلی می‌توان گفت در همه ابعاد دستی بر آتش داریم که تمام این کارها نتیجه بهره‌گیری از تجارب کارمندان است که نسل به نسل انتقال پیدا می‌کند. پالایشگاه بندرعباس در زمینه مسؤولیت‌های اجتماعی در سطح استان‌ها پیشرو بوده و اقدامات ارزشمندی در این زمینه انجام داده است. هر صنعتی خود به خود آلاینده است؛ اما هنر ما این است که از میزان انتشار آلاینده‌ها بکاهیم و در این زمینه پروژه‌های بسیار زیادی را انجام داده‌ایم.

«اگر موضوعی باقی‌مانده که می‌خواهید اطلاع رسانی کنید، بفرمایید؟»

کارکنان، زندگی خود را وقف کار کرده و قهرمانان گمنام ملی هستند. عشق آنها، کار است.

پالایشگاه، یعنی میدان مین و مثلث آتش. با توجه به حساس بودن فرایند فعالیت پالایشگاه، کارکنان تحت‌استرس‌ترین کاری‌کنند و در این مدت، ساختار سازمانی را متناسب با نوع فعالیت هادستخوش تغییرات قرار دادیم. جاهایی که کمبود نیرو داشتیم، به آن قسمت نیرو اضافه و ساختار را از سهامی خاص به سهامی عام تبدیل کردیم. وقتی یک شرکت خصوصی وقانون تجارت حاکم می‌شود، باید در بخش بازرگانی فعالیت‌های خود را گسترش دهیم تا به خلق ثروت دست یابیم. برای ارتقای کیفیت نفت کوره از ابتدای سال گذشته، شروع به تدوین ساختار جدید کردیم که تا پایان سال نهای شد و به موازات واحدهای عملیاتی جدید، باید نیروهای جدیدی جذب شوند و آموزش‌های لازم را ببینند. تمام این‌ها مانند دانه‌های زنجیر به هم وصل هستند؛ کسانی که در واحدهای عملیاتی، مالی و ستادی کاری کنند، نتیجه تلاششان تولید مستمر و بدون حادثه می‌شود. این‌ها امکان‌پذیر نیست، جز در به کارگیری از عقل و خرد و توان پیشکسوتان.

شرکت انتقال گاز ایران هم مسیر با برنامه‌های چشم انداز

دقیق هوشمند فعال

مشعل شرکت انتقال گاز با در اختیار داشتن ۳۸ هزار و ۵۷۸ کیلومتر خط لوله در قطرهای مختلف، وظیفه انتقال پاک، ایمن، پایدار و بهره‌ور گاز طبیعی را در کشور به عهده دارد که این میزان خط از نظر طولی، معادل سه برابر طول قطر کره زمین است. وظیفه نگهداری، تعمیرات و بهره‌داری از این شبکه به عهده ۱۰ منطقه عملیاتی در قالب ۶۱ مرکز بهره‌داری خطوط لوله در کشور است و عملیات تقویت فشار گاز در این شبکه را در حال حاضر ۸۹ تاسیسات تقویت فشار به عهده دارند که مجهز به ۳۲۸ واحد توربوکمپرسور از برندهای مختلف و با فناوری‌های متعدد هستند. از حیث مقایسه، این تعداد توربوکمپرسور معادل ۷۵ درصد تورهای فعال ناوگان هواپیمایی مسافربری کشور است. حریم تحت پوشش خطوط لوله که از سوی شرکت انتقال گاز ایران صیانت و حفاظت می‌شود، هم اکنون معادل ۱۴ هزار و ۱۰۱ کیلومتر مربع (معادل ۱ درصد از کل مساحت کشور) است. در گفت‌وگو با ابراهیم میرزایی‌راد، مدیر برنامه‌ریزی و عضو هیئت مدیره شرکت انتقال گاز ایران به فعالیت‌های این شرکت در سال ۱۴۰۱ پرداخته‌ایم که مشروح آن را می‌خوانید.

حوزه اقدام کرده است. این دستورالعمل‌ها شامل موارد زیر است:

- دستورالعمل تهیه درخت فرآیندی تجهیزات
- دستورالعمل جمع‌آوری اطلاعات پایه‌ای تجهیزات
- دستورالعمل تدوین برنامه نگهداری و تعمیرات براساس روش‌های RCM و PMO
- دستورالعمل تحلیل علل ریشه‌ای خرابی (RCFA)
- دستورالعمل کدگذاری تجهیزات
- دستورالعمل تعیین شاخص اهمیت تجهیزات
- دستورالعمل مدیریت دستور کارهای تعمیراتی

افزون بر دستورالعمل‌های فوق، هر یک از تجهیزات دارای دستورالعمل‌های اختصاصی به توصیه سازنده نیز هستند که در اختیار گروه‌های متعدد نگهداری و تعمیرات است.

در بخش مدیریت انرژی چه فعالیت‌های شاخصی در سال ۱۴۰۱ انجام شده است؟

از اوایل سال ۹۹ و با تکیه بر مأموریت شرکت مبتنی بر انتقال پاک، ایمن، پایدار و بهره‌ور گاز طبیعی؛ طرح ریزی ارتقای نظام مدیریت انرژی در بالاترین سطوح نقشه استراتژیک از طریق التزام به استانداردهای ISO ۵۰۰۱:۲۰۱۸، ISO ۵۰۰۴:۲۰۲۰ و ISO ۵۰۰۹:۲۰۲۱ و با هدف استقرار سیستم مدیریت انرژی به صورت یکپارچه در مجموعه مناطق ده گانه انتقال گاز در صدر اهداف عالی شرکت و مدیریت برنامه‌ریزی قرار گرفت. در سال ۱۴۰۰ ممیزی صدور گواهینامه از طریق شرکت شخص ثالث انجام و در سال ۱۴۰۱ گواهینامه بین‌المللی مدیریت انرژی ISO ۵۰۰۱ براساس استاندارد ۲۰۱۸ به صورت یکپارچه در مجموعه مناطق ده گانه انتقال گاز به شرکت انتقال گاز اعطا شد.

در حوزه تدوین نقشه راه بخش‌های مختلف شرکت انتقال گاز ایران چه اقدام‌هایی در مدیریت استراتژی، برنامه‌ریزی و تدوین شده است؟ آیا اقدام‌های شرکت، همسوی هم مسیر با چشم‌انداز ترسیم شده است؟

استقرار نظام مدیریت استراتژی به صورت یکپارچه با حضور فعال نمایندگان بخش‌های مختلف در سطح ستاد و مناطق عملیاتی در سال ۹۵ انجام شد. در این فرآیند، از کان جهت‌ساز شامل مأموریت، چشم‌انداز و ارزش‌ها، نقشه استراتژی سطح کلان و واحدی به همراه کارت‌های امتیاز متوازن تدوین و متناسب با آن فرآیندهای برنامه‌ریزی، اجرا و ارزیابی شد. در سال ۱۴۰۱ با توجه به استقرار نظام مدیریت استراتژی در سطح شرکت ملی گاز ایران، نقشه استراتژی سطح کلان شرکت نیز بازنگری شد و متناسب با آن نقشه‌های استراتژی سطح واحدی نیز نیازمند بازنگری بوده که برنامه‌ریزی‌های لازم در این خصوص نیز انجام شده است. در شرکت انتقال گاز ایران، همسوی با موضوعات استراتژی، برنامه‌های عملیاتی سالانه در قالب منشور پروژه تدوین شده و بر اساس نگرش فرآیندی و مبتنی بر نظام فرآیندهای تدوین شده شرکت، پیشرفت پروژه‌ها کنترل می‌شود. همچنین به منظور ارتقای برنامه‌ها و همگرایی با اعتبارات سرمایه‌ای، برنامه‌ها و پروژه‌ها با موضوعات و شاخص‌های راهبردی؛ همسوی شده و مکانیزاسیون فرآیند مربوطه و ارتباط دهی بیشتر این بخش‌ها با یکدیگر را در دستور کار دارد.

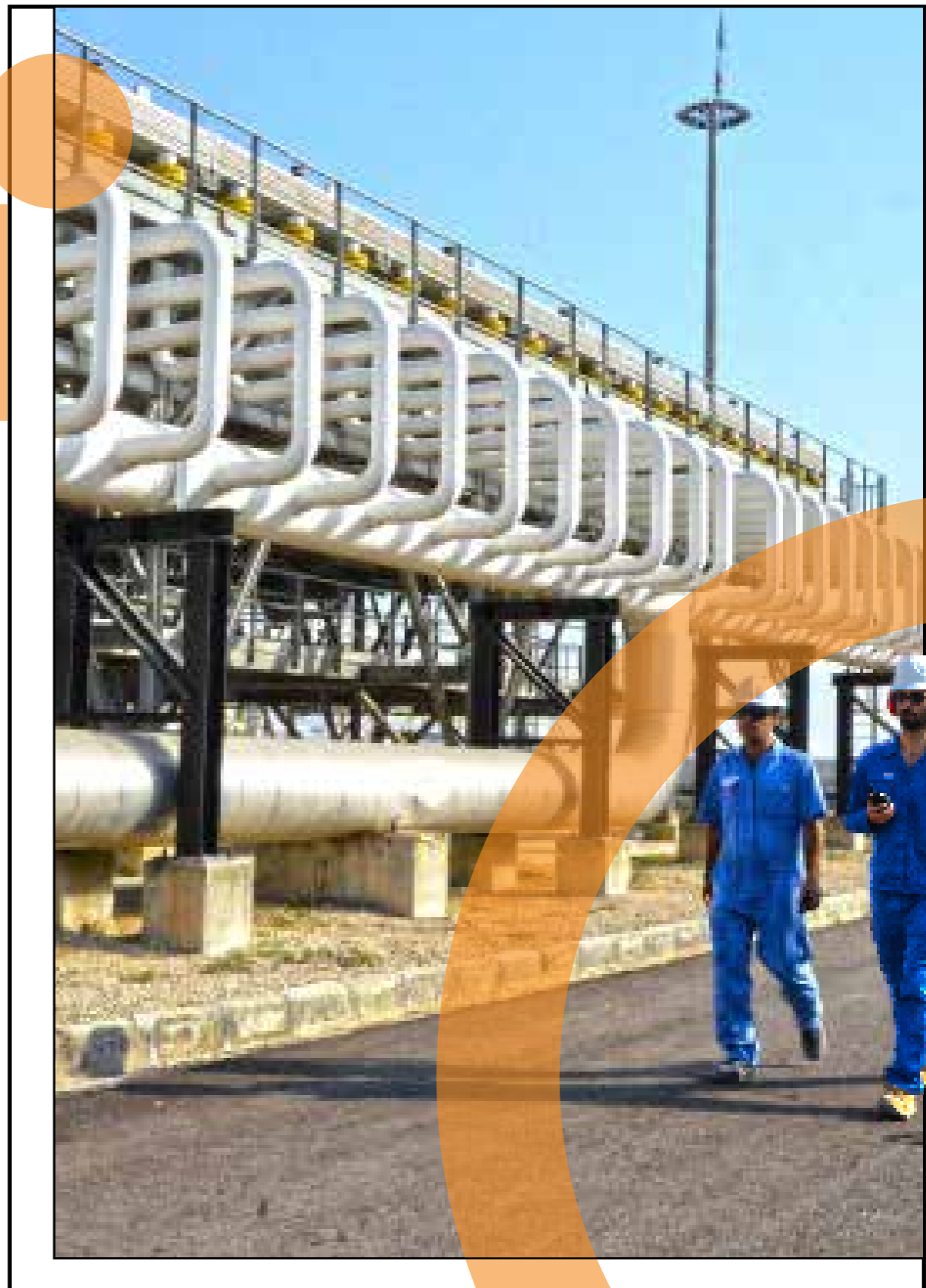
آیا برای نگهداری و تعمیرات خطوط لوله و تاسیسات، دستورالعمل خاصی وجود دارد؟

در حوزه نگهداری و تعمیرات، شرکت انتقال گاز ایران با تدوین و ابلاغ دستورالعمل‌های داخلی مطابق با استانداردهای بین‌المللی نظیر ISO ۱۴۲۲۴، NORSOK-Z00۸ و IEC ۶۰۳۰۰-۳-۱۱ به راهبری این

بگذارید از زمستان ۱۴۰۱ شروع کنیم؛ زمستانی سرد که نیازمند اقدام‌هایی برای گذر از آن بود. در این باره توضیح دهید و در کل به فعالیت‌های شاخص سالی که گذشت اشاره بفرمایید.

برنامه‌های نگهداری و تعمیرات ناوگان انتقال گاز به صورت سالانه، با راهبری مدیریت برنامه‌ریزی و مشارکت مناطق عملیاتی و با هماهنگی مدیریت دیسپچینگ شرکت ملی گاز تدوین و اجرا می‌شود. در تدوین این برنامه‌ها، ملزومات شبکه برای فصل سرد سال مورد توجه قرار می‌گیرد، به نحوی که عمده تعمیرات در نیمه اول سال انجام می‌شود تا شبکه انتقال گاز آمادگی ورود به فصل سرما را داشته باشد. برخی برنامه‌ها نیز با هماهنگی دیسپچینگ و ملحوظ داشتن شرایط شبکه برای اجرا در نیمه دوم سال برنامه‌ریزی می‌شود.

همسوی با اهداف شرکت انتقال گاز (انتقال گاز پایدار، پاک، ایمن و بهره‌ور) در سالی که گذشت، بیش از ۱۷۰ مورد تعمیرات توریو/الکترو/انجین و کمپرسور گاز برنامه‌ریزی شد که بیش از ۱۵۰ مورد آن پایان یافته و برخی نیز در حال انجام است. از مهم‌ترین برنامه‌ها نیز می‌توان به برنامه‌ریزی و کنترل پروژه تعمیرات توریوهای ZORYA-DU۸۰ و SIEMENS-SGT۶۰۰ به عنوان دو نوع توریو با بیشترین فراوانی در ناوگان شرکت انتقال گاز اشاره کرد که با پیگیری‌های مستمر، خوشبختانه بخش عمده‌ای از تعمیرات توریوهای مذکور خاتمه یافت و در فصل سرد پارسال بدون مشکل در سرویس قرار گرفتند. بیشتر برنامه‌های تعمیراتی در حوزه خط لوله شامل تعمیرات خط سوم سراسری (۳۴۰ مورد)، چهارم سراسری (۳۶۰ مورد) و خط سرخس - نکا (۳۲۰ مورد) مطابق برنامه زمان‌بندی انجام شده است.

با توجه به سوابق و مستندات موجود، حدود ۸۰ درصد از اعتبارات سرمایه‌ای شرکت به لحاظ گستردگی، تنوع تجهیزات و سطوح مختلف تکنولوژیک نگهداشت و تعمیرات در سرفصل تاسیسات تقویت فشار گاز و خطوط لوله تخصیص می‌یابد

جاری و عملیاتی شده و تحت پایش به منظور بهبود است. همه فعالیت‌های نگهداری و تعمیرات تاسیسات تقویت فشار گاز، خطوط لوله، ماشین‌آلات حمل و نقل و ICT در نرم‌افزار IPCMMS ثبت شده و بانک اطلاعاتی مربوطه قابلیت تحلیل و مهندسی قابلیت اطمینان و نگهداری و تعمیرات را دارا بوده و در برآوردهای پیشگیرانه و آینده‌نگر از این تحلیل‌ها استفاده می‌شود. ضمناً به منظور تدوین برنامه نگهداری و تعمیرات از روش‌های مبتنی بر مدیریت ریسک و قابلیت اطمینان نیز (PMO/RCM) استفاده می‌شود.

در پایان اگر نکته‌ای باقی مانده است، بفرمایید.

شرکت انتقال گاز ایران به عنوان یک شرکت پیشرو در عرصه خودکفایی و در همسویی با اجرای منویات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در حوزه داخلی‌سازی، استفاده از توانمندی شرکت‌های دانش‌بنیان، باهدف ایجاد اشتغال و جلوگیری از انحصار طلبی در بخش تعمیرات ماشین‌های دوار را در دستور کار قرار داده و نسبت به توانمندسازی و افزایش ظرفیت شرکت‌های داخلی اقدام کرده است.

از دیگر برنامه‌های این شرکت استفاده از هوش مصنوعی جهت پایش وضعیت تجهیزات تاسیسات تقویت فشار گاز و خطوط لوله در راستای افزایش پایداری و بهره‌وری شبکه انتقال گاز است. به منظور پیاده‌سازی هوش مصنوعی در ابتدا، نیاز به وجود یک پایگاه داده بزرگ (big-data) احساس شد و نرم‌افزار IPCMMS جهت رسیدن به این مهم در حال ارتقا و توسعه است. در پایان از تلاش جهادی همه همکاران شرکت انتقال گاز ایران در ستاد و مناطق عملیاتی به ویژه همکاران حوزه برنامه‌ریزی و تحلیل سیستم‌ها، کمال تشکر و قدر دانی را دارم و برای این عزیزان و خانواده‌های محترمشان آرزوی تندرستی و بهروزی می‌کنم.

اعتبارات منابع داخلی به پروژه‌های عملیاتی در زمره تغییرات بنیادین این حوزه در سال جاری محسوب می‌شود.

بامدیریت برنامه‌ریزی تلفیقی شرکت ملی گاز ایران، سازمان برنامه و بودجه، سازمان امور استخدامی و... ارتباط و تعامل سازنده دارد؟ تخصیص اعتبارات سرمایه‌ای مصوب و اصلاحی به شرکت انتقال گاز ایران منوط به تایید مدیریت برنامه‌ریزی تلفیقی شرکت ملی گاز ایران است. در همین زمینه اقدام‌هایی مانند تدوین و ارائه برنامه‌های تعمیراتی، اهداف عملیاتی و شاخص‌های کلیدی مرتبط با اعتبارات سرمایه‌ای در ابتدای سال به مدیریت برنامه‌ریزی تلفیقی شرکت ملی گاز ایران اعلام و پس از تایید مدیریت مذکور ابلاغ اعتبارات به این شرکت صورت می‌گیرد. ارتباط و تعامل بامدیریت برنامه‌ریزی تلفیقی شرکت ملی گاز ایران در طول سال به صورت مستمر و در قالب برگزاری جلسات کنترل پروژه و ارائه گزارشات ماهیانه ادامه پیدا می‌کند. همچنین با توجه به اسناد بالادستی مانند برنامه‌های پنج ساله توسعه کشور، هر ساله موافقتنامه‌ای میان شرکت انتقال گاز ایران و سازمان برنامه و بودجه تنظیم و مبادله می‌شود. بدیهی است ابلاغ تخصیص اعتبارات سرمایه‌ای به پروژه‌های شرکت انتقال گاز ایران منوط به مبادله موافقتنامه مذکور است.

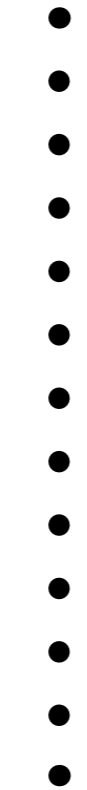
در حوزه مقاوم‌سازی و بازنگری در ساختار خطوط و ایستگاه‌های تقویت فشار گاز چه اقدام‌هایی انجام شده است؟

پروژه مقاوم‌سازی خطوط و تاسیسات در حوزه مدیریت مهندسی و طرح‌ها است و در حال حاضر به عنوان پایلوت، در منطقه ۸ عملیات، مقاوم‌سازی تاسیسات تبریز- اردبیل- آستانرا - سراب- بازرگان- چلوند- مرند- مرگلر- ایدلو- هشت‌رود و ایستگاه اندازه‌گیری جلفا به مشاورین مطالعاتی واگذار شده و نقشه‌های اجرایی در دست تهیه هستند. ضمناً موارد متعدد ایمن‌سازی خطوط لوله در مناطق عملیاتی به صورت سالانه انجام می‌شود که بخش عمده آن مربوط به ایمن‌سازی خطوط در عبور از رودخانه‌ها در منطقه ۹ است و در سال جاری نیز ۶ پروژه ایمن‌سازی در حوزه رودخانه‌ها انجام شده است.

در حوزه تحلیل سیستم‌ها، به خصوص تدوین فرآیند مدیریت دانش چه پیشرفتی داشته‌اید؟

مطابق برنامه جامع نظام‌های مدیریتی، اقدام‌های مرتبط با نظام‌های مدیریتی تعیین شده و برای اجرای آنها به طور سالانه و دوره‌ای برنامه‌ریزی می‌شود. همچنین اقدام‌ها و نظام‌هایی که قابلیت یکپارچگی دارند، مشخص و فعالیت‌های هر حوزه تبیین می‌شود. به عنوان مثال، یکپارچه‌سازی استقرار و نگهداشت استانداردها، استقرار نظام مدیریت استراتژی و مدیریت فرآیندها و طرح‌ریزی و استقرار نظام مدیریت دانش با محوریت امور پژوهش و فناوری در این مدیریت سابقه دیرینه‌ای دارد. نظام مدیریت دانش نیز در کنار سایر نظام‌ها و مستندات موجود در شرکت مانند فرآیند مدیریت ارتباط با ذی‌نفعان و مدیریت استراتژی بررسی و برقرار شده است. همچنین در گام اول فرآیندهایی که قابلیت اولویت استخراج دانشی داشته‌اند، شناسایی شده و با همراهی متولی استقرار مدیریت دانش در مناطق، پیشنهادهای اصلاحی در حال نهایی‌سازی است تا در بازنگری فرآیندها مدنظر قرار بگیرد. فرآیند مدیریت دانش و دستورالعمل‌های یکپارچه مرتبط نیز در سطح شرکت تدوین شده که در حال حاضر بررسی نهایی شده و طی مراحل تایید و تصویب آنها در دستور کار است.

با توجه به در اختیار داشتن ۷۰ درصد دارایی‌های فیزیکی صنعت گاز، لطفاً گزارشی از اقدام‌های مدیریت برنامه‌ریزی در حوزه مدیریت دارایی‌های فیزیکی و ثبت اطلاعات در سامانه‌ها را ارائه کنید. در این مدیریت، الزامات احصا شده در قالب دستورالعمل‌های اجرایی و نرم‌افزار مدیریت فعالیت‌های نگهداری و تعمیرات (IPCMMS) با رویکرد یکپارچه و منطبق بر الزامات «مدیریت دارایی‌های فیزیکی»،

سرمایه‌ای شرکت به لحاظ گستردگی، تنوع تجهیزات و سطوح مختلف تکنولوژیک نگهداشت و تعمیرات در سرفصل تاسیسات تقویت فشار گاز و خطوط لوله تخصیص می‌یابد. تعمیرات تجهیزات دوار، تعویض پوشش، رفع نواقص و در مواردی تغییر کلاس خطوط لوله، انجام عملیات پیگرانی در گستره خطوط انتقال گاز کشور و اطمینان از توزیع حجم منابع گازی و مصارف گاز در زمره پروژه‌های سرمایه‌ای شرکت انتقال گاز ایران محسوب می‌شوند. با توجه به این موضوع که حجم قابل توجهی از اعتبارات پروژه‌های سرمایه‌ای در حوزه نگهداشت و تعمیرات تخصیص پیدا می‌کند، جلسات بررسی و بازنگری تحت عنوان جلسه اعتبارات اصلاحی که معمولاً در نیمه اول سال و با نتایج حاصل از جلسات کنترل پروژه مورد انطباق قرار گرفته است، تشکیل و مجدداً برنامه‌های تعمیراتی مناطق عملیاتی و تغییرات پیشنهادی با رویکرد حصول به تحقق اهداف عملیاتی، در اعتبارات سرمایه‌ای مورد نیاز شرکت لحاظ شده و جهت اخذ تأییدیه و تأمین اعتبار اصلاحی به شرکت ملی گاز ایران اعلام می‌شود. مواردی مانند تغییرات ایجاد شده در ساختار اعتبارات سرمایه‌ای مانند تلفیق پروژه‌های مخبراتی و تلفیقی با پروژه‌های تجهیز ساختمان‌ها به سیستم حفاظت الکترونیک و حراست تحت عنوان هوشمندسازی و زیرساخت‌های مرتبط، تخصیص اعتبارات با رویکرد برنامه محوری، ابلاغ اعتبار تبصره ۱۴ قانون بودجه سال ۱۴۰۱ علاوه بر

شرکت انتقال گاز ایران در همسویی با وظایف حاکمیتی خود، مطابق دفترچه پیمان در تمامی حوزه‌ها از قبیل بهره‌برداری، تعمیرات و بازرسی، ایس‌ای و... بر تعهدات برون‌پذیر نظارت کامل دارد. در این مدل برون‌سپاری که در تطابق کامل با استانداردهای بین‌المللی الزامات مدیریت دارایی‌های فیزیکی و اسناد بالادستی است؛ تمامی پرداخت‌ها و جبران خدمات شرکت برون‌پذیر با توجه به شاخص‌های کلیدی عملکرد انجام می‌شود و مستقل از حجم کار انجام شده و در واقع خروجی محور است. تجربه شرکت انتقال گاز در این حوزه به عنوان تجربه برتر در سطح کشور مطرح بوده و مورد الگوبرداری شرکت‌ها و سازمان‌های مختلف قرار گرفته است.

باتوجه به محدودیت‌های مالی، در خصوص بودجه‌ریزی و تخصیص بهینه اعتبارات، شاهد تغییرات بنیادی بوده‌ایم؟

تخصیص اعتبارات سرمایه‌ای در ابتدای هر سال به منظور حصول به مأموریت شرکت انتقال گاز ایران (انتقال گاز پاک، ایمن، پایدار، و بهره‌ور) در سرفصل‌های اعتباری متعددی مانند تاسیسات، ساختمان، ماشین‌آلات، لوازم و ابزار کار فنی، بهداشت ایمنی و محیط زیست، پژوهش، پدافند غیرعامل و ملزومات اداری صورت می‌پذیرد.

با توجه به سوابق و مستندات موجود، حدود ۸۰ درصد از اعتبارات

همکاری در مدیریت بار شبکه برق رسانی کشور در ماه‌های پر مصرف سال ۱۴۰۱

برقراری ارتباط بین نظام نگهداری و تعمیرات و SEU ها در سیستم مدیریت انرژی

در حوزه برون‌سپاری چه برنامه‌ای برای ایستگاه‌های تقویت فشار گاز دارید؟

از جمله رویکردهای مهم شرکت انتقال گاز ایران در استفاده از ظرفیت شرکت‌های داخلی، موضوع برون‌سپاری تاسیسات تقویت فشار گاز و مراکز بهره‌برداری خطوط لوله و سپردن صفر تاصد کار در این حوزه‌ها به بخش خصوصی است.

در این حوزه با تدوین مدل ارزیابی ریسک و بررسی ابعاد مختلف از جمله ریسک‌های نیروی انسانی، عملیات انتقال گاز، تأمین کالا، عدم سرریز دانش و تحویل و تحول تاسیسات تقویت فشار و خطوط لوله؛ همه تاسیسات تقویت فشار گاز و خطوط لوله مورد بررسی قرار گرفته و تاسیسات و خطوط لوله‌ای که حایز شرایط ریسک کم در شبکه، توجیه‌پذیری اقتصادی و کمبود نیروی انسانی بوده‌اند، مشمول برون‌سپاری شده‌اند. بر این اساس، تاکنون تاسیسات صفاشهر ۴، سمنان، کوه‌دشت، اهواز، حسینیه، بیدبلند و دیلم برون‌سپاری شده و

برخی اقدام‌های انجام شده در چارچوب الزامات این سیستم در سال ۱۴۰۱ به شرح ذیل بوده است:

برقراری ارتباط بین نظام نگهداری و تعمیرات و SEU ها در سیستم مدیریت انرژی

اجرای مرحله آزمایشی مکانیزاسیون پایش قبوض مصرفی انرژی

اجرای مرحله آزمایشی مکانیزاسیون پایش خطوط مبنای روزانه انرژی گاز در تاسیسات تقویت فشار گاز

تدوین ماتریس آموزشی افراد موثر در سیستم مدیریت انرژی

شناسایی ریسک‌ها و فرصت‌ها در سیستم مدیریت انرژی

شناسایی اولویت‌بندی ذی‌نفعان سیستم مدیریت انرژی

راهبری ممیزی‌های فنی انرژی در تاسیسات بارز منتخب

اجرای آزمایشی پایش Performance Curve برای انجام Compressor Washing در سامانه IPCMMS

بازنگری لیست الزامات قانونی سیستم مدیریت انرژی و پایش

ارزیابی انطباق با این الزامات

ارائه دستورالعمل و قالب اندازه‌گیری عملکرد انرژی با استفاده از

تعیین شاخص‌ها و ترسیم خطوط مبنای انرژی

بیماران زمینه‌ای بیشتر در گیر می‌شوند

عبداله صرامی، متخصص بیماری‌های عفونی و گرمسیری و معاون بیمارستان نفت اهواز، همچون مسؤولان دیگر مناطق درمانی سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت بر افزایش آمار کرونا در کشور تاکید دارد و می‌گوید: از اواخر بهمن ماه، بیمارانی با علایمی مانند گلودرد شدید، سرفه، خشونت صدا، گوش درد و تنگی نفس به مراکز درمانی مراجعه می‌کردند که تلقی آنها از این علایم، سرماخوردگی بود؛ اما بررسی‌های علمی صورت گرفته نشان داد که این موارد، علایمی از بیماری کووید از نوع کرونا بوده است. به گفته او، اغلب بیماران بستری کووید، بیماری‌های زمینه‌ای دارند. بیماران با دیابت کنترل نشده، بیماران دچار نارسایی کلیه، بیماران مبتلا به سرطان و بیماران دچار اختلالات خود ایمنی از جمله بیمارانی بودند که طی دو ماه اخیر با تست مثبت کووید در بیمارستان بستری شده‌اند.

افزایش مبتلایان پس از تعطیلات

شهرهای شمالی کشور، یکی از مراکز پر تردد در ایام تعطیلات نوروزی بود که افزایش میزان مبتلایان به کرونا میزان مراجعات سرپایی و بستری مصداق این امر بود. بهزاد نوریان، رئیس بهداشت و درمان شمال کشور در این باره می‌گوید: میزان مبتلایان به کرونا و میزان مراجعات سرپایی و بستری نسبت به دو هفته اخیر رو به افزایش بوده است. به گونه‌ای که ۳ شهر در سطح این استان‌ها دارای وضعیت قرمز و از تعداد شهر با وضعیت آبی کاسته و به شهرهای به وضعیت نارنجی افزوده شده است. او ادامه می‌دهد: در مجتمع ورزشی_آموزشی محمودآباد با توجه به حضور مهمانان نوروزی اقدامات لازم برای تشخیص، قرنطینه کردن و درمان و اعزام بیماران برنامه‌ریزی شده و جلسات هماهنگی با مسؤولان مجتمع بر گزار و مقرر شد در صورت تغییر وضعیت شهرها و افزایش و شیوع بیماری کرونا بر اساس پروتکل‌های دیگر تمهیدات لازم اندیشیده شود. رئیس بهداشت و درمان صنعت نفت شمال کشور با بیان اینکه امکانات تست ریید کرونا در محل پلی کلینیک‌ها برای تشخیص زود هنگام فراهم شده و آموزش لازم برای نحوه برخورد با بیماران مشکوک و مبتلا به کرونا به کارکنان درمانی و شاغلان مجتمع داده شده است، می‌گوید: اقدامات پیشگیرانه از قبیل زدن ماسک، رعایت فاصله اجتماعی، آموزش رعایت بهداشت عمومی و فردی و رعایت دستورالعمل‌ها در حال انجام است. به گفته نوریان، در سطح سایر مراکز درمانی و عملیاتی نیز از طریق واحد طب صنعتی و بهداشت اطلاع‌رسانی و باز دیده‌های لازم از طریق کارشناسان مربوط و ثبت بیماران در فرم‌های تهیه شده و پیگیری بیماران برنامه‌ریزی شده است. رئیس بهداشت و درمان صنعت نفت شمال کشور تاکید می‌کند: به منظور اجرای دستورالعمل‌ها و پروتکل‌های بهداشتی، جلساتی با مدیران شرکت‌های نفتی منطقه بر گزار خواهد شد تا علاوه بر تاکید رعایت الزامات بهداشتی به منظور جلوگیری از انتقال بیماری، دستورالعمل‌ها ابلاغ شود، همچنین استفاده از ماسک و شست‌وشوی مرتب دست‌ها و تکمیل واکسیناسیون و تزریق دوز یادآور نیز توصیه می‌شود.

سخن آخر

همانطور که در گزارش آمد، همه مسؤولان بهداشت و درمان صنعت نفت بر رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی و تزریق دوز یادآور واکسن کرونا تاکید دارند تا از این طریق بتوان موج هشتم کرونا را با کمترین آمار فوتی پشت سر گذاشت که تحقق این امر، بی‌تردید همبازی و مساعدت همه هموطنان را می‌طلبد.

بر اساس آخرین داده‌ها

و مقالات پزشکی هریک

نفر بیمار می‌تواند

16

نفر را بیمار کند

دهد. رئیس بهداشت و درمان صنعت نفت استان بوشهر در این باره می‌گوید: همزمان با فرا رسیدن سال نو شاهد شیوع گسترده ویروس کرونا در بیشتر نقاط کشور هستیم، شرایطی که مهار آن، رعایت بیشتر نکات بهداشتی از سوی مردم را می‌طلبد. سعید گران‌پی با اشاره به اینکه سوبه جدید کرونا با نام XBB و BQ1 یکی از زیر گروه‌های کرونا می‌کرون و عامل موج هشتم (بهار ۱۴۰۲) است، می‌گوید: موارد ابتلای آن به شکل پراکنده از اوایل دی ۱۴۰۱ دیده شد. وی ادامه می‌دهد: همانطور که وزارت بهداشت هشدار داده بود، آمار موارد ابتلای جدید روند افزایشی داشت، به طوری که تا ۷ فروردین (۱۴۰۲) یک هزار و ۳۶ مورد ابتلا و ۲۹ مورد فوتی اعلام شد و پیش‌بینی می‌شود که این آمار تا پایان فروردین همچنان رو به افزایش باشد. او با تاکید بر اینکه مردم در مجامع و فضاهای سر بسته حتماً ماسک استفاده کنند و شیوه نامه‌های بهداشتی بویژه تهویه مناسب، رعایت فاصله فیزیکی و شست‌وشو ضد عفونی کردن دست‌ها را مورد توجه قرار دهند، می‌گوید: در مورد استفاده از ماسک در فضاهای باز، تاکید زیادی نداریم؛ اما استفاده از آن در وسایل نقلیه عمومی بویژه اتوبوس، هواپیما، فروشگاه‌های بزرگ، سالن‌ها، مدارس و... مورد تاکید و توصیه است. به گفته گران‌پی، افراد به محض احساس کوچک‌ترین علایمی مثل سردرد، خشکی گلو، قورت دادن آب گلو همراه با درد و التهاب مخاط بینی، خستگی و درد عضلاتی باید از حضور در مجامع عمومی و مهمانی‌ها خودداری کنند و حتی با افراد خانواده نیز تماس نداشته باشند؛ زیرا سوبه جدید کرونا بشدت مسری است. رئیس بهداشت و درمان صنعت نفت استان بوشهر با بیان اینکه سوبه جدید کرونا از لحاظ شیوع و پراکندگی قدرت بسیاری دارد، تاجایی که بر اساس آخرین داده‌ها و مقالات پزشکی هر یک نفر بیمار می‌تواند ۱۶ نفر را بیمار کند، همچنین ۱۵ دقیقه تماس از نزدیک با فرد کرونا بی‌می‌تواند شخص را آلوده کند، می‌گوید: سوبه جدید کرونا همچنین بیمار را با رنج فراوان روبه‌رو می‌سازد. او با اشاره به درمان طولانی این بیماری ادامه می‌دهد: بسیاری از بیمارانی که مراجعه می‌کنند، از بازگشت مریضی خود پس از چند روز بهبودی خبر می‌دهند و این نشان می‌دهد که ماندگاری ویروس کووید در سوبه جدید بسیار بیشتر است. گران‌پی تنها راه کنترل سوبه جدید را انجام واکسیناسیون و اجرای اقدامات پیشگیرانه و رعایت پروتکل‌های بهداشتی می‌داند.

افزایش سفرها در ایام نوروز موجب شد تا بار دیگر رنگ برخی شهرها به واسطه ابتلا به کرونا نارنجی و حتی قرمز شود و استفاده از ماسک و همچنین شست‌وشوی مکرر دست‌ها، مورد تاکید مراکز بهداشتی و درمانی برای حفظ سلامت افراد قرار گیرد، ضمن اینکه بسیاری از مسافران به جای گذران اوقات خوش در سفرهای نوروزی، مهمان مراکز درمانی شدند و متأسفانه شماری نیز جان باختند. مدیرعامل سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت با بیان اینکه تعداد مراجعات با علایم کرونا افزایش یافته است، می‌گوید: شمار زیادی از افراد با علایم آنفلوآنزا، سرماخوردگی و شبهه کرونا به مراکز درمانی صنعت نفت در نقاط مختلف کشور مراجعه کرده‌اند که این موضوع از اوج‌گیری دوباره کرونا حکایت دارد. از این رو بهداشت و درمان صنعت نفت در سال جدید نیز تلاش کرده تا خدمات رسانی در این زمینه را همچون قبل در دستور کار داشته باشد. سید مهدی هاشمی می‌افزاید: در این زمینه از کارکنان صنعت نفت خواسته شده تا واکسیناسیون مربوط به کرونا را بر اساس پروتکل‌های بهداشتی آن تکمیل و موارد پیشگیری را رعایت کنند. به گفته او، با توجه به رویکرد مدیران ارشد وزارت نفت برای افزایش کیفیت خدمات درمانی، سال گذشته نوسازی تجهیزات پزشکی ویژه در مناطق عملیاتی در دستور کار قرار گرفت و از منابع بودجه‌ای و خارج از شمول نفت، خریدهای خوبی برای مراکز درمانی بهداشت و درمان نفت انجام شد و شرایطی فراهم آمد تا سطح ارائه خدمات درمانی در کشور، از کیفیت مطلوبی برخوردار باشد. مدیرعامل سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت می‌گوید: تا سال ۱۴۰۱ نزدیک به ۷۰ درصد تجهیزات پزشکی سرمایه‌ای سازمان بهداشت و درمان روزآمد شده و برای تجهیز مراکز درمانی مناطق عملیاتی نیز سرمایه‌گذاری لازم انجام شده که از آن می‌توان به خرید دستگاه پیشرفته «ام‌آر‌آی» برای بیمارستان نفت تهران اشاره کرد. این مهم کیفیت خدمات رسانی به بیماران را ارتقا خواهد داد.

افزایش مبتلایان به کرونا

افزایش مراجعات با علایم تنفسی، در روزهای نخست سال ۱۴۰۲ نشان از افزایش چشمگیر تعداد مبتلایان به کرونا دارد. سرپرست معاونت بیمارستان صنعت نفت تهران در این باره می‌گوید: موارد مثبت تست کرونا در مقایسه با اسفند پارسال ۵۰ درصد افزایش یافته است. دو برابر شدن تعداد مراجعان به اورژانس بیمارستان نفت تهران با علایم سرماخوردگی مصداق این امر است که تست کرونا ای اغلب مراجع کنندگان مثبت بوده است. محمدرضا برکتی ادامه می‌دهد: با اینکه اغلب مراجعان به بیمارستان، سرپایی درمان شده‌اند و نیاز به بستری نداشته‌اند؛ اما در بیمارستان نفت تهران، تعداد تخت‌های مربوط به بخش کرونا افزایش یافته و البته داروی مورد نیاز احتمالی برای رسیدگی به آنها نیز تامین شده است.

او، عواملی چون سفرهای نوروزی، دید و بازدیدهای بدون رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی، همچنین رعایت نکردن موارد بهداشتی و استفاده نکردن از ماسک، بویژه در فضاهای بسته را سبب افزایش مبتلایان به کرونا بیان کرد.

تزریق دوز یادآور واکسن کرونا

بعد از دو سال رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی و کاهش مبتلایان به کرونا بیشتر شهرهای کشورمان از شمال تا جنوب، از شرق تا غرب پذیرای مهمانان نوروزی بودند، کسانی که با تغییر فصل و انتشار ویروس آنفلوآنزا بدون رعایت پروتکل‌های بهداشتی به تردد در سطح شهرها پرداختند و این امر موجب شد تا ویروس کرونا بار دیگر در برخی از شهرهای کشور جولان

تاکید جدی مسؤولان بهداشت و درمان صنعت نفت به کارکنان

کصدای پای کرونا این بار آنفلوآنزا

مشعل | عموم افراد جامعه با گذر از شرایط سخت و نفس‌گیر ویروس کرونا، به این باور رسیده‌اند که با تزریق چند دوز واکسن و فروکش کردن آمار مرگ و میر ناشی از این ویروس مرگبار، دوره ابتلای دوباره به آن به سر رسیده است. از این روی اعتنا به آن، روال عادی زندگی را پیش گرفته‌اند؛ اما آمارهایی که این روزها از سوی مراکز بهداشتی-درمانی اعلام می‌شود، گویای این نکته مهم است که «کرونا» هنوز باقی است و با اسم و رسمی همچون «اومیکرون» و «آنفلوآنزا» و با هر اسمی دیگر بیکه تازی می‌کند. در این روزهای بهاری، بسیاری از افراد به بیماری آنفلوآنزا که به نظر می‌آید ریشه در همان کرونا دارد، مبتلا هستند و البته تغییر فصل نیز مزید بر آن شده است. متأسفانه به واسطه ابتلا به همین ویروس، بار دیگر البته با شیبه بسیار کمتر از گذشته، شاهد جان باختن افراد در نقاط مختلف کشور هستیم و این زنگ خطر دوباره‌ای را به صدا در آورده است تا این ویروس مودی و هزارچهره را جدی بگیریم و سهیل و ساده‌از کنار آن عبور نکنیم. شیوع بطئی اما خطرناک کرونا در لباس آنفلوآنزا، اومیکرون یا هر اسمی دیگر، این موضوع مهم را یادآوری می‌کند که مراکز بهداشتی-درمانی همچون بهداشت و درمان صنعت نفت نیز با آماده‌باشی همچون قبل، الزام کارکنان صنعت نفت را در رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی از پیش مورد توجه قرار دهند و با یادآوری توصیه‌های بهداشتی، این جمعیت خدمات‌گیرنده را به این موضوع، حساس سازند. در گزارش پیش‌رو، به رویکرد کلان سازمان بهداشت-درمان صنعت نفت از زبان سید مهدی هاشمی، مدیرعامل سازمان بهداشت صنعت نفت و برخی مدیران مناطق این مجموعه، همچنین به گام‌های برداشته شده در خصوص مقابله با شیوع دوباره کرونا در کشور پرداخته شده است.

او افزود: یکی از اقدام‌های پارک فناوری این است که نیازها و موضوع‌های چالش برانگیز در میان دانش‌بنیان‌ها را ارزیابی و بررسی کند و در این مسیر از مشورت مجموعه‌های دانش‌بنیان کمک می‌گیرد؛ به همین دلیل بسیاری از شرکت‌های دانش‌بنیان متوجه شده‌اند که اگر موضوع‌هایشان را از طریق پارک دنبال کنند، نتیجه بهتری دریافت می‌کنند.

لزوم حرکت به سوی «تعمیر و نگهداری»

کفایتی با اشاره به تجربیات خوبی که در جریان همکاری با دانش‌بنیان‌ها در پروژه احیای چاه‌های کم‌بازده صنعت نفت به دست آمده است، گفت: در این پروژه به همکاری خوبی در میان ارکان مختلف رسیده‌ایم و این همکاری اثرگذار بوده است. وی با تأکید بر این که هنوز وقتی از مسئله دانش‌بنیان شدن صنعت نفت حرف می‌زنیم، تصویر درستی از آن در زیرمجموعه‌های اجرایی وجود ندارد، گفت: آنچه در ایران و صنعت نفت رخ داده است، در مقایسه با مجموعه‌های بزرگ دنیا همچون آرامکو قابل مقایسه نیست و هنوز راه زیادی داریم. به نظر می‌رسد لازم است شرکت‌های بزرگ صنعت نفت مانند شرکت ملی گاز یا شرکت پتروشیمی خودشان پیش‌ساز و متقاضی فناوری شوند و در نهایت آن فناوری را به نام خود ثبت کنند. در کشورهای پیشرفته، صنایع بزرگشان هم چنین روندی را در پیش گرفته‌اند و شرکت‌های بزرگ با حمایت آن فناوری در نهایت آن فناوری را به نام همان شرکت ثبت می‌کنند. رئیس پارک فناوری و نوآوری نفت و گاز با تأکید بر اینکه بزرگ‌ترین تهدید صنعت نفت و به خصوص بخش‌های تولیدی، تأمین تجهیزات و مواد است، گفت: متأسفانه در همه این سال‌ها سیستم تعویضی در صنعت نفت حاکم بوده و لازم است به سمت سیستم تعمیر و نگهداری پیش برویم. در این شرایط می‌توان مجموعه‌هایی را ایجاد کرد که قطعات و نیازهای آن بخش را شناسایی کنند و موقعیت مناسب و ماندگاری برای فعالیت شرکت‌های فناوری و دانش‌بنیان فراهم شود. البته تاکنون بخش قابل توجهی از شرکت‌های دانش‌بنیان در بخش IT و نرم‌افزارها فعال بوده‌اند و ورود به حوزه‌های سخت‌افزاری و تأمین و تولید تجهیزات برای این شرکت‌ها و کارفرمایان ریسک بالایی دارد و لازم است زیرساخت‌ها و قوانین به نفع دانش‌بنیان‌ها تغییر کند. کفایتی اظهار کرد: با توجه به سابقه فعالیت‌های مجموعه‌های دانش‌بنیان می‌توان گفت لازم است همکاری با دانش‌بنیان‌ها و مجموعه‌های فناوری فارغ از سلیقه و تعییرات کلی در کشور شکل بگیرد و حاشیه امنی برای قرار داده‌ها سرمایه‌گذاری و مالکیت فکری آنها فراهم کنیم و من فکر می‌کنم که اگر این موارد رعایت شود، عملکرد دانش‌بنیان‌ها مستقل از مسائل مدیریتی و سیاسی با اعتمادسازی دوجانبه پیش می‌رود.

در ایران با توانمندی‌های فناورانه بی‌نظیری که شرکت‌های دانش‌بنیان ایجاد کرده‌اند، ارزش افزوده قابل توجهی به دست آمده است که تمایل به این همکاری را بیشتر و بیشتر می‌کند. با این حال حرکت مجموعه‌های دانش‌بنیان در مسیر رشد و برای اثرگذاری و فعالیت بیشتر هنوز به مرحله‌ای رضایت‌بخش نرسیده است و موانع زیادی در این مسیر وجود دارد. محمداسماعیل کفایتی، رئیس پارک فناوری و نوآوری نفت و گاز در گفت‌وگو با «مشعل» تأکید دارد که آنچه تاکنون در حوزه دانش‌بنیان‌ها شکل گرفته، یک شروع خوب است، اما باید ادامه‌دار باشد. او در عین بررسی صنایع بزرگ نفت و گاز در همکاری با دانش‌بنیان‌ها تأکید دارد که لازم است تغییراتی اساسی در زیرساخت‌های صنعت نفت و روند همکاری با دانش‌بنیان‌ها ایجاد کنیم.

باید به سمت «نوآوری باز» حرکت کنیم

رئیس پارک فناوری و نوآوری نفت و گاز با تأکید بر اینکه عملکردهای انجام شده در حوزه دانش‌بنیان‌ها به خصوص پس از پایان سالی که به نام دانش‌بنیان‌ها نام‌گذاری شده بود، با دقت در حال ارزیابی است، گفت: روند فعال شدن و توجه و حضور مجموعه‌های دانش‌بنیان در صنعت نفت قابل توجه و امیدوارکننده است، اما هنوز با آنچه مدنظر ماست، فاصله دارد.

او با اعلام اینکه تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان در صنعت نفت چند برابر شده است، گفت: تعداد شرکت‌های دانش‌بنیانی که وارد AVL (نظام رتبه‌بندی) صنعت نفت شده‌اند، از یکصد و اندی به بیش از ۵۰۰ شرکت رسیده و این افزایش حضور و همکاری فرصت خوبی برای صنعت نفت است. در عین حال میزان قراردادهای و کیفیت آنها بهتر و متفاوت شده است که امیدواری بیشتری را برای شرکت‌ها به همراه دارد. کفایتی عزمی را که در کشور به خصوص صنعت نفت در سال ۱۴۰۱ رخ داد، ارزشمندتر شمرد و گفت: هرچند در این مسیر مشکلات و ایرادهایی وجود دارد، اما باید این روند را به چشم یک شروع خوب و ادامه‌دار دید. خوشبختانه تغییر نگاه خوبی در مورد همکاری با مجموعه‌های فناوری و دانش‌بنیان ایجاد شده و بخش زیادی از صنایع به این نتیجه رسیده‌اند که روش‌های قبلی دیگر در بازارهای فعلی جوابگو نیست و حتی ممکن است استفاده از روش‌های قبلی مشکلاتی را برای صنعت نفت ایجاد کند؛ همان‌طور که صنعت نفت قبول کرده که رویکرد خام فروشی باید کنار گذاشته و به شکل واقعی و عملیاتی زنجیره ارزش اجرایی شود. رئیس پارک فناوری و نوآوری نفت و گاز با تأکید بر اینکه این تغییر نگاه و روند اتفاق نمی‌افتد، مگر اینکه موضوع «نوآوری باز» (Open Innovation) در دستور کار قرار گیرد، در توضیح بیشتر گفت: موضوع نوآوری باز از ۲۰۰۳ شروع شده و در دنیا دیگر لازم نیست تعداد پژوهشگاه و مراکز فناوری زیاد کنیم و نیروی انسانی را در آن سرازیر کنیم، در این روش از تعداد کمتر نفقات با بیشترین تمرکز روی قراردادهای و زیرساخت‌ها استفاده می‌شود. برای این شیوه زیرساخت‌هایی در صنعت نفت لازم داریم و باید در حوزه مالکیت فکری و قراردادهای و حوزه‌های حقوقی و مالی تغییراتی اساسی ایجاد شود؛ در این فضا بدون شک شرکت‌های فنور و دانش‌بنیان اثرگذاری بیشتری خواهند داشت.

کفایتی با بیان اینکه از یک سو ظرفیت مهندسی و تعداد فارغ‌التحصیلان کشور مان قابل توجه و از سوی دیگر «بیکاری» یکی از تهدیدهای مهم صنعت و اقتصاد کشور است، گفت: بدون شک ظرفیت‌های دولتی و خصوصی به تنهایی جوابگوی این تعداد فارغ‌التحصیل و بیکاری آنها نیست و باید از ظرفیت استارت‌آپ و کارآفرینی برای اشتغال استفاده کنیم. کفایتی با اشاره به بررسی و ارزیابی موردی بسیاری از مشکلات استارت‌آپ‌ها و مجموعه‌های دانش‌بنیان در پارک فناوری گفت: هنوز بسیاری از مناقصه‌ها و قراردادهایی که بین این مجموعه‌ها با بخش‌های دولتی و خصوصی منعقد می‌شود، محدودیت دارند. در عین حال شرکت‌های دانش‌بنیان و فنور هم ممکن است ادعا یا توافقی کرده باشند که نتوانسته‌اند آن را محقق کنند و سبب حافظه منفی و بی‌اعتمادی به آنها شده باشد.

در گفت‌وگو با رئیس پارک فناوری و نوآوری نفت و گاز مطرح شد:

آغاز خوب و ادامه‌دار دانش‌بنیان‌ها

بازارهای جهانی در سال‌های اخیر، فعالیت‌هایی نزدیک و بلندمدت را برای همکاری با حوزه‌های فناوری و دانش‌بنیان در نظر گرفته‌اند، زیرا می‌دانند آینده بازارها متعلق به این حوزه است.

مشعل | در دنیای امروز که صنایع بزرگ حرکتی پرشتاب را به سمت فناوری و دانش‌روزآمد آغاز کرده‌اند، لازم است صنعت نفت ایران هم سهمی بیشتر از بازارهای جدید و پیشرفته به خود اختصاص دهد.

بدون شک ظرفیت‌های دولتی و خصوصی به تنهایی جوابگوی این تعداد فارغ‌التحصیل و بیکاری آنها نیست و باید از ظرفیت استارت‌آپ و کارآفرینی برای اشتغال استفاده کنیم

شناسایی مشکلات و نگرانی دانش‌بنیان‌ها ادامه دارد

مجموعه‌های دانش‌بنیان سال گذشته در فضاهای عمومی و نمایشگاهی، نمایشگاه‌ها و همایش‌ها با نشست‌های تخصصی بارها در مورد موانع و محدودیت‌های فعالیت‌های خود صحبت کرده‌اند. در این میان برخی موانع و مشکلات و حساسیت‌ها در مورد این شرکت‌ها وجود دارد که از جمله آنها می‌توان به وجود موانع حقوقی و قراردادی داخلی صنعت نفت به ویژه برای شرکت‌های نوپا و روند کند و سخت‌اکذ مجوزها از مراجع متعدد اشاره کرد. همچنین مواردی مثل دسترسی نداشتن به داده‌های تخصصی به دلیل محدودیت‌های داخلی صنعت نفت، رقابت‌های مخرب بین شرکت‌های دانش‌بنیان برای حضور در قراردادهای مختلف و توجه نکردن به کیفیت خروجی‌ها، ارائه پروژه به دانش‌بنیان‌ها بر اساس مناقصه و حذف شدن این شرکت‌ها در رقابت با پیمانکاران دیگر و یا سوءاستفاده برخی شرکت‌ها از مزایا و تسهیلات دسترسی‌هایی که برای دانش‌بنیان‌ها ایجاد شده، در این حوزه شناسایی شده است. البته بخش‌های مختلفی در صنعت نفت و شرکت‌های زیرمجموعه از جمله معاونت امور مهندسی، پژوهش و فناوری وزارت نفت به شکل مجزا به دنبال تعیین قوانین جدید و اصلاح برخی روندهای قبلی برای تسهیل فعالیت دانش‌بنیان‌هاست و در این مسیر اهتمام جدی وجود دارد.

سالنامه پرفراز و نشیب بازار نفت و گاز در سال ۲۰۲۲

سایه‌تردید در چشم‌انداز ثنبیت

مشعل | کارنامه شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد، ۱۷ آبان امسال، بار دیگر شاهد ثبت برگ زرین تازه‌های بود از دستاوردی داتش بنیان با عنوان «تغلیظ گاز اسیدی» که همسو با افزایش درآمدزایی، اشتغالزایی و رونق کسب و کار در منطقه‌ای مرزی، زمینه ساز حفاظت بیش از پیش

کوتاه سعی شده به همه این مسائل پرداخته شود.

تحولات نفت‌بادور ندمتفاوت

تحولات بازار نفت در سال ۲۰۲۲ دو روند متفاوت را در نیمه نخست و نیمه دوم سال تجربه کرد. در حالی که روند بهبود اقتصادجهانی باروندی متفاوت میان مناطق مختلف در بیشتر سال ۲۰۲۲ تداوم داشت، با کاهش قابل توجهی در سه ماه پایانی سال روبه‌رو شد.

قیمت نفت در سه‌ماه نخست و دوم سال ۲۰۲۲ با توجه به روند بهبوداقتصادجهانی ودر ادامه با تشدید تنش‌های ژئوپولیتیک در اروپا با روندی افزایشی همراه بود. سیاست‌های انقباضی پولی از سوی بانک‌های مرکزی ونگرانی درباره بحران احتمالی انرژی در منطقه یورو سبب افزایش قیمت‌ها شد. سیاست‌های اتحادیه اروپا در بر کردن ذخیره‌سازی‌های راهبردی گاز از یک‌سو سبب افزایش قیمت گاز و بالا رفتن

تقاضای نفت خام به‌منظور جایگزینی در نیروگاه‌ها شد، از سوی دیگر به تسریع در افزایش ظرفیت تولید برق از منابع غیرفسیلی با توجه به افزایش قیمت‌های سوخت‌های فسیلی در نیمه نخست سال انجامید، اما در نیمه دوم سال ۲۰۲۲، با توجه به شیوع مجدد ویروس کووید-۱۹ در چین و سیاست سخت‌گیرانه کووید صفر از سوی این کشور، رشد تولید ناخالص داخلی این کشور در نیمه دوم سال ۲۰۲۲ تحت تأثیر قرار گرفت و با توجه به کاهش فعالیت‌های اقتصادی در کشورهای عضو سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی (اوتی‌سی‌دی)، تقاضای نفت در بازار نیز رشد کمتری داشت. با توجه به تکمیل ذخیره‌سازی گازی مطابق برنامه‌های از پیش تدوین شده در اروپا و کاهش نگرانی‌ها درباره بحران انرژی در فصل زمستان اروپا، همچنین آزادسازی مرحله‌ای ذخایر راهبردی نفت خام از سوی کشورهای عضو اوتی‌سی‌دی، قیمت نفت خام در نیمه دوم سال با روند نزولی همراه بود.

تصمیم‌های سازنده‌اوپک پلاس

از سوی دیگر تصمیم‌های سازنده‌اعضای اوپک پلاس مشارکت‌کننده در بیانیه همکاری مشترک (DcO) با توجه به شرایط بازار، سبب ایجاد ثبات و تعادل بیشتر در بازار جهانی نفت در سال ۲۰۲۲ شد.

در مقایسه با سال گذشته، قیمت سید نفتی اوپک ۳۱۰ دلار یا ۴۴٫۶ درصد افزایش را نشان می‌دهد، به‌نحوی که از میانگین ۶۹ دلار و ۴۵ سنت برای هر بشکه در سال گذشته میلادی به میانگین ۱۰۰ دلار و ۴۵ سنت به ازای هر بشکه در سال ۲۰۲۲ رسیده است. مطابق گزارش ماهانه دبیرخانه اوپک، رشد تولید ناخالص داخلی جهان در سال ۲۰۲۲ برابر ۲٫۸ درصد بر آورده شده است. در کشورهای آمریکایی و اروپایی عضو سازمان اوتی‌سی‌دی، تقاضای سوخت حمل‌ونقل کمتر از حد انتظار بود و به‌رشد سالانه تقاضای جهانی نفت خام ۱٫۴ میلیون بشکه در روز برای کشورهای عضو اوتی‌سی‌دی منجر شد. هم‌زمان با تأثیر سیاست‌های پولی بانک‌های مرکزی بر اقتصاد جهانی و تقاضای نفت خام، فر نطینه مجدد در چین به‌شدت بر تقاضای نفت تأثیر گذاشت و این کشور در سال ۲۰۲۲ تقاضای نفت را کاهش داد، به‌طوری که رشد سالانه تقاضای نفت خام در کشورهای غیراوتی‌سی‌دی، به ۱٫۲ میلیون بشکه در روز رسید. بر این اساس رشد تقاضای جهانی نفت خام نیز در سال ۲۰۲۲ سالانه ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار بشکه در روز بوده است. از سوی دیگر در سمت عرضه نفت، رشد عرضه نفت غیراوپک تداوم یافت. شرکت‌های تولیدکننده نفت شیل ایالات متحده به تمرکز بر ارائه سود به سهامداران ادامه داده و با توجه به هزینه‌های تولید بالاتر در بحبوحه کمبود زنجیره تأمین و تورم بالا، رشد تولید را محدود کرده‌اند.

محرک‌های اصلی رشد تولید نفت غیراوپک

محرک‌های اصلی رشد تولید غیراوپک در سال ۲۰۲۲ کشورهای آمریکا، کانادا، گویان، روسیه، چین و برزیل بوده‌اند. رشد عرضه غیراوپک در سال ۲۰۲۲ معادل ۱٫۹ میلیون بشکه در روز بر آورده شده است. همچنین با توجه به افزایش ذخیره‌سازی تجاری نفت در سال ۲۰۲۲ نسبت به سال گذشته، سطح ذخیره‌سازی نفت کشورهای عضو اوتی‌سی‌دی در پایان سال ۲۰۲۲، معادل ۱۱۴ میلیون بشکه کمتر از متوسط ۵ ساله ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹ خواهد شد. سرمایه‌گذاری در بخش بالادستی غیراوپک در سال ۲۰۲۲ حدود ۴۲۴ میلیارد دلار بر آورده شده که نسبت به سال گذشته ۱۹ درصد افزایش یافته است. در زیر با توجه به روند تغییرات قیمت نفت، اهم تحولات بازار در ماه‌های مختلف سال را به‌صورت خلاصه مرور می‌کنیم.

چشم‌انداز ۲۰۲۳ بازار نفت

نیروهای متضاد موجود در بازار نفت نشان می‌دهد پیش‌بینی کوتاه‌مدت وضع این بازار با درجه بالایی از نااطمینانی همراه است. در ابعاد کلان انتظار کاهش رشد اقتصادی و حتی رکود در آمریکا و اروپا در سه ماه چهارم سال ۲۰۲۲ و سه ماه نخست سال ۲۰۲۳ از کلیدی‌ترین عوامل تضعیف‌کننده قیمت به‌شمار می‌آید، اما به‌طور هم‌زمان پیش‌بینی کاهش محدودیت‌های جابه‌جایی در چین به‌دلیل سیاست کرونا- صفر امکان دار داقتصاد این کشور را دوباره فعال و تحریک کند و تقاضای نفت را همراه با تقویت حجم فعالیت‌های اقتصادی افزایش دهد. در ابعاد خرد، کاهش عرضه نفت روسیه به‌دلیل توقف کامل واردات نفت خام از روسیه از سوی اروپا مهم‌ترین عامل اعلام شده است. اگر چه اعمال سقف قیمتی برای خرید نفت خام صادراتی روسیه نیز بر ابعاد این موضوع خواهد افزود و حداقل در کوتاه‌مدت بر قیمت‌های نفت فشار افزایشی وارد خواهد کرد.

با توجه به این نیروهای متفاوت و ناهم‌سوا تر گذار بر بازار نفت، تصویر آینده بازار نفت در آینده چندان روشن نیست. در ادامه این گزارش به‌صورت مختصر به مهم‌ترین عوامل تأثیر گذار بر عرضه و تقاضای نفت پرداخته شده و پس از پیش‌بینی وضعیت تراز عرضه و تقاضای نفت قیمت نفت در سال آینده میلادی، قیمت نفت تا پایان سال ۲۰۲۳ بر آورده شده است.

۱- چشم‌انداز تقاضای نفت

مطابق گزارش دبیر خانه اوپک، رشد تولید ناخالص داخلی جهان برای سال ۲۰۲۲ میلادی ۲٫۵ درصد پیش‌بینی شده و انتظار می‌رود تقاضای جهانی نفت ۲٫۲ میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۲۳ نسبت به سال قبل افزایش یابد. این در حالی است که منابع دیگر نظیر آکسفورد انرژی پیش‌بینی کرده، تقاضای نفت در سال ۲۰۲۲ برابر ۱٫۸ میلیون بشکه در روز باشد و سپس در سال ۲۰۲۳ با ۳۰۰ هزار بشکه در روز کاهش به ۱٫۵ میلیون بشکه در روز برسد. اکنون انتظار بر این است که تقاضای نفت در سه ماه چهارم ۲۰۲۲ و سه ماه اول ۲۰۲۳ به ترتیب ۹۱۰ و ۵۹۰ هزار بشکه در روز کاهش یابد که مهم‌ترین عامل آن تضعیف رشد اقتصادی به‌ویژه در اقتصاد کشورهای پیشرفته‌است.

رشد تقاضای نفت در کشورهای عضو اوتی‌سی‌دی در آمریکای بر اساس گزارش‌های ماهانه اوپک، برای سال ۲۰۲۳ حدود ۳۰۰ هزار بشکه در روز تخمین زده شده و این رقم برای کشورهای اروپایی این سازمان ناچیز و در حدود ۴۰ هزار بشکه در روز است.

اما در عین حال عوامل تقویت‌کننده‌ای نیز برای رشد مصرف نفت در سال ۲۰۲۳ وجود دارد. در کشورهای غیراوتی‌سی‌دی، پیش‌بینی می‌شود تقاضای نفت ۱٫۹ میلیون بشکه در روز افزایش یابد که چین و هند بیشترین رشد را خواهند داشت. انتظار لغو بخشی از محدودیت‌های مرتبط با کرونا- صفر در چین در سال آینده میلادی از مهم‌ترین محرک‌های رشد مصرف نفت در سال ۲۰۲۳ است و بر آورد می‌شود تقاضای نفت چین در سال ۲۰۲۳ حدود ۵۵۰ هزار بشکه در روز افزایش داشته باشد.

در بیستمین کنگره ملی چین محدودیت‌های کرونایی برای مسافران بین‌المللی به چین لغو شده که این موضوع تقاضا برای مسافرت به چین را افزایش داده است. افزون بر این، تداوم افزایش روزانه ۶۸۰ هزار بشکه‌ای تقاضا برای سوخت‌جت در سال ۲۰۲۳ میلادی از عوامل اصلی مصرف نفت خواهند بود که می‌تواند اثر منفی رکود اقتصادی را تا حدودی جبران کند.

۲- چشم‌انداز عرضه نفت

چشم‌انداز تولید نفت روسیه یکی از تعیین‌کننده‌ترین عوامل در وضع عرضه نفت در کوتاه‌مدت است. در ماه نوامبر ۲۰۲۲ بدون لحاظ کردن صادرات نفت از طریق خط لوله، صادرات نفت خام روسیه به اروپا ۹۷۰ هزار بشکه در روز در مقایسه با پیش از تنش (روسیه – اوکراین) میانگین متوسط ماه ژانویه و فور به ۲۰۲۲ کاهش داشته است. اما به‌طور هم‌زمان ۱٫۴ میلیون بشکه در روز از نفت خام روسیه به فرورشدگان آسیایی (به‌ویژه چین و هند) فروخته شده است، بنابراین صادرات نفت خام روسیه در فاصله ماه‌های مارس- نوامبر

۲۰۲۲ (پس از تنش روسیه – اوکراین) در مقایسه با ماه‌های ژانویه و فور به ۲۰۲۲ (قبل از تنش ژئوپولیتیک) ۲۸۴ هزار بشکه در روز افزایش نشان می‌دهد. این موضوع درباره فرآورده‌های نفتی روسیه نیز صادق است و در مجموع می‌توان گفت صادرات نفت (مجموع نفت خام و فرآورده‌های نفتی) روسیه در دوره بعد از تنش ژئوپولیتیکی در مقایسه با دوره پیش از آن بارشد میانگین ۳۲۹ هزار بشکه در روز روبه‌رو شده است. حال با توجه به برنامه‌های توقف واردات نفت خام و فرآورده‌های نفتی از روسیه به اروپا و سیاست سقف قیمتی، انتظار بر این است که تا انتهای سال ۲۰۲۳ به‌طور میانگین ۲ میلیون بشکه در روز از صادرات نفت روسیه از این محل کاهش یابد که یک میلیون و ۱۰۰ هزار بشکه در روز از آن به کشورهای ثالث به‌ویژه هند فروخته خواهد شد. بنابراین پیش‌بینی می‌شود در افق پایان سال ۲۰۲۳ تولید نفت روسیه حدود ۹۰۰ هزار بشکه در روز در مقایسه با سال قبل کاهش داشته باشد. با در نظر گرفتن تحولات تولید نفت روسیه، پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۲۳، عرضه غیراوپک یک میلیون و ۵۰۰ هزار بشکه در روز نسبت به سال پیش افزایش یابد. انتظار می‌رود تولید نفت محدود ایالات متحده و آغاز به تولید میدان‌های فراساحلی در آمریکای لاتین و دریای شمال سبب رشد عرضه شوند. پیش‌بینی می‌شود ایالات متحده با سهمی

حدود ۷۵ درصد از رشد کل، پیش‌تاز باشد و پس از آن نروژ، برزیل، کانادا، قزاقستان و گویان قرار دارند. البته کاهش عرضه روسیه به‌دلیل تحریم‌های اتحادیه اروپا، عامل اصلی مؤثر در کاهش رشد عرضه نفت غیراوپک در سال ۲۰۲۳ نسبت به سال پیش از آن است. کاهش عرضه نفت کشور های غیر اوپک پلاس به‌دلیل تعطیلی برنامه‌ریزی نشده و محدودیت ظرفیت تولید ناشی از کاهش یا توقف سرمایه‌گذاری، چالش‌های عملیاتی و زیست‌محیطی مهم‌ترین محرک اصلی ضعف در رشد عرضه نفت در کوتاه‌مدت است. البته پیش‌بینی لغو نشدن تحریم‌های صادرات نفت ایران در کوتاه‌مدت بر ضعف چشم‌انداز تولید نفت در کوتاه‌مدت افزوده است.

این در شرایطی است که بسیاری از کشورهای عضو اوپک پلاس نیز در شرایط فعلی توان تولید منطبق با سهمیه‌های خود را ندارند و شکاف بین تولید واقعی این کشورها و سهمیه‌های اعلامی آنها به تدریج در حال زیاد شدن است. این موضوع از عواملی است که مقدار کاهش واقعی تولید نفت اوپک پلاس در بازار نفت کمتر از مقدار اعلامی این سازمان، یعنی ۲ میلیون بشکه در روز محقق شده است، بنابراین تأثیر محدودی را بر تقویت قیمت نفت داشته است. بر اساس بر آورد آکسفورد انرژی میزان واقعی کاهش تولید نفت خام در ماه نوامبر ۲۰۲۲ تنها ۷۲۰ هزار بشکه در روز بوده که با ۲ میلیون بشکه در روز فاصله زیادی دارد.

۳- تراز عرضه و تقاضای نفت

بر اساس بر آوردهای دبیر خانه اوپک، مقدار عرضه نفت در سال ۲۰۲۲ به میزان ۴۱۰ هزار بشکه در روز بیشتر از تقاضای آن تخمین زده شده است. انتظار می‌رود مازاد عرضه در سال ۲۰۲۳ با شدت کمتری تداوم یابد و در سه ماه پایانی سال معکوس شود و تقاضای نفت به میزان ۳۰۰ هزار بشکه در روز بیشتر از عرضه نفت باشد.

این برای نخستین بار از سه ماه نخست ۲۰۱۶ است که بازار نفت با ۶ فصل پیاپی مازاد عرضه نفت یعنی از سه ماه دوم سال ۲۰۲۲ تا سه ماه سوم سال ۲۰۲۲ روبه‌رو خواهد بود. به‌طوری که مقدار عرضه نفت در سال ۲۰۲۳، ۵۸۰ هزار بشکه در روز بیشتر از تقاضای آن بر آورد شده است، با توجه به مازاد تراز عرضه و تقاضا، انتظار می‌رود سطح ذخیره‌سازی نفت کشورهای عضو اوتی‌سی‌دی در سال ۲۰۲۳ معادل ۵۸ میلیون بشکه کمتر از میانگین ۵ ساله ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹ شود. البته همراه با احیای دوباره اقتصاد چین در نیمه دوم سال ۲۰۲۳، انتظار تغییر بنیافتن برنامه عرضه کشورهای اوپک پلاس و حفظ تحریم‌های صادرات نفت ایران، منابع دیگر نظیر آکسفورد انرژی پیش‌بینی کرده‌اند که کمبود عرضه نسبت به تقاضا در بازار نفت از سه ماه دوم سال ۲۰۲۲ اتفاق افتد. به‌طوری که تقاضای نفت به مقدار ۴۲ هزار بشکه در روز بیشتر از عرضه نفت در سال ۲۰۲۳ باشد.

۴- پیش‌بینی قیمت نفت

بر اساس پیش‌بینی آکسفورد انرژی، قیمت نفت خام برنت در سال ۲۰۲۲ به‌طور میانگین در سطح ۱۰۱٫۲ دلار برای هر بشکه تثبیت خواهد شد و این رقم در سال ۲۰۲۳ با وجود قطعیت نداشتن بازار نفت به ۹۴٫۲ دلار هر بشکه تنزل خواهد کرد. پیش‌بینی کاهش رشد اقتصادی و تقاضای نفت در سه ماه نخست ۲۰۲۳ باعث می‌شود قیمت نفت برنت در این بازه زمانی روندی تضعیف‌شونده را طی کند و میانگین قیمت نفت برنت در سه ماه نخست ۲۰۲۳ به کمتر از ۹۰ دلار برای هر بشکه برسد.

این در شرایطی است که انتظار می‌رود به تدریج در نیمه دوم سال ۲۰۲۳ همراه با تقویت رشد اقتصادی به‌ویژه به‌دلیل لغو محدودیت‌های کرونا- صفر در چین قیمت‌های نفت برنت دوباره روند افزایشی بیابد و از ۱۰۰ دلار در هر بشکه عبور کنند.

۵- روند سرمایه‌گذاری

هر چند سرمایه‌گذاری سالانه بالادستی صنعت نفت حتی با احتساب تورم در سال‌های اخیر کمتر از میزان سرمایه‌گذاری سالانه پیش از کروناست، اما پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۲۳ سرمایه‌گذاری در بخش بالادستی غیراوپک به ۴۵۹ میلیارد دلار برسد که نسبت به پارسال در صد افزایش داشته باشد.

مقررات اتحادیه اروپا برای سقف قیمت گاز

طی دو دهه گذشته، اتحادیه اروپا همواره به دنبال

سیاست‌های آزادسازی و مقررات‌زدایی گاز بوده و همواره از تعیین قیمت گاز بر اساس سازوکار بازار در مراکز گازی در مقابل تعیین قیمت گاز بر پایه نفت در قراردادهای بلندمدت حمایت کرده است، اما اینک با تشدید بحران جنگ روسیه و اوکراین و افزایش قیمت گاز، برای نخستین بار اتحادیه اروپا با تعیین سقف قیمت گاز در معاملات گاز، به دنبال محدود کردن نوسان‌های قیمت گاز است، اما تبعات این سیاست چیست؟ پیام اروپایی‌ها به بازار گاز با مقرراتی که تدوین کرده‌اند چیست؟ اداره بازار گاز مدیریت کل امور اوپک و روابط با مجامع انرژی وزارت نفت، به بررسی این سیاست و تأثیر آن بر بازارهای جهانی گاز پرداخته است که در ادامه این گزارش به آن می‌پردازیم.

اتحادیه اروپا چندی پیش مقرراتی را در مورد سقف قیمت گاز تدوین کرد که این مقررات از ابتدای سال ۲۰۲۲ به مدت یک سال لازم‌الاجرا شده است، اما این مقررات چیست؟ از اوایل سال ۲۰۲۲ که بحران جنگ روسیه و اوکراین شدت گرفت، کمیسیون اروپا طرح‌های فراوانی را برای مقابله با کمبود عرضه گاز و قیمت‌های ناپایدار گاز مطرح کرد که سرانجام پس از بحث‌های طولانی بین مقام‌های اتحادیه اروپا، اجرای دو مقررات شامل تقویت همبستگی از طریق هماهنگی بهتر خرید گاز، توسعه شاخص‌های قابل اعتماد قیمت گاز و تنظیم میادلات گاز میان مرزی و مقررات دوم شامل ایجاد سازوکار اصلاح بازار برای محافظت از مصرف‌کنندگان بخش خانگی و اقتصاد در برابر قیمت‌های بسیار بالای گاز و جلوگیری از نوسان‌های قیمتی، مورد توافق قرار گرفت و در نشریه رسمی اتحادیه اروپا در تاریخ ۲۹ دسامبر ۲۰۲۲ منتشر شد.

مقررات تقویت همبستگی از طریق هماهنگی بهتر خرید گاز، توسعه شاخص‌های قابل اعتماد قیمت گاز و تنظیم میادلات گاز میان مرزی که در تاریخ ۳۰ دسامبر ۲۰۲۲ لازم‌الاجرا شد، برای مدت یک سال اجرایی خواهد بود. مقررات یاد شده، اقدام‌های موقتی را برای هماهنگی بهتر خرید گاز، جلوگیری از قیمت‌های بیش از حد گاز و نوسان‌های روزانه در بازارهای مشتقات انرژی اتخاذ کرده است. در شرایط اضطراری که اتحادیه اروپا با افزایش قیمت‌ها روبه‌رو می‌شود، انجام این اقدام‌ها را مطرح کرده است که شامل هماهنگی خرید گاز طبیعی در اتحادیه اروپا، تجمع تقاضا و خرید مشترک، افزایش استفاده از ظرفیت تأسیسات ال‌ان‌جی، ذخیره‌سازی گاز و خطوط لوله، ایجاد ابزارهای موقت روزانه برای مدیریت نوسان‌های بیش از حد در بازارهای مشتقات انرژی، توانمندسازی **ACER** برای جمع‌آوری و انتشار داده‌های قیمت عینی و اجرای قوانین برای ارائه اقدام‌های همبستگی می‌شود.

در مقررات دوم یعنی ایجاد سازوکار اصلاح بازار برای محافظت از مصرف‌کنندگان بخش خانگی و اقتصاد در برابر قیمت‌های بسیار بالای گاز و جلوگیری از نوسان‌های قیمتی، ماده‌ای از این مقررات که مرتبط با سازوکار اصلاح بازار (**MCM**) برای مشتقات شاخص تی‌تی‌اف است، از ۱۵ فوریه ۲۰۲۲ برای مدت یک سال اجرایی می‌شود.

مواد مرتبط با نظارت بر قیمت‌های این مقررات، از یکم فوریه ۲۰۲۲ برای مدت یک سال لازم‌الاجرا خواهد بود.

البته باید به این مسئله توجه داشت که ماده ۴ مقررات مذکور تصریح می‌کند که **MCM** در صورت احراز دو شرط زیر فعال می‌شود: اول: قیمت تسویه قرارداد آتی‌های ماه پیش رو در معاملات بورس تی‌تی‌اف از ۱۸۰ یورو در هر مگاوات‌ساعت (۵۷ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو) برای مدت سه روز فراتر رود.

دوم: قیمت تسویه قرارداد آتی‌های ماه پیش‌رو در معاملات بورس تی‌تی‌اف برای مدت سه روز، ۲۵ یورو در هر مگاوات‌ساعت بیشتر از قیمت پایه ال‌ان‌جی باشد.

قیمت پایه هم در ماده ۲ مقررات تعریف شده است، بر اساس میانگین ارزیابی قیمت ال‌ان‌جی تحویلی به منطقه شمال غرب اروپا، منطقه مدیترانه، شمال‌شرق آسیا، قیمت تسویه ماه پیش‌رو در بورس ان‌بی‌پی و ارزیابی روزانه قیمت ال‌ان‌جی توسط **ACER** تعیین می‌شود.

در صورت محقق شدن هر دو شرط فوق، «اعلان اصلاح بازار» در وب‌سایت **ACER** منتشر می‌شود. به‌دنبال آن در روز بعد، معاملات در قرارداد آتی‌های ماه اول، ماه دوم و… تا سال اول، با قیمتی بیش از ۲۵ یورو در مگاوات ساعت بالاتر از قیمت پایه ال‌ان‌جی (منتشر شده از سوی **ACER** در روز قبل)، مجاز نخواهد بود.

این سازوکار برای معاملات روزانه در معاملات بورس تی‌تی‌اف یا بازار خارج از بورس (**OTC**) اعمال نخواهد شد.

سازوکار اصلاح بازار یا همان **MCM** حداقل برای ۲۰ روز کاری اعمال می‌شود و پس از آن اگر برای سه روز کاری متوالی، قیمت پایه ال‌ان‌جی کمتر از ۱۴۵ یورو به ازای هر مگاوات ساعت باشد، غیرفعال می‌شود.

با این حال، در صورت بروز هرگونه اختلالی که تأثیر منفی بر امنیت عرضه، ثبات مالی یا جریان‌گاز درون اتحادیه اروپا داشته باشد، این سازوکار می‌تواند از سوی کمیسیون اروپا به حالت تعلیق در آید.

این کمیسیون در تصمیم‌گیری خود، هرگونه افزایش قابل توجه در تقاضای گاز، هرگونه تأثیر بر قراردادهای عرضه موجود و هرگونه تفاوت اساسی بین قیمت‌های قطب‌گاز اتحادیه اروپا و شاخص‌های جهانی قیمت در آسیا و ایالات متحده را در نظر خواهد گرفت.

سازمان اوراق بهادار و بازارهای اروپا (**ESMA**) و آژانس اتحادیه اروپا برای همکاری تنظیم‌کنندگان انرژی (**ACER**) وظیفه ارزیابی آثار این سازوکارها را بر بازارهای مالی و انرژی و امنیت عرضه به‌عهده دارند و گزارش‌هایی را تا اول ماه مارس ۲۰۲۲ به کمیسیون اروپا ارائه خواهند کرد.

قیمت تسویه قرارداد آتی‌های ماه پیش‌رو در معاملات بورس تی‌تی‌اف هلند برای سه روز پیاپی، در دو دوره، یعنی ماه مارس ۲۰۲۲ و ماه‌های ژوئیه تا سپتامبر ۲۰۲۲ از سقف قیمت ۱۸۰ یورو در مگاوات ساعت فراتر رفت. بنابراین نخستین شرط برای فعال شدن سازوکار اصلاح بازار در این دو دوره محقق شد.

شرط دوم، یعنی بیشتر بودن قیمت تسویه قرارداد آتی‌های ماه پیش‌رو در معاملات بورس تی‌تی‌اف از قیمت پایه به میزان ۲۵ یورو در مگاوات ساعت برای حداقل سه روز متوالی، در دوره ژوئن تا اکتبر ۲۰۲۲ برآورده شد؛ بنابراین تنها در یک دوره ۴۹ روزه از ۲۶ ژوئیه تا ۱۳ سپتامبر ۲۰۲۲، هر دو

شرط لازم برای فعال شدن سازوکار اصلاح بازار برقرار بوده است در این دوره، اروپا حجم قابل توجهی از محموله‌های ال‌ان‌جی را به‌منظور برآورده ساختن تقاضای گاز منطقه و پر کردن ذخایر برای زمستان جذب کرده است.

این احتمال وجود دارد که اگر سازوکار اصلاح بازار در این دوره اجرا می‌شد، منطقه اروپا قادر به جذب کافی محموله‌های ال‌ان‌جی نمی‌بود و محموله‌ها به سمت دیگر بازارها هدایت می‌شدند، البته قابلیت تعلیق این سازوکار تا سوی کمیسیون اروپا در دوره یادشده هم وجود داشت.

اختلال در سازوکار بازار گاز

آنچه در سیاست اتحادیه اروپا بسیار چشمگیر بوده و به چشم می‌آید، این است که حذف تدریجی روسیه از بازار گاز اروپا، برای این اتحادیه تبعات سنگینی حداقل در کوتاه‌مدت به دنبال دارد. دولت چاره‌ای جز حمایت از مصرف‌کنندگان که تحمل افزایش بیش از حد قیمت‌های گاز را ندارند، ندارد، اما زمانی که سقف قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی در نظر گرفته می‌شود، تعادل بین عرضه و تقاضا از بین می‌رود و در عمل سازوکار بازار به هم می‌خورد.

اروپایی‌ها هم نخستین بار است که در بازار گاز با بحران شدیدی روبه‌رو شده‌اند، بنابراین چنین سازوکاری را تدوین کردند تا خودشان سازوکار بازار را به هم بزنند.

اما اولین بار است که خودشان هم در بازار اروپا به‌دلیل افزایش قیمت گاز، به تنظیم بازار می‌پردازند، بیش از این می‌گفتند

دست نامرئی آدام اسمیت بازار را تنظیم می‌کند، حالا که با بحران اوکراین معاملات گاز به ضرر اروپایی‌ها تمام شده است، دست نامرئی آن اسمیت به سمت بازارهای اروپایی آمده است.

حالا اروپایی‌ها انواع سقف قیمتی را برای روس‌ها در نظر گرفته‌اند. در بازار نفت خام، هدفشان محدود کردن درآمدهای نفتی روسیه ضمن حفظ تداوم عرضه نفت به اروپاست، در بخش اعمال سقف قیمتی روی خرده‌فروشی گاز، تلاش می‌کنند مصرف‌کننده از قیمت بالای انرژی آسیبی نبینند، اما سقف قیمتی که اتحادیه اروپا در بازار گاز در نظر گرفته، بر اساس شاخص تی‌تی‌اف هلند است تا افزایش بیش از حد قیمت‌ها را در معاملات گاز محدود کند. این در حالی است که قیمت‌ها در بازار تی‌تی‌اف به‌صورت کادب بالاتر از بقیه‌شاخص‌هاست نمی‌تواند ملاک درستی برای محدود کردن قیمت‌ها در معاملات گاز باشد.

زیر سؤال بردن قراردادهای گازی

عمده انتقادهایی که به این سیاست اتحادیه اروپا اتخاذ می‌شود، شامل ناسازگاری طرح پیشنهادی با سیاست‌های مقررات‌زدایی و آزادسازی نرخ‌ها در اروپا، اِپهام در سیاست‌گذاری نرخ‌گذاری (قیمت‌گذاری شامل معاملات آتی می‌شود، نه روزانه) و زیر سؤال بردن قراردادهای بلندمدت گاز و شرایط قراردادی است.

کشورهای تولیدکننده گاز همواره موافق

قراردادهای بلندمدت گاز بودند. آنها معتقدند برای امنیت عرضه باید قراردادهای گاز بلندمدت باشد، زیرا زنجیره تامین گاز سرمایه‌بر است و نمی‌توان بر اساس قیمت‌های روزانه این زنجیره را توسعه داد.

عبارت ساده‌تر نمی‌توان گفت اول بساز ید بدون اینکه بازاریابی کنید و پس از آن به دنبال سود بروید.

با این حال، با افزایش تقاضای ال‌ان‌جی در آسیا، رقابت برای محموله‌ها بیشتر خواهد شد و وجود هرگونه محدودیت قیمت در بورس تی‌تی‌اف، ممکن است باعث انحراف محموله‌های ال‌ان‌جی از سمت اروپا به آسیا شود. این موضوع می‌تواند به کسری گاز در اتحادیه اروپا و سرانجام تخریب تقاضای گاز در این منطقه و کاهش سرمایه‌گذاری در صنعت گاز منجر شود.

بر همین اساس، شرکت‌های تجاری و مؤسسه‌های مالی پرشماری از مقررات اخیر اتحادیه اروپا نگران شده‌اند. اِپراتورها بازار بورس لندن (آی‌سی‌ئی) نیز نگرانی خود را درباره مداخله بازار اتحادیه اروپا و خطرهای بالقوه آن برای بورس تی‌تی‌اف و ثبات مالی اِپراز کرده‌اند.

ارزیابی امکان‌سنجی فنی و مالی بهره‌برداری از قطب گازی تی‌تی‌اف توسط بازار بورس آی‌سی‌ئی لندن در حال انجام و پس از آن ممکن است تصمیم گرفته شود که بورس تی‌تی‌اف به خارج از اتحادیه اروپا منتقل شود. افزون بر این، بانک مرکزی اروپا اعلام کرده که این مقررات می‌تواند تأثیر منفی بر ثبات مالی منطقه یورو داشته باشد و منجر به نوسان‌ها و مارجین‌کال‌های بیشتر و انگیزه مهاجرت از مکان‌های تجاری در اتحادیه اروپا شود.

افزون بر این، فدراسیون اروپایی بازرگانان انرژی (**EFET**) نیز اِپراز نگرانی کرده است که سقف قیمت می‌تواند به افزایش

تقاضا، کاهش عرضه و بازگشایی باب مذاکره دوباره در قراردادهای ال‌ان‌جی به‌ویژه بند مربوط به قیمت بینجامد که در این صورت

تأمین‌کنندگان دست بالا را در مذاکرات خواهند داشت.

بازارهای خارج از اروپا به معاملات گازی بپردازند. البته حرکت به سمت بازارهای آسیا اکنون منتفی است، منتها اگر این روش شدت بگیرد، می‌تواند محموله‌های ال‌ان‌جی را به سمت بازارهای آسیایی سوق داده و سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت گاز را تحت تأثیر قرار دهد.

اروپا مقصدی مهم برای صادرات گاز کشور های عضو «مجمع کشورهای صادرکننده گاز» است، بنابراین چنین مقرراتی ممکن است تأثیری قابل توجه بر درآمدهای صادراتی این کشورها داشته باشد.

تعیین سقف قیمتی در بازار تی‌تی‌اف و تأثیر آن در دیگر قطب‌های گاز اروپایی می‌تواند به کاهش در آمد کشورهای عضو مجمع که قیمت قراردادهای ال‌ان‌جی آنها یا قطب‌های متأثر از سقف قیمتی بیوند خورده است، منجر شود. با این حال، در شرایط کنونی بازار گاز، احتمال اینکه سازوکار اصلاح بازار فعال شود کم است، مگر اینکه اختلال‌های شدیدی در عرضه بیشتر گاز به اتحادیه اروپا ایجاد شود.

در این میان، کشورهای عضو جی‌ئی‌سی‌اف باید به‌دنبال تحکیم مواضع خود در قبال این مقررات جدید، توسعه سناریوهای مختلف، ارزیابی ریسک‌های احتمالی و طراحی تدابیر خاص برای به حداقل رساندن هرگونه تأثیر منفی این مقررات باشند.

همزمان، دبیرخانه جی‌ئی‌سی‌اف نیز به نظارت دقیق بر تحولات مربوط به مقررات اتحادیه اروپا، همچنین هرگونه مداخله جدید در بازار ادامه خواهد داد و آثار بالقوه آن را بر بازار جهانی گاز و کشورهای عضو مجمع ارزیابی خواهد کرد.

مقررات اخیر اتحادیه اروپا برای تنظیم بازار گاز می‌تواند تأثیرات قابل توجهی بر عملکرد ذاتی بازار گاز اروپا داشته باشد. اقدام‌های مربوط به قیمت گاز، یعنی مدیریت نوسان‌های روزانه و سازوکارهای اصلاح بازار، ممکن است بر معاملات بورس تأثیر منفی بگذارد و به دستکاری تابع کشف قیمت، شکست نقدینگی، افزایش حاشیه سود و جابه‌جایی اِپراتورها منجر شود.

تعیین سقف قیمتی در معاملات بورس تی‌تی‌اف، علاوه بر تأثیر مستقیم بر بازار گاز اروپا، احتمال دارد بر بازار جهانی گاز نیز تأثیر گذار باشد. در دو سال گذشته، قیمت تک‌محموله‌های ال‌ان‌جی در آسیا به‌شدت متأثر از قیمت قطب‌های اروپایی بوده است، بنابراین اعمال سقف قیمتی در اروپا می‌تواند باعث کاهش قیمت تک‌محموله‌های ال‌ان‌جی در آسیا شود.

با این حال، با افزایش تقاضای ال‌ان‌جی در آسیا، رقابت برای محموله‌ها بیشتر خواهد شد و وجود هرگونه محدودیت قیمت در بورس تی‌تی‌اف، ممکن است باعث انحراف محموله‌های ال‌ان‌جی از سمت اروپا به آسیا شود. این موضوع می‌تواند به کسری گاز در اتحادیه اروپا و سرانجام تخریب تقاضای گاز در این منطقه و کاهش سرمایه‌گذاری در صنعت گاز منجر شود.

بر همین اساس، شرکت‌های تجاری و مؤسسه‌های مالی پرشماری از مقررات اخیر اتحادیه اروپا نگران شده‌اند. اِپراتورها بازار بورس لندن (آی‌سی‌ئی) نیز نگرانی خود را درباره مداخله بازار اتحادیه اروپا و خطرهای بالقوه آن برای بورس تی‌تی‌اف و ثبات مالی اِپراز کرده‌اند.

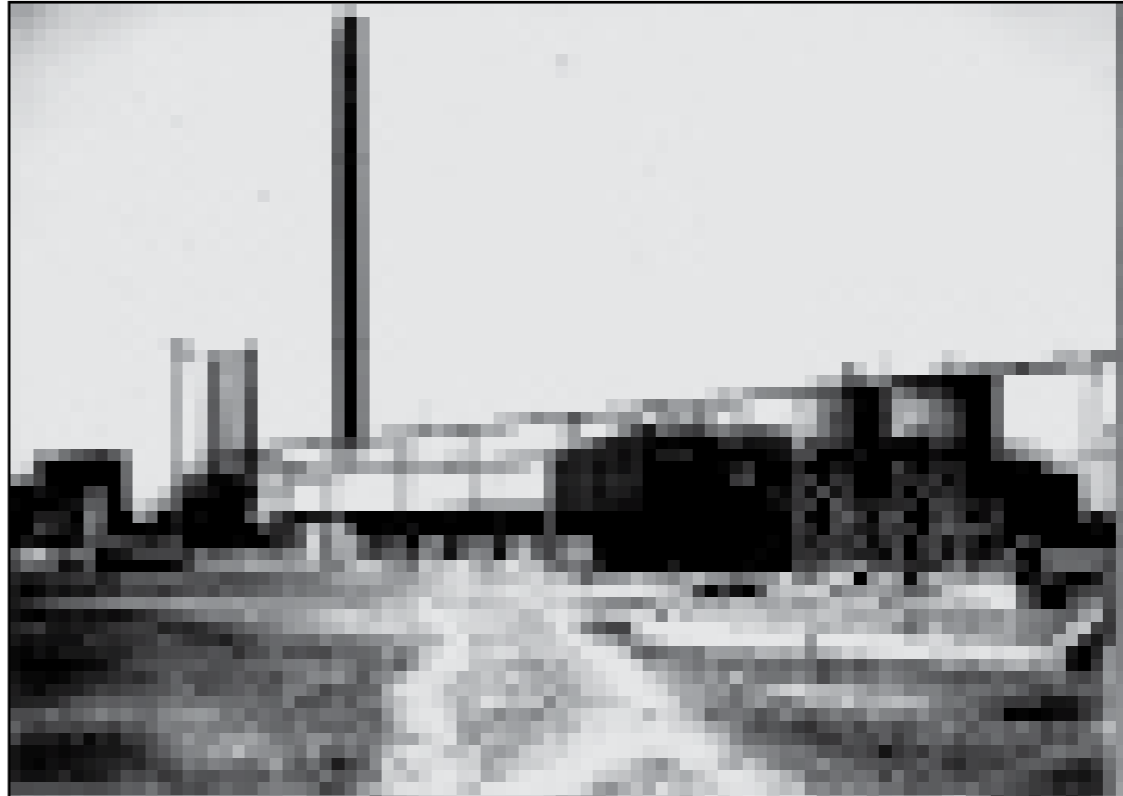
ارزیابی امکان‌سنجی فنی و مالی بهره‌برداری از قطب گازی تی‌تی‌اف توسط بازار بورس آی‌سی‌ئی لندن در حال انجام و پس از آن ممکن است تصمیم گرفته شود که بورس تی‌تی‌اف به خارج از اتحادیه اروپا منتقل شود. افزون بر این، بانک مرکزی اروپا اعلام کرده که این مقررات می‌تواند تأثیر منفی بر ثبات مالی منطقه یورو داشته باشد و منجر به نوسان‌ها و مارجین‌کال‌های بیشتر و انگیزه مهاجرت از مکان‌های تجاری در اتحادیه اروپا شود.

افزون بر این، فدراسیون اروپایی بازرگانان انرژی (**EFET**) نیز اِپراز نگرانی کرده است که سقف قیمت می‌تواند به افزایش

تقاضا، کاهش عرضه و بازگشایی باب مذاکره دوباره در قراردادهای ال‌ان‌جی به‌ویژه بند مربوط به قیمت بینجامد که در این صورت

تأمین‌کنندگان دست بالا را در مذاکرات خواهند داشت.

ملی شدن صنعت نفت از نگاه نفتی‌ها

«به نام سعادت ملت ایران و به منظور کمک به تامین صلح جهانی، پیشنهاد می‌کنیم که صنعت نفت ایران در تمام مناطق کشور بدون استثنای ملی اعلام شود.» نفت در ایران با تصویب این جملات از سوی مجلس شانزدهم ملی شد. بدون تردید روند ملی شدن صنعت نفت ایران و پیروزی ملت ایران، جزء برگ‌های زرین تاریخ معاصر است. در این پیروزی عوامل متعددی نقش ایفا کردند و منجر به این پیروزی شدند. در این بین مجلس شانزدهم شورای ملی (دوره شانزدهم مجلس شورای ملی و دوره اول مجلس سنا ۲۰ بهمن ماه ۱۳۲۸ از سوی محمدرضاشاه افتتاح شد) نقشی تعیین کننده در مسیر دستیابی ایران به ملی شدن صنعت نفت را طی کرد، زیرا در این دوره مجلس، کمیسیون موسوم به کمیسیون نفت تشکیل و کلیه مذاکراتی که منجر به ملی شدن صنعت نفت شد از طریق این کمیسیون پیگیری شد. رهبری این کمیسیون به عهده محمد مصدق بود. فردی که با پشتوانه جبهه ملی در مقابل رزم آرا و طرفدارانش ایستاد و توانست روند ملی شدن صنعت نفت را به پیش ببرد. حالایبیش از ۷۰ سال از آن روزها می‌گذرد، اما ناگفته‌ها و خاطرات آن همچنان پابرجاست. سید حسن سادات، کفیل وزارت نفت در سال‌های ۱۳۵۹ و ۱۳۶۰ و حسن کتیبه از پیشکسوتان پالایشگاه آبادان در بخشی از گفت‌وگوی مدیریت موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت در قالب تاریخ شفاهی وزرای نفت ایران درباره ملی شدن نفت مطالبی را بیان کردند که در ادامه می‌آید.

مدیریت صنعت نفت پس از امضای قرارداد کنسر سیوم

سید حسن سادات در بیستم فروردین ماه ۱۳۲۴ در بیدآباد شهر اصفهان دیده به جهان گشود، او پس از گذراندن تحصیلات ابتدایی در سال ۱۳۴۲ در دانشکده نفت آبادان پذیرفته شد و در کنار ۵۹ نفر دیگر قبول شده این دانشکده به ادامه تحصیل پرداخت. سید حسن سادات بین سال‌های ۱۳۵۹ و ۱۳۶۰ کفیل وزارت نفت بود. او درباره نحوه مدیریت صنعت نفت پس از امضای قرارداد با کنسر سیوم و تفاوت آن با دوره قبل از ملی شده صنعت نفت بیان کرد: «نحوه مدیریت کنسر سیوم با نوع مدیریت انگلیسی در شرکت سابق نفت انگلیس و ابرن و با شرکت بی بی تفاوت‌هایی داشت. شرکت نفت انگلیس و ایران در مورد ایران بیشتر از موضع اقتدار و استعماری رفتار می‌کرد. در حالی که کنسر سیوم به قواعد مدیریتی پایبندتر بود. در زمان کنسر سیوم متخصصان ایرانی بیشتر و بهتر توانستند اطلاعات فنی را در مورد این صنعت نسبت به دوران انگلیسی‌ها به دست آورند. متخصصانی همچون محمدعلی نایغ، استاد حاجیان تهرانی، حسینعلی

حجاری زاده، مرحوم مهدی نوری، کریم نژند، علی تابان‌فر و احسان‌الله بوتربانی بدون تردید از زمان قرارداد کنسر سیوم به بعد در صنعت نفت ایران ظهور کردند. شکی نیست که من نیز مانند هر ایرانی حتی از شنیدن برخی رفتارهای بیگانگان در صنعت نفت نسبت به ایرانیان و یا دولت ایران رنج می‌برم. اما باید در نظر گرفت که چرا انگلیسی‌ها و سپس شرکت‌های عضو کنسر سیوم به چنین موقعیتی دست یافتند؟

اگر فقط زمان انعقاد قرارداد با ویلیام ناکس داریس را مورد تأمل قرار دهیم انگلیسی‌ها نسبت به ایرانیان این مراتب را داشتند، آنها دانش اکتشاف و پالایش نفت را می‌شناختند. آنها سرمایه داشتند و ریسک سرمایه‌گذاری در یک کشور خارجی را می‌پذیرفتند، آنها مدیریت اداره چنین صنعتی را داشتند. آنها تجربه دولت‌هایی مثل دولت وقت ایران را داشتند آنها تجربه قرارداد تنباکو در ایران را داشتند. در زمان عقد قرارداد با ایران میرزا تقی‌خان امیر کبیر وجود نداشت، اینکه بنشینیم و فقط عیب انگلیسی‌ها را برشماریم، کفایت نمی‌کند. داریس در سومین چاه اکتشافی خود به نفت رسید و از شکست و توفیق نیافتن خود و از دست دادن سرمایه‌اش در چاه‌های اول و دوم نهراسید. او پیگیر بود و چون پشتکار

داشت به موفقیت رسید، دولت انگلیس هم در تمام مراحل از او پشتیبانی کرد. ملتی که پویا، پر تلاش، پژوهشگر و پیگیر باشد و دولت‌مردان آن به معنای واقعی بخواهند خدمت کنند، دچار این مشکلات می‌شوند آیا ما کسی را داشتیم که هنگام مذاکره با انگلیسی‌ها صداقت و درایت لازم را داشته باشد؟»

حمله روزنامه‌های انگلیسی به مصدق

حسن کتیبه از پیشکسوتان پالایشگاه آبادان هم که در سال ۱۳۰۷ در شیراز چشم به جهان گشود، در زمان ملی شدن صنعت نفت برای گذراندن دوره آموزشی در انگلیس حضور داشت: «زمانی که در انگلیس بودم، مرتب روزنامه‌ها راجع به ملی شدن صنعت نفت در ایران مطلب می‌نوشتند. روزنامه‌های انگلیسی به شدت به دکتر مصدق حمله می‌کردند به خصوص روزنامه دیلی اکسپرس که به قلم خبرنگاری به نام سفتون دلمر علیه نخست‌وزیر وقت ایران مطالبی می‌نوشت. او در مورد تبه‌بندی مشاغل صنعت نفت پس از ملی شدن صنعت نفت گفت: در زمان پیش از ملی شدن صنعت نفت، کارکنان ایرانی شرکت نفت به سه طبقه تقسیم می‌شدند: کارگران، کارمندان دون پایه و کارمندان ارشد و هر سال بر

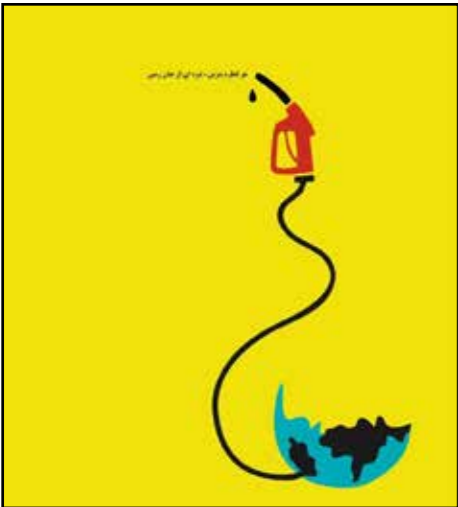
خبر

هر قطره اسراف سوخت، گلوله‌ای به تن زمین

«چالش بنزین و زمین ما» عنوان نمایشگاهی است که با همکاری مدیریت موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت در ایام نوروز در محل موزه پمپ بنزین دروازه دولت تهران برگزار شد. در نمایشگاه «چالش بنزین و زمین ما» اثر از ۶ هنرمند کشورمان در قالب پوستر در معرض دید علاقه‌مندان قرار گرفته است. «سهم حیوانات از زمین سوخت شدن نیست» «گذشته زمین را اسراف نکنیم»، «هر قطره اسراف سوخت، گلوله‌ای به تن زمین»، «هر قطره نفت، تکه‌ای از طبیعت است»، «در حسرت بنزین» و «هر قطره

بنزین، ذره‌ای از جان طبیعت» شعارهای است که هنرمندان برای پوستره‌های خود برگزیدند. هدف از برگزاری این نمایشگاه «کم کردن آلاینده‌های نفتی و رسیدن به آسمان پاک و آبی» است. پمپ بنزین دروازه دولت تهران یا همان جایگاه سوخت شماره ششم در سال‌های پایانی دهه ۱۳۱۰ هجری شمسی مقارن با دوره پهلوی اول، از سوی شرکت نفت انگلیس و ایران برای توزیع فرآورده‌های نفتی همچون نفت سفید، بنزین و امشی احداث و در تیرماه ۱۳۹۸ به‌عنوان موزه افتتاح شد.

در هریک از بخش‌های این موزه به موضوعات مختلفی اعم از تاریخچه محله دروازه دولت، نحوه شکل‌گیری و فعالیت جایگاه پرداخته شده است، همچنین عکس‌ها، اسناد، نقشه‌ها و فیلم‌های تاریخی مرتبط با این مکان، نمونه اشیای مربوط به توزیع، حمل و تخلیه سوخت و نمونه دستگاه‌های پمپ بنزین در این موزه به نمایش درآمده‌اند. این جایگاه مردادماه ۱۳۹۳ به شماره ۳۱۷۱۱ در فهرست آثار ملی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی به ثبت ملی رسیده است.

توضیحات سند:

صنعت نفت ایران با جمله «به نام سعادت ملت ایران» ملی شد

گزارش وزارت دارایی درباره لغو قرارداد داریس و انعقاد قرارداد ۱۹۳۳

مذاکره با مقامات شوروی را شروع کردیم. آنها هیئت‌هایی در سطح بالا به ایران فرستادند. چندین نشست هم با من داشتند و خودم هم در نشست‌ها شرکت می‌کردم. رقمی که من به آنها گفتم، تقریباً چهار تا پنج برابر رقمی بود که دولت شوروی به ما می‌پرداخت. این رقم بین‌المللی بود و همان زمان مبنای معاملات گاز میان آمریکا و مکزیک هم بود. اتفاقاً آمریکا و مکزیک هم در دست مانند ایران و شوروی دو کشور همسایه بودند. گفتم این رقم در جهان متعارف است و از این پس گاز خود را به این قیمت به شما می‌فروشیم. اما آنها به هیچ‌وجه زیر بار پیشنهاد من نمی‌رفتند. استدلال خیلی مسخره‌ای هم در مذاکرات مطرح کردند و گفتند: «گر شما بخواهید منابع گاز خودتان را با این قیمت بفروشید، باید هزینه حمل آن تا مقصد را هم بپردازید!» خیلی روشن به آنها پاسخ دادم: قیمت پیشنهادی ما رقمی بین‌المللی است و تحت هیچ عنوان حاضر نیستیم به قیمت کمتری به شما یا هیچ کشور دیگری گاز تحویل دهیم. آنها خیال می‌کردند ما

تاریخ شفاهی نفت (بخش پنجم)

شوخی می‌کنیم. آخرین حرف آنها این عبارت بود که در این صورت، شیر را می‌بندیم. پاسخ دادم: «بسیار خوب، ما هم از این طرف شیر را می‌بندیم. گاز خودمان را می‌سوزانیم اما حاضر نیستیم آن را به شما مفت بدهیم.» پس از آنکه از مذاکرات هیچ نتیجه‌ای نگرفتند در روزنامه پرنیزا روسیه به نام «یزوستیا» مرا تهدید کوچکی هم کردند که اصلاً به روی خودم نیاوردم و لزومی هم نداشت که آن موقع ماجرابی ایجاد کنم.

در داخل ایران هم که هنوز جریانات چپ فعال بودند، علیه این اقدام سروصدای بلند کردند. حزب توده به شدت با من مخالفت کرد. آنها در روزنامه مردم (ارگان حزب توده) خطاب به من نوشتند: «این چه کاری است؟! گازی که باید خارج از ایران برود و مردم بیچاره آذربایجان و مردم دیگر جمهوری‌های خلق شوروی از آن استفاده کنند، درست نیست آن را بسوزانیم.» اما در مجموع اقدام ما اثر ... معین‌فر

معرفی شیء:

چراغ نفتی لامپا

ریشه لامپا در زبان انگلیسی از واژه lamp گرفته شده است که در گویش‌های متعدد در کشور از آن به نام لامپا، لمپا و لمیه یاد می‌کنند. نمونه‌های متنوعی از این گونه چراغ‌ها در طرح‌ها و اندازه‌های متفاوت وجود دارد و سوخت مورد استفاده در آنها نفت سفید یا پارافین است.

این چراغ دارای محفظه سوخت، فتیله، پیچ تنظیم و حباب شیشه‌ای (گلوب) است. فتیله چراغ نخی، تخت و از طریق پیچ تنظیم قابل کنترل است و شیشه چراغ مانع از آن می‌شود که باد به راحتی شعله آن را خاموش کند. طرز کار این نوع چراغ‌ها به این شکل است که فتیله از یک سو در محفظه سوخت قرار دارد و از سویی دیگر در حباب شیشه‌ای و از طریق این فتیله نفت جذب شده توسط شعله سوزانده می‌شود. این نوع چراغ‌ها در زمان قاجار وارد کشور شده است. نمونه‌های ساخته شده متعددی از این نوع چراغ نفتی در موزه‌ی بنزین‌خانه‌ی آبادان در معرض دید بازدیدکنندگان است. عکس چراغ نفتی موجود ساخت هنگ‌کنگ و دارای قدمتی بیش از هشتاد سال است.

سرپرست شرکت پایانه‌های نفتی ایران با اشاره به اهمیت راهبردی فرودگاه شهدای جزیره خارک گفت: در سال ۱۴۰۱ بیش از ۲۱۱ هزار و ۵۰۱ نفر مسافر از طریق این فرودگاه جابه‌جا شده‌اند.

عباس غریبی در بازدید میدانی

سیدمحمدجواد موسوی رئیس پایانه نفتی خارک از بخش‌های مختلف فرودگاه شهدای خارک که با همراهی محمدفقیهی، سرپرست این فرودگاه انجام شد، افزود: فرودگاه شهدای جزیره خارک یکی از مهم‌ترین و راهبردی‌ترین فرودگاه‌های کشور در حوزه حمل‌ونقل هوایی است و از لحاظ لجستیک خدمات زیادی را به مردم و ادارات منطقه ارائه می‌کند و نقش مهم و تأثیرگذاری در این جزیره دارد.

وی ادامه داد: در ۱۲ماه سال گذشته بیش از سه هزار و ۷۴۲ نشست و برخاست از مسیرهای تهران، اصفهان، شیراز، اهواز، بوشهر و بهرگان به جزیره خارک و مسیر

برگشت بدون حادثه و با ایمنی کامل انجام شد که از توان بالای کارکنان عملیاتی شرکت پایانه‌های نفتی ایران در حوزه فرودگاهی این جزیره حکایت دارد.

سرپرست شرکت پایانه‌های نفتی ادامه داد: در بازه زمانی یاد شده بیش از سه میلیون و ۸۱ هزار و ۲۷۰ کیلوگرم بار با

استانداردهای لازم نیز جابه‌جا شده است.

غریبی در این بازدید بر تعمیرات، نوسازی و رفع کمبود تجهیزات فرودگاه از سوی مسئولان منطقه تأکید کرد. سیدمحمدجوادموسوی، رئیس پایانه نفتی خارک هم اظهار کرد: با توجه به موقعیت جزیره خارک که تنها راه دسترسی به آن از طریق دریا و هواست و در مواقع شرایط سخت آب و هوایی که امکان تردد دریایی وجود ندارد، نقش فرودگاه شهدای جزیره خارک به‌عنوان مهم‌ترین و راهبردی‌ترین راه ارتباطی کارکنان و مردم مستقر در منطقه بسیار حائز اهمیت است.

- شرکت نفت و گاز اروندان

الزام‌های محیط زیستی، اولویت فعالیت‌های نفتی در هورالعظیم

به طول هشت کیلومتر انجام شده است.

توپک رانی، عملیات عبور دادن شیء خارجی با فرآیندی خاص از خطوط انتقال نفت و گاز است که با هدف تمیز کردن شریان‌های انتقال از رسوبات ایجادشده، خارج ساختن مایعات، اندازه‌گیری قطر درونی خطوط لوله، پوشش دادن جدار لوله با مواد ضد خوردگی و بازدید درونی خطوط به دلیل آین شدن خط انجام می‌شود.

شرکت نفت و گاز اروندان، از شرکت‌های تابع شرکت ملی نفت ایران است که در زمینه بهره‌برداری و استخراج نفت و گاز در مناطق جنوب و غرب ایران فعالیت می‌کند.

شمارزبادی از میدان‌های نفتی ایران نظیر میدان نفتی دارخوین، آزادگان، یادآوران، جفیر، بند کرخه، سوسنگرد، اروند، مشتاق، خرمشهر، امید، سهراب، مهر، باران و میدان نفتی سپهر در حوزه شرکت نفت و گاز اروندان هستند.

- شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب

شتاب بخشی به جمع‌آوری گازهای همراه در شرق کارون

مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب با تأکید بر تسریع در پروژه‌های جمع‌آوری گازهای همراه مشعل در شرق کارون گفت: کشور به‌شدت به تسریع در اجرای پروژه‌های صنعت نفت نیاز دارد؛ از این رو اختلاف‌های فنی میان طرف‌های پروژه‌ها، نباید سرعت پیشبرد پروژه‌ها را کاهش دهد.

علیرضا دانشی در دیدار با مدیرعامل و اعضای هیئت مدیره شرکت پالایش گاز بیدبلند خلیج فارس ضمن تأکید بر سرعت‌بخشی به پیشبرد پروژه جمع‌آوری گازهای همراه منطقه شرق کارون اظهار کرد: برخی نسبت به حیف و میل شدن سرمایه ملی در برخی پروژه‌ها، حساسیت نشان می‌دهند که حق دارند، اما ظن به این مسئله نباید از سرعت پیشبرد پروژه بکاهد.

وی افزود: متأسفانه با تدابیر گذشته، کشور اکنون در شرایطی قرار گرفته است که به‌شدت به پروژه‌ها و طرح‌های پالایشگاهی نیاز دارد، از این رو هیچ موضوعی نباید سرعت را کم کند و باید با تمام قدرت به دنبال اهداف عالیه حرکت کنیم.

مدیران عامل سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس، مجتمع گاز پارس جنوبی و شرکت نفت و گاز پارس در نشست‌ی با تأکید بر تقویت و افزایش تولید در سال ۱۴۰۲ در پارس جنوبی، همدلی و هم‌بانی را رمز اصلی پیشرفت و شکوفایی در پایتخت انرژی کشور اعلام کردند.

سختاوت اسدی، مدیرعامل سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس در این نشست گفت: رمز پیشرفت و توسعه پارس جنوبی در سال‌های اخیر در همدلی و هم‌بانی مدیران و کارکنان اصلی سه شرکت اصلی مستقر در منطقه نهفته است و با پیروی از ۴۵ درصد پیشرفت در پروژه دست یافته‌ایم.

وی اظهار کرد: با ادامه همکاری‌ها میان شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب و شرکت پالایش گاز بیدبلند خلیج فارس، همچنین نبود اخلاف در مسیر پروژه می‌توانیم تا پایان امسال، شاهد اجرای ۱۰۰ درصد پروژه و جمع‌آوری کامل گازهای خطرناک مشعل از منطقه شرق کارون باشیم.

- سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس

تاکید بر تحقق «مهار تورم و رشد تولید» در پایتخت انرژی کشور

تصمیم‌هاوراهکارهای راهبردی بیشتری باشد، راه رسیدن به قله‌های توسعه و شکوفایی اقتصادی کشور هموارتر خواهد شد.

مدیرعامل سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس تصریح کرد: نشست‌های مدیران پارس جنوبی در

سال جدید به‌صورت منظم و منسجم برگزار خواهد شد و با اجرای قوانین یکسان و جلوگیری از پراکندگی در کارهای مهم، مسیر را برای تولید حداکثری فراهم می‌کنیم. اسدی از تشکیل کارگروه با حضور سه شرکت اصلی پارس جنوبی در سال ۱۴۰۲ خبر داد و بیان کرد: در این کارگروه به بیان مسائل عمیق در حوزه تولید، فنی و زیرساختی سه شرکت پرداخته می‌شود و مسائل مهم در حوزه منابع انسانی، استراحتگاه‌های کارکنان پارس جنوبی و… امسال با شتاب بیشتری دنبال خواهد شد و امید داریم با همفکری و کار گروهی تصمیم‌های شایسته‌ای در این باره گرفته شود.

شرکت گاز استان خراسان رضوی افزایش ۱۱ درصدی در گازرسانی به نیروگاه‌ها

مدیرعامل شرکت گاز استان خراسان رضوی گفت: گازرسانی به نیروگاه‌های استان پارسال ۱۱درصد نسبت به مدت مشابه سال پیش از آن افزایش یافت. حسن افتخاری با اعلام این خبر اظهار کرد: پارسال ۱۳ میلیارد و ۶۶۹ میلیون مترمکعب گاز طبیعی در استان خراسان رضوی مصرف شد که این مقدار نسبت به مدت مشابه سال پیش از آن، ۰.۸ درصد افزایش یافت. وی افزود: در این مدت گازرسانی به نیروگاه‌های استان با ۳۶۶ میلیون مترمکعب افزایش، به سه میلیارد و ۷۹۱ میلیون مترمکعب رسید و نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۰ ۱۱درصد افزایش را ثبت کرد. مدیرعامل شرکت گاز استان خراسان رضوی تصریح کرد: از مجموع ۱۳ میلیارد و ۶۶۹ میلیون مترمکعب گاز مصرفی استان در سال ۱۴۰۱، حدود هشت میلیارد مترمکعب معادل ۶۰درصد هم تحویل بخش خانگی شده است. به گفته افتخاری، شرکت گاز استان خراسان رضوی وظیفه تأمین گاز دو میلیون و ۶۰۰ هزار مشترک گاز را در بخش‌های مختلف به‌عهده دارد.

- شرکت گاز استان گیلان

نصب بیش از ۱۴ هزار انشعاب جدید

مدیرعامل شرکت گاز استان گیلان اعلام کرد که پارسال ۱۴ هزار و ۷۵۰ انشعاب جدید گاز در شهرها و روستاهای این استان نصب شده است.

عیسی جمال نیکویی گفت: با اجرای این عملیات، مجموع انشعاب‌های گاز در سراسر استان به بیش از ۶۳۶ هزار عدد رسیده است.

وی افزود: هدف اصلی شرکت گاز بر خورداری همه مردم گیلان در اقصی نقاط استان از نعمت گاز طبیعی است و بیش از ۷۲ درصد از انشعاب‌های نصب‌شده در سال ۱۴۰۱، مربوط به مناطق روستایی استان بوده است.

مدیرعامل شرکت گاز استان گیلان از اجرای بیش ۲۲۰ کیلومتر شبکه گاز در سال ۱۴۰۱ خبر داد و تصریح کرد: از این مقدار، بیش از ۱۷۵ کیلومتر در مناطق کوهستانی و سخت‌گذر استان انجام شده است.

جمال نیکویی با بیان اینکه اکنون مجموع طول خطوط تغذیه و شبکه گاز در استان به بیش از ۲۱ هزار و ۸۸۰ کیلومتر رسیده است، اظهار کرد: با گسترش خطوط و تأسیسات گازرسانی، بازرسی و نظارت هرچه بیشتر و دقیق‌تر از تأسیسات بیش از گذشته مهم و ضروری است.

مدیرعامل مجتمع گاز پارس جنوبی با اشاره به نقش راهبردی این مجموعه در تأمین خوراک پالایشگاه ستاره خلیج فارس، از ارسال بیش از ۱۱۰ میلیون بشکه میعانات گازی از سراسر پالایشگاه‌های پارس جنوبی به پالایشگاه ستاره خلیج فارس در سال ۱۴۰۱ خبر داد.

احمد باهوش در این باره گفت: پالایشگاه‌های سیزده گانه مجتمع گاز پارس جنوبی با ارسال به‌موقع خوراک به پالایشگاه ستاره خلیج فارس، نقشی بسیار راهبردی در خوداتکایی کشور برای تولید سید سوختی مورد نیاز به‌ویژه در تأمین بنزین و گازوئیل دارند.

وی افزود: مجتمع پارس جنوبی با فرآورش گاز برداشت‌شده از میدان مشترک پارس جنوبی افزون بر تأمین بیش از ۷۵ درصد از نیاز کشور به گاز در بخش خانگی و صنعتی، حجمی بالا از میعانات گازی و دیگر فرآورده‌های گازی نیز تولید می‌کند

که ضمن تأمین خوراک مورد نیاز صنایع کشور، صادرات و ارزآوری شایسته و قابل توجهی در رشد و جرخش اقتصادی کشور نیز دارد. مدیرعامل مجتمع گاز پارس جنوبی تصریح کرد: این مجموعه گازی به‌عنوان قطب تولید گاز و به‌دنبال آن میعانات گازی در ایران، با تأمین روزانه بیش از ۴۵۰ هزار بشکه میعانات گازی خوراک مورد نیاز پالایشگاه ستاره خلیج فارس به عنوان بزرگ‌ترین پالایشگاه میعانات گازی دنیا، نقش بی‌بدیلی در تولید بنزین و خودکفایی کشور در تأمین این انرژی راهبردی ایفا می‌کند.

باهوش همچنین بیان کرد: پالایشگاه‌های مجتمع گاز پارس جنوبی تأمین‌کننده همه خوراک مورد نیاز ستاره خلیج فارس برای تولید بنزین، گازوئیل، سوخت جت و دیگر تولیدات آن است؛ خط لوله‌ای ۳۸۸ کیلومتری که میعانات گازی مجتمع گاز پارس جنوبی را از عسلویه به غرب بندرعباس می‌رساند،

نوعی زنجیره خودکفایی را در تولید فرآورده‌های انرژی مانند بنزین و گازوئیل در جنوب کشور شکل داده است.

وی یادآور شد: در سال ۱۴۰۱ با اقدام‌های شایسته و نوآورانه متخصصان و کارکنان سراسر پالایشگاه‌های این مجموعه، بیش از ۱۱۰ میلیون بشکه میعانات گازی به‌عنوان ماده اولیه تولید سوخت به پالایشگاه ستاره خلیج فارس منتقل شده است. بر اساس این گزارش، پالایشگاه میعانات گازی ستاره خلیج فارس در ۲۵ کیلومتری غرب بندرعباس یکی از پالایشگاه‌هایی است که با تولید روزانه ۴۲ میلیون لیتر بنزین و حدود ۱۴ میلیون لیتر گازوئیل نقش بیش از ۴۵ درصدی در تأمین سید سوخت کشور به‌ویژه بنزین دارد.

بومی‌سازی ۹۳۰ قطعه و تجهیز راهبردی

مدیر پالایشگاه چهارم مجتمع گاز پارس جنوبی از

ارسال بیش از ۱۱۰ میلیون بشکه میعانات گازی به ستاره خلیج فارس

● مجتمع گاز پارس جنوبی

خودکفایی ساخت ۹۳۰ قلم کالا و تجهیزات فنی با استفاده از دانش و تخصص نیروهای جوان ایرانی و بهره‌مندی از شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی در سال ۱۴۰۱ خبر داد.

بهزاد سالاری گفت: پالایشگاه چهارم پارس جنوبی از استفاده و به‌کارگیری کالاهای خارجی بی‌نیاز شده است و با پیروی از فرمایش‌های رهبری و نقشه راه در سال ۱۴۰۲ با عنوان «مهار تورم و رشد تولید» حرکت خواهد کرد.

وی تصریح کرد: در سالی که گذشت، با برنامه‌ریزی و تکیه بر دانش و خلاقیت جوانان کشور در کارگاه مرکزی این مجموعه، بیش از ۹۳۰ قطعه و تجهیزات کلیدی مورد نیاز ساخته و بومی‌سازی شد.

مدیر پالایشگاه چهارم مجتمع گاز پارس جنوبی افزود: در سال ۱۴۰۱ کارکنان و متخصصان این مجموعه توانستند با پیروی از دستورات و قوانین ایمنی بیش از ۲۹ هزار و ۴۳۶

نفر روز کار را ثبت کنند و گامی مهم برای رشد و شکوفایی اقتصاد کشور بردارند.

به گفته سالاری، در سال‌های اخیر با وجود تحریم‌های ظالمانه، شرکت‌های دانش‌بنیان و سازندگان ایرانی توانسته‌اند با شناسایی دقیق نیازمندی‌های این مجموعه، یک انقلاب تولید در مجتمع گاز پارس جنوبی رقم بزنند و بر همین اساس، در سال ۱۴۰۱ بیش از ۱۶۹۴ مورد عملیات و کار شاخص در کارگاه مرکزی پالایشگاه چهارم پارس جنوبی ثبت شد.

وی یادآور شد: عملیات ساخت و افتتاح کارگاه جوشکاری در محدوده کارگاه مرکزی پالایشگاه چهارم در مساحت ۶۰۰ مترمربع و تجهیز و استقرار دستگاه‌های پیشرفته جوشکاری از دیگر اقدام‌های شاخص این مجموعه در سال پیش است.

● شرکت پتروشیمی سازند

ثبت رکورد تازه در فروش محصولات

مدیرعامل شرکت پتروشیمی سازند اعلام کرد که رکورد فروش محصولات این شرکت در بازار داخلی شکسته شد.

علیرضا خلیلی‌نیا با اشاره به آمار فروش محصولات این شرکت در روزهای پایانی سال گفت: پتروشیمی سازند در اسفند ۱۴۰۱، رکورد فروش محصولات خود در بازار داخل را شکست و با فروش ۶۱۳۳۱ تن انواع محصولات شیمیایی و پلیمری (معادل فروش بیش از ۱۷۲۳۲ میلیارد تومان) به عددی تازه از فروش در ادوار فعالیت خود دست یافت.

وی افزود: در دوره تازه افزایش تولید محصولات با رویکرد توجه ویژه به بازار داخلی در دستور کار قرار گرفت و این واحد موفق شد در دو ماه پایانی سال، ۱۱۴۸۶۶ تن کالا برای صنایع داخل کشور تأمین کند که به‌طور میانگین، ماهانه ۲۰ درصد از میانگین فروش ۱۰ ماه پیش از آن بیشتر به شمار می‌آید. اهداف این راهبردها دست خواهیم یافت.

● شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران

تعیین تکلیف ۵ طرح ذخیره‌سازی گاز

طبیعی در دولت سیزدهم

مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران از تعیین تکلیف پنج طرح ذخیره‌سازی گاز در دولت سیزدهم خبر داد و اعلام کرد دو میدان دیگر نیز تا تابستان فعال می‌شود. رضانوشادی در نشست هماهنگی طرح جانشین‌پروری گفت: به‌منظور ارتقای شفافیت باید به‌سمتی حرکت کنیم که فرآیند اتخاذ تصمیم‌ها در هیئت مدیره روی شبکه در دسترس همکاران قرار گیرد و آنها افزون بر کسب تجربه در این امور، با ارائه نظر بر غنای تصمیم‌ها بیفزایند. وی شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران را شرکتی آفرینش‌گر و خلق‌کننده در صنعت کشور خواند و گفت: فرآیند اکتساب فضائل و ویژگی‌ها باید به‌گونه‌ای طراحی شود که افراد دارای استعداد ذاتی بتوانند در سطوح بالای سیستم قرار بگیرند و در سازمان رشد کنند. مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران ادامه داد: با توجه به گام‌های بلندی که برای شرکت تعریف شده است، روزهای بسیار روشن و درخشانی در انتظار سازمان ماست و خوشبختانه

در موضوع ذخیره‌سازی گاز، پنج طرح تعیین تکلیف شد و دو میدان دیگر نیز تا تابستان فعال خواهد شد. نوشادی با اشاره به آغاز طرح بزرگ بهینه‌سازی تأسیسات تقویت فشار گاز تصریح کرد: اکنون ۹۱ ایستگاه در اقصی نقاط کشور عملیاتی هستند که گاز خروجی توربین همه آنها در فضا منتشر می‌شود و ما با تبدیل این ایستگاه‌ها به سیکل ترکیبی در صددیم انرژی حرارتی را به برق تبدیل و تاخریب محیط زیست جلوگیری کنیم. وی با بیان اینکه تلاش‌ها برای مدیریت اوج مصرف از طریق طرح هوشمندسازی آغاز شده است، افزود: مایه افتخار شرکت ماست که شرکت ملی گاز ایران طرحی با این درجه از اهمیت را به‌عهده مهندسان توانمند ما قرار داده است. مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران همچنین با بیان اینکه در افق بلندمدت نمی‌توان بر فروش نفت و گاز خام اکتفا کرد، گفت: توانمندی‌های مهندسان مشاور، سازندگان و پیمانکاران باید ارتقا یابد و این عزیزان با حمایت شرکت ما وارد بازارهای بین‌المللی شوند.

● شرکت نفت فلات قاره ایران

ارسال ۴۷ میلیارد فوت مکعب گاز

به پتروشیمی خارک

علیرضا متعالی، مدیر منطقه عملیاتی خارک شرکت نفت فلات قاره ایران اعلام کرد: در سال حدود ۴۷ میلیارد فوت مکعب گاز از میدان‌های این منطقه عملیاتی به پتروشیمی خارک فرستاده شده است. وی توضیح داد: این گاز از میدان‌های ابودر، فروزان و درود تأمین شده و ۳۸ درصد آن معادل ۱۶.۵ میلیارد فوت مکعب از میدان مشترک فروزان بوده است. متعالی افزود: به‌منظور تأمین گاز پتروشیمی خارک، خطوط بدون استفاده بین‌ان‌جی‌ال و درود ۲ بانددکی تغییرات بهره‌برداری شد و با وارد مدار کردن گاز میدان فروزان، ۵۰ میلیون فوت مکعب گاز در روز به‌عنوان خوراک به این پتروشیمی فرستاده می‌شود. به گفته مدیر منطقه عملیاتی خارک، همچنین با افزایش تولید در میدان ابودر، از نیمه دوم سال ۱۴۰۱ حدود ۹ میلیون فوت مکعب گاز غنی از کارخانه‌های خشکی این میدان و در مجموع ۱.۵ درصد گاز بیش از سال ۱۴۰۰ به پتروشیمی خارک ارسال شده است. خوراک مجتمع پتروشیمی خارک، گازهای ترش همراه استحصال شده از استخراج نفت مناطق دریایی و خشکی شرکت نفت فلات قاره ایران در جزیره خارک شامل هیدروکربن‌های سنگین و ترکیبات گوگردی و محصولات این شرکت شامل گاز مایع (ال‌پی‌جی)، متانول، پروپان، بوتان، گوگرد و پنتان است.

مجموعه تلاش‌های انجام‌شده کارکنان منطقه در زمینه انتقال پایدار گاز را مطلوب ارزیابی و تصریح کرد: توانستیم به رشد قابل قبولی در حوزه تعمیرات شیرها دست یابیم و به کمک آن سال تعمیراتی ارزش‌مداری را سپری کنیم.

وی به نام‌گذاری امسال به «مهار تورم و رشد تولید» اشاره کرد و گفت: رشد تولید با کمک از بین بردن اتلاف‌ها محقق خواهد شد، از این رو باید از هرگونه اتلاف چه در منابع و چه در زمان جلوگیری کنیم.

● منطقه ۴ عملیات انتقال گاز

تحقق ۱۰۰ درصدی بر نامه‌های تعمیراتی

مدیر منطقه ۴ عملیات انتقال گاز اعلام کرد که با تلاش و همدلی کارکنان، همه اهداف تعمیراتی این منطقه عملیاتی در سال ۱۴۰۱ محقق شد. محمد کامل در دیدار نوروزی با رؤسای مراکز و ایستگاه‌های تابع این منطقه گفت: با همدلی، همکاری و تلاش همه مسئولان و کارکنان، سال ۱۴۰۱ سالی پربر و پر از تجربه‌های نو برای این منطقه بود، به‌طوری که ۱۰۰ درصد اهداف پیش‌بینی‌شده در این سال محقق شد.

وی افزود: پار سال با وجود مشکلاتی مانند بحران سرمایه کم، سابقه که سختی‌هایی نیز به همراه داشت، سالی توأم با موفقیت برای این منطقه بود و توانستیم با همت و کار مضاعف، با کمترین قطعی گاز در سطح منطقه، به بیشتر اهداف پیش‌بینی‌شده دست یابیم.

مدیر منطقه ۴ عملیات انتقال گاز با اشاره به تأمین منابع مالی و تجهیزات مورد نیاز پروژه‌ها و پیمانکاران بدون هیچ‌گونه وقفه‌ای، همچنین تحقق پروژه‌های زیربنایی در زمینه سیستم‌های مدیریتی در سال ۱۴۰۱ اظهار کرد: پیشرفت قابل اعتنا و مهم در زمینه‌های ایمنی و بهداشت محیط، رسیدگی و نگرش نو به مسائل حریم با رعایت مسائل حقوقی آن، انعکاس پروژه‌ها و موفقیت‌های شرکت در رسانه‌ها و فعالیت‌ها در زمینه مسئولیت‌های اجتماعی، از جمله اقدام‌های این منطقه در سال ۱۴۰۱ است. کامل با اشاره به اجرای شعار «تعمیر به جای تعویض» در سال ۱۴۰۱،

مدیر منطقه ۸ عملیات انتقال گاز از افزایش ۳۱ درصدی کار بدون حادثه در سال ۱۴۰۱ در این منطقه عملیاتی خبر داد.

فیروز خدایی گفت: پارسال سه میلیون و ۷۵۹ هزار و ۷۵ نفر - ساعت کار بدون حادثه در این منطقه عملیاتی ثبت شده است که در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۰ افزایش ۳۱ درصدی نشان می‌دهد.

وی ثبت رکورد ساعت کار بدون حادثه را برای منطقه بسیار پوارزش دانست و افزود: واحد ای‌اس‌ای این منطقه عملیاتی همسوا توسعه پایدار برای آشنایی هرچه بیشتر با چالش‌ها و گسترش فرهنگ بهداشت، ایمنی و محیط زیست در تلاش است با سرلوحه قرار دادن فرهنگ ای‌اس‌ای، شرایط را بیش از پیش برای بهره‌وری و تعالی سازمان فراهم کند.

مدیر منطقه ۸ عملیات انتقال گاز به توانمندسازی، تمرکز و هوشیاری کارکنان تأکید کرد و ادامه داد: در طول مدت یک سال، در مجموع ۳۷۳۶ نفر ساعت دوره آموزشی ای‌اس‌ای برای کارکنان برگزار شده این منطقه است.

● خطوط لوله و

مخابرات نفت منطقه اصفهان

رسید و

ارسال بیش از ۱/۷ میلیارد

لیتر سوخت با

خط لوله در

نوروز

برادران همسان در منطقه ۸ عملیات انتقال گاز همیشه کنار هم هستند

دوقلوهای باجنابق؛ یک روح در دو بدن

مشعل | عیسی و موسی پناهی در سال ۶۱ در شهر اردبیل به دنیا آمده‌اند، آنها فارغ‌التحصیل کارشناسی ارشد مکانیک گرایش تاسیسات حرارتی و برودتی از دانشکده مهاجر اصفهان هستند. این دو برادر، دوقلوهای همسانی هستند که از لحظه تولد تاکنون، انگار بیشتر از ۲۴ ساعت از هم دور نبوده‌اند، ارتباط آنها به قدری قوی است که حتی رتبه کنکورشان هم نزدیک به هم رقم خورده است. برادرهایی که هر چند سعی می‌کنند متفاوت عمل کنند و مثل هم لباس نپوشند، اما راه سبک زندگی‌شان، همین طور چهره و صدایشان بسیار به هم شبیه است؛ آنقدر که هر کس هر یک از آنها را ببیند، او را «عیسی و موسی» صدا می‌زند. دوقلو بودنشان، حتی بر از دواجشان نیز تاثیر داشته است تا آنجا که تصمیم می‌گیرند با خواهران دوقلو از دواج کنند.

این دو برادر دوقلو در کنار فعالیت کاری به پرورش گل و گیاه نیز علاقه‌مند هستند و دیدن گل‌های زیبا در ایستگاه تقویت فشار گاز اردبیل، ما را بر آن داشت تا در کنارشان گفت‌وگوی کوتاهی داشته باشیم.

«برادران پناهی به عنوان اولین سوال، دوست داریم بیشتر در مورد خودتان بگویید.

موسی: شهر یور ماه ۸۶ جذب شرکت ملی گاز ایران شدم و حدود ۱۰ سال در سمت نوبتکار ارشد و سرپرست نوبتکاران بهره‌برداری در تاسیسات تقویت فشار گاز سراب انجام وظیفه کرده‌ام. سپس با مهیا شدن شرایط انتقالی، بعد از ۱۰ سال به تاسیسات تقویت فشار گاز اردبیل آمدم و در حال حاضر نیز حدود ۵ سال است که در واحد بهره‌برداری مشغول به کار هستم.

عیسی: فروردین ماه ۸۶ جذب شرکت ملی گاز ایران شدم و حدود سه سال در تاسیسات تقویت فشار گاز سراب در سمت‌های تکنیسین ارشد تعمیرات مکانیک و نوبتکار ارشد بهره‌برداری انجام وظیفه کرده‌ام. من نیز با مهیا شدن شرایط، به مرکز بهره‌برداری خطوط لوله گاز اردبیل منتقل شدم و حدود ۱۲ سال است که در سمت تکنیسین ارشد شیرهای خودکار مشغول به کار هستم.

«چالش‌های کاری شما چه چیزهایی بوده است و چه فراز و نشیب‌هایی را طی کرده‌اید؟

عیسی: با توجه به حساسیت واحد شیرهای خودکار در استمرار جریان گاز، باید همیشه به صورت ۲۴ ساعته آماده و در دسترس باشم. به دلیل کمبود نیروی انسانی کافی، فشار کاری زیادی بردوشم است (با توجه به گسترده‌گی خطوط و افزایش سالانه خطوط و تعداد ایستگاه‌های بین‌راهی تنها یک سمت رسمی در چارت سازمانی در نظر گرفته شده است). در فصول سرد سال با توجه به برودت هوا، گاهی برای باز کردن شیر بین‌راهی و یا رفع یخ‌زدگی در خطوط لوله انتقال گاز، برای جلوگیری از قطع گاز هموطنان، شب‌رادر شرایط بد آب‌وهوایی در منطقه دور افتاده یا کوهستانی به صبح می‌رسانم. موسی: با توجه به شیفت کاری در تاسیسات تقویت فشار گاز اردبیل در واحد بهره‌برداری، در فصول سرد سال با برودت منفی ۲۵ درجه سانتیگراد، ادا اتفاق افتاده است که در شرایط بحرانی و سخت، واحدهای توربو کمپرسور را فعال نگه داریم تا افت فشار و قطع گاز در شهرها نداشته باشیم.

«چه بخشی از کارتان بیشتر برایتان لذت بخش است؟ عیسی و موسی: رفع مشکل به وجود آمده در خطوط گاز و جلوگیری از افت فشار گاز و بالطبع قطع نشدن گاز هموطنان عزیز، خود دلگرمی برای ادامه کار ماست.

«اگر قرار بود خودتان دوباره شغل انتخاب کنید، دوست داشتید در کدام قسمت کار می‌کردید؟ از شغل خودمان راضی هستیم و دوباره شغل خودمان را انتخاب می‌کردیم.

«متوجه شدیم شما و برادرتان در زمینه پرورش گل و گیاه دستی بر آتش دارید در این مورد توضیحاتی بفرمایید؟

در اسفند ماه ۸۹ یک روز برای خرید گل سفیره هفت سین عید نوروز به فروشگاه گل و گیاه در شهر اردبیل رفته بودیم در آنجا بعد از خرید گل، از دو نوع کاکتوس خوشمان آمد و آنها را خریده و به خانه آوردیم. بعد از گذشت دو ماه، آرام آرام علاقه‌مان به گل و گیاه به خصوص به انواع کاکتوس زیاد شد طوری که با هر خرید و افزایش تعداد و تنوع کاکتوس‌ها، این علاقه بیشتر و بیشتر شد و الان حدود یکهزار گلدان کوچک و بزرگ گردآوری کرده‌ایم. این علاقه به برخی همکاران نیز سرایت کرده است.

لذت خدمت‌رسانی به هم وطن عزیز در لحظات تحویل سال نو در ایستگاه، خود باعث خنثی شدن ناراحتی دور از خانواده بوده و همیشه شاکر خدای متعال بوده و هستیم

خانواده نفت

یکی خصوصیات اخلاقی آرام‌تری نسبت به دیگری داشته و این موضوع نیز در مورد همسرمان نیز صدق می‌کند. ولی روی هم رفته می‌توان گفت همه اخلاق و رفتارمان و حتی طرز فکر و تصمیم‌هایمان یکسان و همسرانمان نیز هر دو با همدیگر اخلاق و رفتارشان، یکسان است.

«همسران شما به پرورش گل و گیاه علاقه‌مند هستند و با شما همکاری می‌کنند؟

نسبت به ما علاقه کمتری دارند و در آبیاری و نگهداری گل‌های موجود در خانه کمک می‌کنند.

«ارتباط شما با اقوام چگونه است؟

ارتباطمان با اقوام خوب و صمیمی است. ضمن اینکه خودمان و همسرمان هم به رفت و آمد با فامیل خیلی علاقه داریم، اما متأسفانه شرایط زندگی طوری شده که این رفت و آمدها نسبت به سال‌های قبل کمتر شده است؛ با این حال ما همچنان صله رحم را به جا می‌آوریم و این خود عامل افزایش روحیه و نشاط در زندگی‌مان است.

«احساس خود را نسبت به روزهایی که سال نو را دور از خانواده تحویل می‌کنید، بگویید؟

عیسی: چند سالی است که با توجه به شیفت بودن موسی در روزهای تحویل سال نو، در ایستگاه حضور داشته‌ولی بعد از اتمام شیفت کاری در خدمت خانواده بوده و به عید دیدنی فامیل‌هایم پردازیم ولی لذت خدمت‌رسانی به هم وطن عزیز در لحظات تحویل سال نو در ایستگاه، خود باعث خنثی شدن ناراحتی دور از خانواده بوده و همیشه شاکر خدای متعال بوده و هستیم.

این دو باجنابق در پاسخ به این سوال که اگر کسی شما را ببیند، راحت‌تر می‌شناسد، می‌گویند. در تمامی زمان‌ها با هم بودیم، با هم خندیدیم و با هم گریه کردیم، معمولاً اکثر افراد در تشخیص‌مان دچار مشکل می‌شوند، ولی این مورد هرگز مشکلی برایمان ایجاد نمی‌کند حتی در دوران تحصیلی هرگز برای مدرسه و دانشگاه مشکل‌ساز نبوده‌ایم، و همیشه ما را به منضبط و سر به راه بودنمان می‌شناختند. در دانشگاه هم معمولاً با اینکه استادها دانشجویان را به اسم نمی‌شناسند، اما به خاطر دوقلو بودن‌مان، همیشه اسم ما را به خاطر داشتند. هیچ وقت سخن زور را به همدیگر تحمیل نکردیم و همیشه به هم احترام می‌گذاریم. هر دو به موسیقی سنتی و ورزش دو و میدانی علاقه داریم.

المیرا و فرشته برزگر متولد سال ۶۳ بوده که فرشته همسر موسی و المیرا همسر عیسی است و هر دو فارغ‌التحصیل رشته کارشناسی میکروبیولوژی و خانه‌دار هستند. این خواهران دوقلو غیر همسان بوده با توجه به اینکه در تمامی مراحل زندگی با هم بودند، در ازدواج هم تصمیم می‌گیرند با دو برادر دوقلو ازدواج کنند. آنها در طول زندگی با همدیگر به مشکلی برخورد نداشتند و همیشه با یکدیگر محترمانه برخورد می‌کنند.

«در پایان اگر صحبتی دارید، بفرمایید.

از پدر و مادر که همیشه خیر و دعایشان شامل حال‌مان بوده است، تشکر می‌کنیم و آرزوی طول عمر همراه با سلامتی را برایشان داریم. همچنین از همسرانمان که در همه مراحل زندگی به خصوص در روزهای سخت در کنارمان بوده‌اند، تشکر می‌کنیم و در نهایت هم از مهندس شاپور یوزی، رئیس تاسیسات گاز اردبیل، مهندس محمد پرواسی، رئیس خطوط گاز اردبیل، یوسف اصلان پور، رئیس واحد بهره‌برداری ایستگاه و دیگر همکارانمان که برای ایجاد جو صمیمی و دوستانه در محیط کار توأم با تلاش و کوشش روز افزون، در پیشبرد اهداف شرکت انتقال گاز همراهی‌مان کرده‌اند، نهایت تشکر را داریم. ضمن اینکه روزهای خوش همراه ما موفقیت را در سال جدید برای همه همکاران و خانواده‌های محترمشان آرزو مندیم.

«چه مدت است که در این حرفه مشغول هستید؟ ۱۱ سال است به گل و گیاه علاقه‌مند هستیم.

«همنشینی با گل و گیاه چه تاثیری در زندگی شما داشته است؟ به نظر ما نوع اخلاق و رفتار انسان‌ها با همدیگر نشأت گرفته از انرژی‌های مثبت و منفی رد و بدل شده بین انسان‌ها، موجودات زنده (گیاهان و...) و حتی اشیاست. حال این انرژی مثبت را می‌توان به راحتی و به وفور از گیاهان نیز به دست آورد و روحیه و آرامش ذهن را افزایش داد. گل و گیاه بالطبع دستیابی به موفقیت‌ها را در روند زندگی به همراه خواهد داشت.

«برگردیم به پرورش‌های خانوادگی، با توجه به اینکه شما دوبرادر دوقلو هستید و همسران شما نیز دوقلو هستند، در این مورد توضیح می‌دهید؟

ما از کودکی همیشه در همه جا با هم بودیم و هستیم؛ از دوران مقطع ابتدایی گرفته تا دوران دانشگاه، حتی در خدمت سربازی که در دو بازه زمانی سپری شد. در بازه اول عیسی در شهر سقز خدمت می‌کرد؛ در حالی که موسی در منطقه مغان اردبیل سرباز معلم بود. ولی در بازه دوم خدمت که بعد از اتمام مقطع تحصیلی کار دانی بود هر دومان در یکجا در کنار هم خدمت را به اتمام رساندیم. همچنین همسران ما نیز مثل ما از کودکی (از مقطع ابتدای تا مقطع فوق لیسانس) با هم بوده‌اند. قابل ذکر است ما از دوقلو بودنمان خیلی راضی هستیم و این دوقلو بودن خودمان و همسرانمان باعث شده با کمک هم در تمامی مراحل زندگی به موفقیت‌ها دست یابیم.

«در مورد ازدواجتان برایمان بگویید، چطور با دو خواهر آشنا شدید؟

از دواجمان به صورت سنتی و با معرفی یکی از اقوام صورت گرفت و حتی تمامی مراسم‌های جشن عروسی در یک تالار برگزار شد. خانه‌مان نیز در یک ساختمان آپارتمانی در یک طبقه دو واحدی روبه روی هم بود. نمره این ازدواج دو دختر برای عیسی و یک پسر برای موسی است.

«در مورد خصوصیات و رفتار خود و همسرتان برایمان بگویید، آیا تفاوت‌های اخلاقی بارزی به چشم می‌خورد؟

تفاوت‌های اخلاقی جزئی وجود دارد. مثلاً بین ما (عیسی و موسی)

حکمت‌های علوی؛ در پیشگاه خدا

(بخش ششم)

امام علی (ع) فرموده‌اند: مَنْ قَرَعَ بَابَ اللَّهِ فَتُخَّ لَهُ؛ هر کس آستان خدا را بکوبد، در به رویش گشوده می‌شود. (غرر الحکم ج ۵ ص ۲۶۷)

شرح حدیث

مهربانی‌های خدا، بی‌پایان است. خداوند تبارک و تعالی، از بندگان خود خواسته است که او را بخوانند تا جواب دهد. در خواست کنند تا عطا کند.

چه لطفی بالاتر از این؟! وعده آموزش نیز داده است. دعا، نیایش و استغفار،

کوبیدن آستانه و درگاه خداست. بی‌شک، خداوند مهربان، نیایش‌های خالصانه بنده‌اش را بی‌پاسخ نمی‌گذارد و استغفارهای راستین او را می‌پذیرد و گناهانش را می‌بخشد.

گر گدا کاهل بود، تقصیر صاحبخانه چیست؟

در دعای افتتاح، در شب‌های رمضان می‌خوانیم که خداوند، اجازه داده تا او را بخوانند و اجابت را هم تضمین کرده است. حال عبادت یافتن نیز موهبتی الهی است.

دعا از تو اجابت هم ز تو

مهم، دعای خالصانه و خواستن صمیمی و اصرار و التماس در پیشگاه اوست. کسی که دری را بکوبد و ادامه دهد، اگر در خانه کسی باشد، بالاخره در را می‌گشاید. چرا آستان خدا چنین نباشد؟ خدا که شنواتر، مهربان‌تر و کریم‌تر است. اگر صدامی ز نیم و جواب نمی‌شنویم، باید ببینیم کجای کار خراب است؟ فرصت‌های این ایام را نباید راحت و رایگان از کف داد. شب‌های ماه مبارک رمضان، سراسر برکتند و رحمت، روزها هم فرصت بندگی و اطاعت. قصور در کجاست؟ در رحمت خدا یا خواستن ما؟

توصیه‌های امام رضا (ع) برای روزهای پایانی ماه رمضان

ماه مبارک رمضان در نگاه امام رضا(ع) به میدان مسابقه‌ای برای پیروی از خدا و گام برداشتن به سوی بهشت برای بندگان خدا تشبیه شده است؛ مسابقه‌ای که تا آخر ماه مبارک رمضان ادامه دارد.

در روایات اسلامی، رمضان ماهی است که ابتدایش را رحمت، میانه‌اش را مغفرت و پایانش را آزادی از آتش جهنم توصیف کرده‌اند و تصریح شده که درهای آسمان در اولین شب ماه مبارک رمضان گشوده می‌شوند و تا آخرین شب بسته نمی‌شوند؛ ماهی که خداوند در آن حسنات را می‌افزاید و گناهان را پاک می‌کند.

یکی از بافضیلت‌ترین ایام و لیالی، دهه آخر ماه مبارک رمضان است. طبق روایات رسیده از اهل بیت(ع)، پیامبر اکرم (ص) این دهه را به اعتکاف گذرانده و به عبادت و شب زنده‌داری مشغول بودند. امام رضا(ع) هم می‌فرماید: کَانَ أَبِي عَلَيْهِ السَّلَامُ يَزِيدُ فِي الْعَشْرِ الْاَوَاخِرِ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ فِي كُلِّ لَيْلَةٍ عَشْرِينَ رَكْعَةً. پدرم در دهه آخر ماه مبارک رمضان در هر شب بیست رکعت به نمازهای مستحبی شب‌های ماه رمضان می‌افزود.

همچنین امام رضا(ع) فرموده‌اند: کَانَ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (ع) لَا يَنَامُ ثَلَاثَ لَيَالٍ: لَيْلَةَ ثَلَاثٍ وَعَشْرِينَ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ، وَلَيْلَةَ الْفِطْرِ، وَلَيْلَةَ النِّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ وَفِيهَا تُقَسَّمُ الْأَرْزَاقُ وَالْأَجَالُ وَمَا يَكُونُ فِي السَّنَةِ؛ امیرالمؤمنین (ع) سه شب را نمی‌خوابید: شب بیست و سوم ماه مبارک رمضان، شب عید سعید فطر و شب نیمه‌ماه شعبان؛ در این شب‌ها، روزی‌ها تقسیم و مدت عمر و هر آنچه در آن سال رخ خواهد داد، تعیین می‌شود.

یکی از اعمال مهمی که در طول ماه مبارک رمضان مورد تأکید قرار گرفته، افطاری دادن به روزهداران است. در این زمینه روایتی در عیون الاخبار الرضا(ع) نقل شده که اهمیت این موضوع را می‌رساند. طبق این روایت پیامبر اکرم(ع) در خطبه معروف شعبانیه فرموده‌اند: «مردم بیدار باشید! کسی که از شما به روزهدار مؤمن در این ماه افطاری دهد، پاداش آزاد کردن یک برده و بخشش گناهان گذشته را دارد. عرض شد: ای رسول خدا! ما توان افطاری دادن نداریم. حضرت فرمود: بترسید! از آتش اولو با دادن نصفه دانه خرما و از آب شیر هیز بدهاگر چه با دادن شربت آب باشد.»

امام رضا(ع) در روز عید سعید فطر از محلی عبور می‌کردند که عده‌ای مشغول خنده و سرگرمی بودند. امام(ع) در بیانی زیبا، ماه مبارک رمضان را به میدان مسابقه‌ای برای بندگان خدا تشبیه کرده و به اصحاب خود فرمودند: همانا خداوند صاحب عزت و جلال، ماه مبارک رمضان را میدان مسابقه‌ای برای بندگانش آفرید تا در این ماه با پیروی از خداوند به سوی بهشت پیشی گیرند. پس گروهی

photo.aqr.ir

پیشی گرفتند و به پیروزی دست یافتند و کسانی دیگر بازماندند و محروم گشتند. شگفتا (و شگفتا) از کسی که سرگرم خنده و بازی است (آن هم) در روزی که نیکوکاران ثواب و اجر می‌برند و کوه‌های کنگدگان محروم می‌شوند. به خدا قسم، اگر برده و حجاب‌ها کنار رود، هر آینه نیکوکار به کردار نیک خود و گناهکار به گناهش مشغول می‌شود.

امام رضا(ع) همچنین عید سعید فطر را روز تضرع و دعا به درگاه خداوند دانسته و فرموده‌اند: اِنَّمَا جُعِلَ يَوْمُ الْفِطْرِ الْعِيدَ لِئَكُونَ

لِلْمُسْلِمِينَ مَجْتَمَعًا يَجْتَمِعُونَ فِيهِ وَيَبْزُونَ لَهُ فَيَمَجِدُونَهُ عَلِي مَا مَنَّ عَلَيْهِم؛ به آن دلیل روز فطر، روز عید نامگذاری شده تا مسلمانان دور هم جمع شوند و به خاطر خدای بزرگ به صحنه آیند و خدا را در برابر نعمت‌هایش به شکوه و بزرگی یاد کنند تا هم روز عید باشد و هم روز اجتماع، هم روز بالندگی باشد و هم روز زکات دادن، هم روز رغبت و توجه به نعمت‌های الهی باشد، هم روز تضرع و دعا به درگاه خدا.

امام رضا(ع) همچنین فرارسیدن عید فطر پس از یک ماه بندگی

وزارت کشور با صدور بیانیه‌ای تبیینی درباره حجاب تأکید کرد: هیچ‌گونه عقب‌نشینی یا تساهل در اصول و احکام دینی و ارزش‌های سنتی صورت نگرفته و نخواهد گرفت و حجاب به عنوان یک ضرورت شرعی غیر قابل تردید همواره از اصول عملی جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.

متن کامل این بیانیه به شرح زیر است:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وزارت کشور ضمن آرزوی قبولی عبادات و طاعات ملت مؤمن ایران در ماه مبارک رمضان، ضمن تأکید مجدد بر رعایت ارزش‌ها و احکام الهی و قانون بر آمده از آن از جمله حجاب اسلامی به استحضار ملت شریف ایران می‌رساند که هیچ‌گونه عقب‌نشینی یا تساهل در اصول و احکام دینی و ارزش‌های سنتی صورت نگرفته و نخواهد گرفت و حجاب به عنوان یک ضرورت شرعی غیر قابل تردید همواره از اصول عملی جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.

مسأله حجاب در سال‌های گذشته، یکی از محورهای جنگ شناختی دشمن علیه ملت مظلوم و مقتدر ایران بوده و طرح‌های شکست خورده‌ای نظیر چهارشنبه‌های سفید، دختران خیابان انقلاب، نه به حجاب اجباری، آزادی‌های یواشکی و... هرگز نتوانست در اراده بانوان و دختران ایرانی در اعتلای شخصیت معنوی و حفظ هویت زن مسلمان خللی پدید آورد.

پروژه‌های برنامه‌ریزی شده از سوی سرویس‌های امنیتی با پیشرانی افرادی معلوم‌الحال و فاسد‌العقیده از خارج از کشور در آخرین پرده با شعار عوام‌فریبانه «زن زندگی آزادی» تلاش کرد اهداف شوم خود را در هاله مقدس زنانه مخفی کند؛ اما پایداری، بصیرت و زمان‌شناسی ملت بزرگ ایران، بخصوص دختران و زنان قهرمان آن به همگان اثبات کرد که دشمن همچون گذشته درگیر محاسبات غلط ناشی از عدم اشراف بر عمق دلدادگی همه آحاد مردم، بویژه دختران این سرزمین به احکام الهی و اولیای دین است. بر اساس اطلاعات پیدا و پنهان، دشمنان در آشوب‌های سال گذشته تلاش کردند حجاب را به موضوعی برای دوقطبی‌سازی و ایجاد شکاف‌های عمیق اجتماعی و عاملی برای انفکاک ملت از حاکمیت تبدیل کنند و در این راه از همه ظرفیت‌های شبکه‌های اجتماعی خارجی به عنوان بستر تهاجم علیه ذهن و قلب نوجوان و جوان ایرانی استفاده کردند. در حالی که بر آورد غلط تبهکاران فرهنگی داخلی و خارجی بر رویکردانی بانوان محترم ایرانی از حجاب تمرکز یافته بود،

تأکید وزارت کشور بر اصول و احکام دینی و مسأله حجاب

به همین دلیل وزارت کشور بر خود فرض می‌داند که به احترام همه زنان و دختران ایرانی که در توفان فتنه‌ترکیمی دشمن، استوار مقاومت کردند و به الگویی از پایداری شناختی برای همه آحاد ملت تبدیل شدند، بایستند و ابراز فروتنی کنند.

مطابق آنچه گذشت، ذکر سه نکته ضروری است:

• مجموعه دولت و وزارت کشور خود را مخاطب مطالبات عموم مردم وفادار ایران در موضوع حجاب دانسته و بر خواسته بر حق ایشان مبنی بر داشتن جامعه‌ای عقیف و با حیا صحه می‌گذارد و گوشی شنوا، زبانی پاسخگو و بازویی توانمند برای تأمین حقوق مردم، بویژه حق زیست عقیفانه به عنوان یکی از حقوق اساسی آحاد ملت است. این امر در ماه‌های گذشته و رفتار اکثریت قاطع بانوان ایرانی در حفظ حجاب به وضوح نشان داده شده و بر این اساس، مدعای مواجبه متناسب با مظاهر بی‌عفتی یا بی‌حجابی دارای مبانی اصیل شرعی، قانونی و انسانی بوده و از باب حقوق عامه مردم به‌صورت یک موضوع اولویت‌دار مطمح نظر مسؤولان امر است.

• تردیدی وجود ندارد که حجاب از پایه‌های تمدنی ملت ایران بوده و یکی از زیرساخت‌های بنای حیاتی خانواده به شمار می‌رود. در حالی که خانواده‌گرایی و حفظ حریم آن از اصول زیست اجتماعی ایرانیان است و باید از حریم حجاب و عفاف برای تحکیم بنیان خانواده محافظت کرد و بر تقویت و گسترش آن ملازمت داشت.

• از همه مراجع دینی، فرهنگی و اجتماعی تقاضا دارد با حضور مسؤولانه خود در میدان، تبیین این موضوع حساس را بر خود فرض دانسته و باب گفت‌وگوی مثبت در امر حجاب را برای همه طیف‌های نیازمند به بهره‌های فکری و ذهنی بیش از پیش باز کنند. تردیدی نیست که «قناع» نسل جوان، مؤثرترین راهبر در بهبود وضعیت حجاب خواهد بود.

در پایان، ضمن تأکید بر غیرقابل تردید بودن حجاب از منظر نظامات سیاسی، فرهنگی و اجتماعی کشور خاطر نشان می‌شود که با توجه به پایبندی اکثریت قاطع بانوان و دختران ایرانی به این امر با تأکید مجدد بر لزوم رعایت حجاب در همه اماکن و معابر عمومی و ضمن اعلام حمایت از همه آمران به معروف و ناهیان از منکر در سراسر کشور، دستگاه محترم قضایی، ضابطان و سایر نهادهای ذریب‌نسبت به مواجبه با معدود هنجارشکنان اقدام خواهند کرد و اجازه تعدی به حریم و هویت مقدس زن مسلمان ایرانی را نخواهند داد.